

Apocalypsis

penitentiam se transferendo sepe contingit qd dū p aliquā recrea-
cōez tpalē se calefacere mitē. ser-
pētes. i. detractores cōtra eū in-
surgūt. qui manū. i. opa ipsius
mordēt et eū si possent iuvenenāt
et diffamāt sicq; fit qd v̄ ad triāq̄l
litate portus religionis credide-
rat remisse detractorū rabies ip-
sū fortius ledat. Verutamē pau-
lus. i. hō iustus dz tales serpen-
tes in ignē sue inuidie ex autere.
et sic de eorū detractōibz nō cu-
rare. et sic si ipsos exauserit. et n̄
curauerit ipsū nequibūt ledere
vel nocē. ita qd alij suā pfectiōez
vidētes ipsū deū et iustū hōiem
poterūt estimare. **Mat. xxvij.**
De filius dei erat iste Vel dic qd
in litoē religionis solēt deones
serpētū illos acrius p tēptacōes
mordere. quos vidēt de nauī m̄-
di maris piculū euasisse. et de m̄-
do ad r̄ligiōis ac pnie litora triā-
sfugisse. **Vel dic qd qn̄ paulus**
.i. bonus platus aliquē serpētē
.i. aliquē malū subditū in ignē
tribulacōis p correctōnē mittit
statū cōtra eū si p̄t insurgit et eū
diffamat et pūgit qz d̄ eccl̄s. x.
Qui dissipat sepē mordebit eum
colub. qz qn̄ platus mitē in ma-
lis subditis sepē malarū excusa-
cōm spinarū viciōzū p correctio-
nē destruē talis colub̄ solet eū i-
uadē Qd videns platus ipsū dz
in istū ignē fortiter ex autē et ad
subeūdū corrōez ac̄ p̄pellē et a
tali morsu. i. rebellioē cōpescē.

et arcere **Ps** In ignē eijciet eos
in miserijs nō subsistēt.

Explicit moralizacio actuū apo-
stolorū.

Incipit moralizacio super a-
pocalipsum.

I Obānes in insula q̄
dicē patmos. q̄ ad
huc ē ppe ephesū in
asia miōri q̄ nūc dici-
t̄ turcchia. Vidit rap-
tus in spū vij. cādelabra aurea.
In quorū medio fili⁹ eāt filio ho-
minis. vestitus podē p̄ctus ad
mamillas zona aurea caput ei⁹
et pili cādidi t̄qm lana alba. et
t̄qm m̄. oculi eius sic flāma ig-
nis. pedes filēs auricalco i cami-
no ardēt. vox eius sic vox aqua-
rum multarum. et in dextera ei⁹
septē stelle. et ex ore eius exibat
gladius acutus. et facies ei⁹ lu-
cēbat sic sol i virtute sua. qui di-
cēbat oībz p h̄ v̄ba. **Ego sū pri-**
mus et nouissim⁹. sūi mortuus
et eccl̄e sū viuēs in secula sc̄lōz.
Moraliter ista insula ē eccl̄a. q̄ a
uari. i. amais t̄bulacōibz velut
insula circuitur. **Ista dicitur pat-**
mos. idest separacō hostium. vel
palpantium. quia exinde debent
separari hostes idest detractōes.
palpantes idest aduatores. **I**
le vir mirabilis qui ibi videtur
est vir iustus et perfectus vel p̄-
latus. qui pro certo ipi filio ho-
minis similis dicitur. pro eo qd
cristo filio virginis per bona o-
pera conformatur. **Psalm. xliij.**

Apocalipsis.

Similis ero altissimo; Septē cā
delabra signat vniuersitatē bono
rū. et honestarū psonarū. qz per
septem vniuersitas teste grego
rio designat; Et isti dicūt aurei
quātum ad valorem sanctitatis.
et quātū ad splendore scie. et sa
gacitatis. apparēcie. et honestatis
qz p certo in medio istoy id est
in societate pfectoy. debet iste p
latus et pfaus ambulae et viuē.
Et qz scā bona. societatis. honesta
et discreta. maxie ad p̄latos reli
giosos. et alios viros p̄fōs nos
at̄ p̄tinē. qz cū scō scūs eris; In
medio inquit cadelabroy aureo
rū. Eccāstia. xxvii; In medio co
gitaciū legē dei assidu? esto. Iste
igit̄ circa mamillas. i. in pectoē
et in corde debet habē zonā aure
am. i. rubore feruide caritatis. ca
put eius. i. intēcio debet esse ad
modū muis albe vt lana. p cādo
rē inoēcie et puritatis. et p mol
liciem lanee simplicitatis. debet
habē vestimētū p̄deis. i. decore
exterioris honestatis. Oculi itel
lectus sui debent eē ignei p splē
dore discretions et veritatis. Pe
des eius. i. affectioēs debēt esse
ignei. et sonare p clamore ferui
de caritatis. orōmis. desiderij et spi
ritualis cupiditatis. Infra. x; Pe
des ei? sicut colūna ignis; Vox
eius d; eē sonora p clamore p̄di
cacionis. et p ostētiōne auctori
tis. qz ipsū dec; loqui auctēcie et
seuē. ne sua auctoritas d̄tēpnat;
Danielis. x; Vox sermonū ei? sic

vox multitudinis; et bene multi
tudis. qz in oī actu vox solēpmis
psone. equipollē debet multitudi
ni alioy; Ite debet habere septē
stellas. id est septem dona scī spi
tus. sc; p p̄fectionem sanctitatis.
Apoca. ij; Qui habet septē stel
las. in dextera sua. facies eius de
bet splēdere p dulcorem leticie et
affabilitatis. quia in omnib; de
bet se ostēdere letū affabilē et be
nignū. Matb. vi. Unge caput
tuum oleo. et faciem tuam laua
et tamen ipse debet habere i ore
gladiū bis acutum. id est rigore
duplicis iusticie et seueritatis. qz
ipse debet malos corrigerē. id est
cōminādo amissionē glorie. et im
missionē pene etne; Ps; Lingua
eoy gladius acutus. qz viu? de
bet esse sermo et efficax. et penetra
bilior omni gladio ancipiti. He
bre. iij. Et tūc tales p certo dice
re possunt. Ego sū p̄mus et no
uissimus. etiam qui sc; p̄mi mor
tui sūt et nouissimi in hac vita p
vilitatem deiectonis et humili
tatis. h; finaliter in paradiso fiūt
viuentes et p̄mi p vitore p̄petu
e dignitatis et pervigore felicitatis
et p̄petue firmitatis. et tūc e
runt p̄mi nouissimi. et nouissi
mi p̄mi. Matb. xx; Illi qui mō
sūt p humilitatem mortui mun
do. id est nichil valentes et nich;
il reputati quo ad mundū. et no
uissimi quo ad dignitates et mū
di prosperitates. erūt p̄mi et fe
liciores. Et eōuerso illi qui mō

Aporatip.

corpe ecclesie militantis. **Un p̄ s̄,**
Dextra domini fecit v̄tutem. **I**sta
igit̄ dextera septē stellas id ē sep
tem dona spūs sancti. vel septem
virtutes debet habere. quibz to
tam noctem id est statum secula
rem debet exemplariter illustra
re; **Genes̄ p̄mo,** **S**tellas posuit
in firmamētō. id est in statu eccle
siastico. **F**acies hui⁹ corporis sig
nificat doctores. in quibz omnis
sensus discretiois sicut in facie
debet vigere. et qui p̄ honestā cō
uersationem ad modū solis lu
cere dūt. **Mat̄h. xvij.** **R**esplēdu
it facies eius sicut sol. **P**edes hu
ius corporis qui corpus susten
tant sūt inferiores agricolē. q̄ ad
modum auricali debent esse so
nori deo regraciando. et sicut ig
nis p̄ claritatem ardere. in cami
no tribulacionis et doloris viuē
do. **Da. x̄.** **P**edes q̄si spēs eis cādē
tis. **O**s v̄o qd loq̄t̄ sūt aduoca
to. q̄ gladiū ligue dūt habē bis
auiū. iquātū debēt allegare pro
iusticia vni⁹ ptis. et de iusticia al
teri⁹ ptis. vel in quātū ipi tenent̄
intercedē pro promociōe bono
rum et punicione maloz. **Iuē.**
xxij. **D**omine ecce gladij duo s̄.
Candelabra que istū. et mēbra is
tius lustrabant sūt spūalia dei
dona. q̄ totum corpus ecclesie il
luminant. q̄a xp̄s et mēbra sua sūt.
qui ambulāt in medio septē cā
delaborū aureorum. de quo dici
tur in ca. sequenti;

Et angelo ephesi. 2c. v.

nus angelus commendatur a filio
hominis. de multis. inquit scio la
borē tuū. opera tua. et paciēciā
tuam. et q̄ nō potes sustinē ma
los. et tēptas mendaces aposto
los. et sustinuisti p̄pter nomen
meū. et facta nicolaitarū quos
odio odisti. s̄ r̄prehenditur in v
no. caritatem inquit tuam p̄mā
reliquisti. s̄ memor esto vnde ex
cideris et prima opa fac. alioq̄n
mouebo cādelabrū tuū de loco su
o nisi pēitēciā egeis. et tūc p̄mit
tit̄ sibi. q̄ si viceit. dabit̄ sibi edē
de ligno vite. qd ē ī paradiso. **H**ic
r̄cē angelus designat̄ vita p̄lati.
Prelatus p̄fectus potest dici ā
gelus. quia debet esse angelicus
et celestis. **I**ste debet habere bo
na opa labore paciēciā. et ius
ticiā. malos non debet sustinē
s̄ corrigere. et punire nicolaitas
eciam q̄ interpretantur stulti ec
clesie. debet eciam lāguētes id ē
malos clericos v̄l r̄ligiosos. eciam
ap̄los. i. ypoctas d̄ tēptāe. et p̄
dei noīne sine defensione sustine
re omnia. **S**ustinete et vigilate
mecum. **Mat̄h. xxvi.** **S**ed quan
doq; accidit q̄ ipse p̄dit caritatē
suam p̄mā. quia multi p̄ sup
biam odium et vindictam per
dunt v̄tutem sepissime caritatis.
Nam sepe accidit q̄ prelati per
dunt grāciam dei. superbiendo
de dignitate. presumendo de sci
tate. **E**t tunc dicit eis cristus. me
mor esto vnde excideris. et age pe
nitēciā. et prima opa fac. q̄si

Apocals.

scandalū corā filijs israel. h̄ age
penitentiā. alio q̄n pugnabo te
cum in gladio oris mei. **S**ic ve
re angeli id est plati rēp̄bendū
ē q̄ habent secū malas p̄sonas.
et eas non puniūt. ymmo fouēt.
et maxie qui sūt in scandalū ple
bi israel id est populo dei. **I**sti
ergo tenentes doctrinā balaam
s̄ḡnt fornicatores et ydolatrās
id est ydola. hoc est dictu. mu
lieres pictas adozātes. id est sa
cerdotes et clericos luxuriosos.
Nam si platus eos nō corrīgat.
et penitentiā nō agāt ipse de
gladio oris sui id est diuina sen
tentiā eos in eternū occidet. et il
lum qui fuit negligens in puni
endo. qz sicut dicit ad Ro. p̄mo.
Tales digni sūt morte nō solū
qui talia agūt. h̄ qui eis p̄sentūt.
Non sufficit enim q̄ angelus. i.
platus sit bonus. imo necē ē q̄ ipse
nō sustineat secum malos. qd̄ ta
men est hodie contra multos. q̄
quīs in se sint boni. non tam stu
dēt extirpare malos subditos.
ymmo p̄ce vel p̄cio aliquociens
fouent eos. **A**ngelo tyatire di
ctū ē. **N**ouī opa tua. fidē. caritatē.
mīsterium. pacienciā. et opa tua
plura p̄oribz. a qui vixerit vsqz i
finē. a custodierit. dabo ei potes
tatē sup gentes et regna. **S**ic
illi qui sūt in ecclīa vel religione.
habent fidē. caritatez. etiā quoqz
nouissima sūt semp p̄oribz meli
ora. i. qui semp viuunt in emen
dādo i melius. istis dico q̄ si vi

uerint. et hec custodierint vsqz in
finē. a p̄seuerauerit. dignū erit q̄
p̄moueat t̄p̄aliter et eternali
ter. et q̄ accipiant a deo ptātē su
p gētes et regna. a fiant plati a
aliorū m̄gri. **T**alis enī decebat
vt nobis eēt pontifex. s̄ctus. in
nocens. ip̄ollut. segregat. a p̄cā
toibz. **H**ebre. vii. **E**rat aut̄ in
tyatira s̄m visioē iobis aposto
li mulier iezabel. q̄ p̄phetabat
et seruos dei seducebat. et doce
bat comedere de ydolotitis et for
nicari. dato q̄ ei datū est p̄nie tē
pus. ibi tñ nullaten. p̄tebat. h̄
dicit ei q̄ ip̄a ponet i lēn. et ibi
q̄ mechati sūt cū ea essent in tri
bulacione maria. **I**ezabel q̄ in
terptat flux. sanguinis s̄ḡnt mū
dū. a quo sanguis id est carnalis
voluptas cotidie emanat. **I**ste co
tidie docet et prophetizat forni
cari. seducere. et ydolotita. i. mū
di bona dyabolis deditata per a
uariā manducare. et p̄ otem
placionē incorporare. et qd̄ pe
ius est. qz cū tempus hui. vite
sit ei concessum ad penitentiā.
ipsa tamen nūq̄ p̄mitet. h̄ semp
in suis iniquitatibz p̄seuerat. **J**ob
xxiiij. **D**edit deus ei locum peni
tencie. et ipse abutit̄ eo in supbi
am. h̄ pro certo ista mulier id ē
mund. vna cum amatoribz su
is. qui p̄ diuersa vicia cotidie cū
ea mechant. finaliter ponentur
in lecto mortis eterne. vbi pro
certo in tribulacione maxima. i.
p̄emis infernalibus affligētur.

Apocals.

Vel die hāliter q̄talis est mu-
lier luxuriosa, alios seduēs. in
luxuria pseuerā, et ipemites. **Eccā**
xxiiij. **O**ī fornicatio panis ē dul-
cis. **Nō** fatigat trāsgrediēs vs-
q; in finē. h̄ tā ipsa q̄ fornicato-
res in lōo mortis et inferni t̄bu-
labūt finaliter in eternū. et nisi
peitētiā fecerint ī hac vita. dāp-
nabūt. **Lu. xiiij.** **N**isi p̄niāz fecerit-
tis. oēs simul peribitis. *scilicet sardis*

Rep̄bēdit āgelus sic. **S**c̄o
opera tua. q̄ uiuis et
mortuus es. h̄ vigila et
confirma cetera q̄ moritura sūt.
et in mēte habe q̄liter accepeis.
Alioquin veniā ad te sicut fur-
hora qua nescis. **S**ic igit mul-
ti eccā qui nomē et famā habent
q̄ uiuant p̄ gratias et virtutes.
quia creduntur eē multe sancti-
tatis et p̄fectionis. et tamē mor-
tui sunt p̄ peccatum. **I**stis igit
et omnib; alijs prelatis dicitur
q̄ ipsi vigilēt p̄ diligentiam su-
per gregem p̄ pastoralem dominū.
et ipsi confirmēt dācēdo et ad-
monēdo illos. qui per ībecillitatē
et vicia putrescūt et moriuntur.
Dicitur etiā ei q̄ in mente ha-
beat qualiter accepit aurā et ēgi-
men animarū. Alio q̄n super ip-
sum subito veniet ira dei. **V**igila-
te. qz nescitis q̄ hora dominus ve-
niet. **Luca. xiiij.** **C**ōmendat ā-
gelus sardis qz secum habet il-
los qui non inquinauerūt vesti-
menta sua. **E**t iō sibi et alijs pro-
mittit q̄ si vixerint ābulabūt cū

filio hoīs in vestimentis alb. et
erūt scripti in libro vite. **S**ic ve-
re p̄latus cōmendat. quādo ha-
bet subditos honestos. et castos.
qui vestimenta carnis sue p̄ lux-
uriā non inq̄nant. **I**ō si vixerint
et pseuerauerint. promittitur eis
q̄ cum cristo ambulabunt in cē-
lo sursum induti vestibus albis
id est dotib; eterne glorie. et in li-
bro et ne p̄destia cōis scripti eēt.
Actuū p̄o. **E**cce duo viri steteēt
in vestib; albis. **A**ngelo p̄bi-
ladelphie dicitur. **S**c̄o opa tua.
et dedi corā te ostium ap̄tū qd̄
nemo potest claudere. quia mo-
dicam habes virtutem. et cōfir-
masti nomen meum. et non ne-
gasti nomen meū. et ego serua-
bo te. **T**ene quod habes. ne ali-
us accipiat coronam tuam. quia
qui vixerit faciam illum colūp-
nam in templum dei mei. **I**ste
angelus gerebat p̄sonam infir-
morum. **N**am isti habent modi-
cam virtutem resistendi. **I**ō de-
us dat ostium apertum venie et
penitentie. **I**llud semper apertū
est pro tempore huius vite. **S**i-
nus enim ecclesie. qui recte ē ho-
stium paradisi. semper est aper-
tus. et nūq̄ p̄ vita ista clauditur
penitenti. et h̄ qz infirmi modi-
cā hnt v̄tutē resistendi vicijs et
pcc̄is. q̄re necē ē q̄ hēant facili-
t̄ mediū peitēdi. **I**nfr̄ax. **P**orte
c̄itatis n̄ claudēt die ac nocte. q̄
ei nō intrat p̄ hostiū. i. p̄ viāz et
p̄niāz. et fur est et latro. **Job. x;**

Apoctp.

Illud enim non potest claudi aliam
quam diu durat ista misera vita
presens. quoniam infirmus quoniam tuncque fra-
gilis et ad vicia sit procliuus des-
pare non debet. Et ideo sibi dicitur
quod faciat quod in se est. et quod seruet
verbum et preceptum dei. nec denegat
per heresim nomen eius. et sic pro-
certo deus seruabit eum a temp-
tatione. quoniam scilicet deus faciet cum
temptatione prouentum. prima ad cor-
pore. Non permittet vos temptari ultra
quam potestis. Teneat igitur quilibet
illud quod habet. id est gratiam et per-
fectionem. ne forte perdat coronam
suam. id est honorem et premium
glorie quod sibi debetur. et ne alium
habeat successorem. qui ipso re-
probato habeat coronam glori-
e sue. Nam si vixerit vicia. erit in
templo dei. id est in paradiso. vel ec-
clesia. columpna. id est persona sta-
bilis et eterna. et foras non egre-
diatur amplius. quoniam in paradiso per-
petuo remanebit. Vel ad litteram in
ecclesia fit. quod illis qui peccata vi-
uant. columpne stabiles viri fiunt.
et ea inter vinctura assuescunt. ita
quod de templo id est de statu grati-
e non ex tunc amplius recedunt seu
cadunt. Angelo laodice taliter
comminatur. Utinam inquit frigidus
esses aut calidus. sed quoniam tepidus
es. id est neque frigidus neque
calidus. incipiam te euomere. quoniam
dicas diues sum et nullius ege-
o. et nescis quod sis miser pauper et
caecus et nudus. suadeo tibi emere
aurum. et argentum ignitum et pro-

batum a me ut loqueres fias. et ve-
stimetis albis induaris. ut non
appareat confusio nuditatis tue. et
collitio iunge oculos tuos ut vi-
deas. quoniam qui vixerit dabo ei sedem
in throno meo. Tales angeli
sunt multi. qui pro certo non sunt cali-
di pro feruore deuotionis. nec frigi-
di pro algore diuini timoris. et
subiectionis. sed sunt medijs. quoniam tepi-
di et in deuoti. quoniam nec pro feruorem
deum perfecte diligunt. nec pro timore
ei obediunt perfecte. sed sub dei miseri-
cordia confidentes. tepidi et medijs
sic incedunt. Et ideo tales negligentes
et tepidi ab ore dei sepe euo-
muntur. id est a statu gratie et verita-
tis cadere permittuntur. Aliquando
accidit quod quidam tales sunt ita
presumptuosi. et de proprijs meritis con-
fidentes. quod credunt se diuites in ver-
tutibus esse. et nullius auxilio indi-
gere. et tamen secundum veritatem
sepe accidit quod spiritualiter ipsi gra-
tias sint nudi et virtutibus miseri et
pauperes quo ad deum ignorantes.
et caeci. quoniam non vident et aduertunt
illa que debent scire mortem in
fernum. paradisi mundum peccatum
oculte dei prouidentie opa. vel pro
propria insufficiencia. et cetera. In
caecimo octauo. Cecus sedebat
secus viam. Istis igitur suadetur
quod a deo emanat aurum. id est dis-
crecionem vel valorem sanctita-
tis perfectionis. que sunt ignita pro cari-
tate probata pro tribulatione. ut sic
in deo et gratias loqueres esse possit.
propter quilibet tali quod ipse collitio

id est aliqua amaritudine cōpūc
cōis inungat oculos cordis sui.
vt visū spiritualis discrecōis re
cipiat quē amisit. p̄cipit sibi q̄
albis vestibus id est honesta cō
uersacōe induat se. ne nuditas ī
perfectionis sue appareat. et ne
quilibet ipsum irideat aut con
tempnat. quia vix est aliq̄s ita
sanctus. quin habeat in corde et
opere plura irrisione digna. si vi
ta sua videatur nuda. et si hone
statis velamine non fuerit coop
ta. Ideo consolando desolatos et
tribulatos atq; desperatos dicit
deus hic Ecce quos amo arguo
et castigo; Ecce sto ad hostium
et pulso. si quis audierit vocem
meā et aperuerit ianuam. intra
bo ad illum et cenabo cum illo. et
ille mecum. Ac si diceret; Para
tus sum inspirando vel predicā
do pulsare. et si apiat cor. p̄ grā
subintrare;

Sequitur aliud capitulum.

Iohannes raptus in spi
ritu vidit ostium in celo.
et ecce inquit sedes. et su
pra eam sedens. et qui sedebat si
milis erat aspūi lapidis iaspis
et sardinis. Et iris erat ī circuitu
sedis. filis visioni smaragdinis.
et circa sedem sedilia xxiiij. et de
super sedebant viginti quatuor
seniores. habentes in capitibus
suis coronas aureas. et de thro
no procedebant fulgura. voce. et
tonitrua. ante thronum erāt viij
lampades ardentes. et in conspe

ctu sedis mare vitreum simile ē
stallo. et in circuitu sedis. quatuor
animalia plena oculis ante et r̄
tro; **D**icit igit̄ qd̄ vidit in cœ
lo; Celum est ecclesia; sicut em̄
in celo est sol et luna et planete
et stelle. que semper voluntur et
nūq̄ cadūt sic in ecclā lucent et ī
fluunt. sol id est cristus. luna idē
beata v̄go. planete et stelle id est
sancti et sancte. et licet voluntur
p̄ tribulacōes continue. nūq̄ ta
men deficit ecclesie sedes. neq; e
ciam perit. quia ego rogavi pro
te vt non deficiat fides tua. **A**uce
vicefimo secundo capitulo. **V**el
dic q̄ sol ē papa. luna est impe
rator. et reges planete. id est car
dinales et prelati. stelle sunt cle
rici et ceteri cristiani. sedes que e
rat ibi est dignitas ecclesiastica
vel secularis sedes; **V**el sedens su
per eam est prelatus vel iudex.
officialis vel princeps. qui supra
dignitatis sedem iudicat. sup̄ ca
thedram moysi sederunt scribe
et pharisei. **M**athei vicefimo ter
cio capitulo. **S**ed pro certo qui
cumq; sit sessor iudex prelatus.
multa sunt ibi necessaria. et p̄
iste debet esse similis iaspidi. et
sardini. qui sunt lapides precio
si. quia debet esse simili^s cristus vel
sanctis viris perfectis preciosis
et virtuosis. quia bonus superi
or vel p̄latus debet super omnia
cōsonari q̄ possit bonis et ho
nestis suis p̄decessoribus assimi
lari. et maxie illis q̄ fuerūt iaspis.

Apocyp.

qui resistit maleficijs. et vt sardis
qui omnis malefici malicia si fit
purus. cohibet. id est illis bonis
platis. qui maleficijs hominibus
resisterunt. et tuta patriam red-
diderunt. **S**ecundo dic qz yris er-
rat in circuitu sedis; p yride arcu
celesti. vbi reluēt omēs colores.
intelligo regulā religionis. et p
cessum iudiciarie ptatis. qui qdē
arcus celestis dicit. pro eo qz p
eum impij sagittatur. et correcti-
onis iaculis feriuntur. **P**er Arcu
suum tendit et parauit illū. qz
quia platus vel iudex mediante
iusticia regia. vel ordine iudiciari-
o habet sagittare et punire reos
et accusatos. et facē iusticie cōple-
mentū. et ibi pro certo habent ē
luere multi colores. id est multe
causē. multe rōnes. multe leges.
multe sanctioēs. multi sensus. ml-
te opimiones anteqm aliquem
puniat de delicto. vt sic tali pla-
to dicit illud Apoca. 1. Vidi an-
gelū amictū nube. et yris erat in
capite eius. Et sic yris videt tā-
gere celū et terrā. Sic vere rigor
iusticie debz tāgere celū id est no-
biles sublimes; terrā. id est infi-
mos atqz viles sine acceptione
psonarū. **V**el dic qz sicut yris
magis tāgit terrā qz celum quia
duobz suis cornibz. Sic vere ri-
gor iusticiarie ptatis. plus debet
tāgere et vulnerare peccatoēs qz
celum. id est qz innocentes spūa-
les et celestes. Sed dicit qz yris
similis erat visioni sinaragdimis.

est enim ille lapis viridis. cōfōz-
tans oculos. qz ordo iusticiarius
debet fieri ita mature et iuste. qz
oculi et iudicia aliorum nō ledā-
t. h. magis cōfōrtetur. et quid qd
agitur oculos alioz delectet; et
ab omnibz cōmendet. **M**athei
qnto. Videāt opa vestra bona. et
glorificent patrem vestrū. qui in
celis est; **T**ercio dicit qz circa
sedē erāt xxiij. sedilia. et desup sei-
ores xxiij; Per ista sedilia intel-
ligunt minora beneficia officia
vel prebende. qz prelat? iudex ha-
bet sub se ex iurisdictione. Et p-
certo in istis debent sedere senio-
res. i. viri discreti et maturi. et ta-
les etiam debet habere secum se-
nes. Et senes iuda sedebant corā
me. **Eze. viij;** Quod tamen ē con-
tra multos iudicē. qui pessimos
homines ponunt i officijs. et cō-
tra platos. qz pueros i beneficijs
suis. **Q**erto dicebat qz senes
dnt esse in societate sua. vt eoz cō-
filijs fulciat. talibus debent dari
corone in capitibz scz honores et
dignitates. non puulis ignoran-
tibus et iuuenibz insensatis. **I**de-
o plato dicit ecclesias. xxvij. In
medio sensorum assidu? esto.
vt sic plat? dicat illud **Eze. viij;**
Sedebam i domo mea et senes iuda sedbāt corā me;
Et habebant ante se lampades. et
de trono exibāt fulgura. vocēs. et
tonitrua. Lampades isti signifi-
cant septem dona spūs sancti. qz
iudex et prelatus debent habere
ut mens eius p ea illuminetur.

Apocty.

debent esse pleni oculis id est claritate discretiois ante et retro. quātū ad p̄terita et futura. debēt habere alas. qz ipsi debent volāe ad cēlū; Et si vis melius exponere de sex aīalibz. vide. vbi dicitur. sex ale vni q̄e. S; qūdo ista aīalia id est quādo prelati et autētid dant gloriā deo et faciūt bona opa. statim īferiores et subditi boni et maturi qui sup sedilia īferiorū sedēt bonū accipiūt exēplū. et exēplo eoz bono ipsi finaliter honorāt deū celi p bona opa. et coronas glorie mundane deponunt. et in corde suo vilipēdunt. et deum honorāt et adorant. **¶** Vel dic q animalia sūt clerici et religiosi. qui sūt p̄p̄inqui q̄tum ad ḡdū sedi xp̄i. Nā exēplo istorum qui sunt boni seniores id est principes. nō obstatibz coronis glorie tp̄alis deum celi glorificāt. Et breuiter ad exēplū clericorū se gerit vita secularium p̄sonarū. siue bonum fecerit siue malum. **¶** Sicut populus sic sacerdos osee quarto. et ysaie vicesimo quarto. **¶** Vel dic q circa sedem alicuius prelati vel principis sunt quatuor oculati consiliarij siue principales. quibus proloquentibz et sentēciam suam dicētibz alij inferiores quamuis sint sapientes et senes. solēt adulādo ipsorū dictis alludere. coronas et birretas de capitibus eoz deponere. et ipsorum dicta et cōsilia cōmendare. **¶** Ecclesiastici. decimotercio ca.

Diues locutus est et omnes tacuerūt. Verbum eius vsq; ad cēlū extulerūt. Et expone q; isti ecclesiastici et subtiles mali cōsiliarij habent alas sex id est sex specialia vicia. scilicet adulacionem. et maliciam. volāt quidem illis ad domiuos decipiendos. et appetitum laudis et auariciam. quibz volant ad seip̄os ditandos. et rapinam et supbiam quibz volant ad subditos opprimendos. et iste sunt ille sex ale de quibz dicitur.

¶ Ysaie. sexto. Sex ale vni et cetera.

¶ Adit iohannes in dextera sedentis sup thronuz librum scriptum intus et foris. signatū figillis septem. et nemo inuentus est dignus. nec in celo. nec in terra. librum respicere et aperire. atq; soluere eius signacula. excepto leoē de tribu iuda. qui ē radix dauid. qui venit aperire librū. et eius signacula soluere. **¶** Sedens iste est pater deus. qui ab eterno sedet in throno glorie sue. **¶** Iste liber figit mundū. et ordinem rerū. p̄cessusq; eorum. qui pro certo a principio semper est in manu dei. quantū ad eius ordinacionē et p̄uisionē. et ille ē scriptus intus et foris. **¶** Intus quantū ad causas rerū nob̄ occultas. que sunt in mente diuina. et foris in quantum ad creaturas et apparentes euentus rerum. **¶** Iste est signatus figillis septem. id est septem etatibus. quia qm̄ diu durant septem etates

Aporab.

vite presentis mundus est nobis clausus. vel etiam vij planetis qui in influentijs regunt mundum. quia non est in eis homines neque in celo neque in terra qui per se intuitiue videat veritates rerum in existentia propria. et cui liber creaturarum sit notum? et aptus. nisi leo christus dei filius. de tribu iuda id est de progenie dauid fuit natus. qui propter unionem beatificam quam habet anima sua cum verbo. non obstantibus sigillis essentibus in proprijs essentibus intuetur. **Psalmus xxxix.** Dabit liber scienti litteras. et dicit nescio legere. signatus est ei. **Vel** dic quod sedes est dei pater. dextera eius est dei filius qui dicitur dextera patris. per quem fecit omnes creaturas. **Ista** dextera habet unum librum. id est nostram humanitatem. quam assumpsit in virgine. que dicitur liber. qui a intus ibi in conscientia. exterius in apparentia. omnes virtutes. perfectiones gratie. et exempla scribuntur. **Iste** liber fuit nobis clausus signatus velatus in sacramento altaris. quia pro certo ibi sunt sigilla septem. id est vij. accidentia. quibus substantia corporis occultatur. **Ista** sunt sapor. color. odor. figura. quantitas. actio. passio. remanet autem ibi idem color. id est sapor. id est odor. eadem figura rotunda vel quadrata. eadem quantitas magna vel parva. eadem actio quia ista potest agere nutrire inebriare ponderare sonare. etc. sicut ante passionem. quia ita potest tangi

et ita durum invenit per se ante. et sub istis accidentibus et sigillis occultatur et absconditur corpus christi. **Psalmus xlv.** Vere tu es deus absconditus. intus quod non est homo. neque in celo neque in terra. qui relictis proprijs naturalibus. possit solvere et cognoscere ista accidentia. et sigilla. et quod sub istis latitat corpus christi. quod diu sumus in via. et erit nobis visio omnium sicut tibi signum. **Psalmus xxxix.** Excepto tamen leone de tribu iuda. id est christo. qui fuit de radice dauid. de tribu iuda exiit. et quia iste solus inter homines hoc vidit et cognovit. quia ille per spiritum nos per fidem.

Iohannes vidit in medio throni et quatuor animalium xliij. seniores. habentes singuli citharas et psalteria. et ceciderunt coram agno. et cantaverunt canticum novum. **Iste** agnus benignissimus est christus. qui quasi agnus ductus ad victimam. **Psalmus liij.** Iste enim sedet in throno sacre scripture. ubi sunt quatuor animalia. id est quatuor euangeliste. et viginti quatuor seniores. id est xliij. libri veteris testamenti. secundum expositionem hebreorum. **Iste** fuit quasi occisus per passionem. sed modo est stans et immortalis per resurrectionem. **Iste** habet cornua septem. id est potestatem in septem mundi climatibus. **Per** cornu eius potentia designatur. **Habet** etiam septem oculos. id est septem dona spiritus sancti. **Zacharias in.**

Apoctps.

Sup lapidem vnum septē oculi sunt. Iste de dextera sedentis id ē dei patris accipit librū. et omnē sapienciam. Et cū aperuisset primum figillum id est cū hominibus reuelasset primum secretum diuine sapiencie scilicet fidem sancte trinitatis. cum predicaret mūdo. tunc animalia id est euangelia. et xxiij semiores id est libri veteris testamenti cum citharis id est diuinis laudibus. cum pbiatis adornatis. id est cum sanctorum meritis. historijs. et viris famosis. laudē agno id est cristo dederūt. in quātū canticum nouū et prophetias de suo aduentu iam reuelata facie ceciderunt. **Psalmista.** Cantate domino canticum nouum. id est pphcias de suo aduentu. qz mirabilia fecit. **Uel** dic qz agnus ē bonus prelatus. qui debet ēē humilis et pacificus. sicut agnus. Ille em̄ in throno maiestatis sue sedens. debet ēē circumdatus et associatus aīalibus quatuor oculatis zē. id est bonis et discretis clericis. quatuor scz virtutibus cardinalibus adornatis. et semioribus id est psonis maturis atqz subditis morigeratis. Ille i representatione sua debet esse quasi occisus. quia pre humilitate debet se reputare mortuum et occisum. id ē quasi statim moriturum. debet habere coronas septem id ē septem principales virtutes. et vij oculos. id est vij bonā spūs scī. Ille debet accipere librum id est

facrā scripturā pre maīb. et ipaz a sedente in throno. id est a cristo p deuotionem et oracionē acquirere. Ille debet aperire figilla libri. id est obscuritates scripture. et eas subditis suis reuelare. doctō. et tūc animalia et semiores id est clerici et seculares. id est bone et honeste psoē qūqz. et maxime ille psonē q̄ habēt citharas. et canticū diuine laudis. et gratiarū actioēs. et pbiatas cū odor amētis id est fragrancā deuotionis et orōnis. Tales ipsū adorabūt. et laudabūt. et canticū laudis et recomedacionis sibi i cūctis ptiibus resonabūt. **Ecclesiastici** quadragesimo quarto. Laudemus prēs nostros. viros gloriosos. Et s̄m qz dicit ibidē. cū animalia et semiores laudarēt deū. audita ē vox milia miliū angeloz. qui benedixerūt agnum. Sic vere quando inuenitur talis agnus id est bonus prelatus. qui ab animalibus id est a semioribus et honorabilioribus psonis benedicatur et laudatur. pro certo milia miliū angelorum id est multitudo secularium populorum ipsum similiter benedicant. et de hoc deum glorificant et laudant.

Sequitur Capitulum sextum.
Et vidi q̄ aperuisset agnū vnum de septem figillis. et audiui vnum de quatuor animalibus dicēs. tāq̄ vocē tonitruū. De mi et vide. Et vidi. et ecce equus albus et qui sedebat super illum

Apocalips.

habebat arcū. et data est ei corona. et exiuit vincens vt vinceret. Et cum aperuiss̄ sigillū secūdu. audiui secundum animal dicēs. **Veni et vide.** Et exiuit alius eq̄ rufus. et qui sedebat super illū. datū est ei. vt sumeret pacem de terra. et vt inuicē se interficiant. datus ē ei gladius magnus. Et cū aperuiss̄ sigillū terciū. audiui terciū aīal dicēs. **Veni et vide.** Et ecce equus niger. et qui sedebat sup̄ illū habebat staterā in manū sua. et audiui vocē in medio tēp̄ quatuor animalium dicentiū. **Bili b̄ tritici denario vno. et tres biles bres ordei denario vno. et vinū et oleū ne leseris.** Et cū aperuiss̄ sigillū quārtū. audiui vocē quārti animalis dicentis. **Veni et vide.** Et ecce equus pallidus. et qui sedebat super eum nomen illi mors. et infernus seq̄batur eum. et data est illi potestas super quatuor partes terre. interficere gladio fame et bestiis terre. Et cum aperuiss̄ sigillum quintum. vidi subtus altare animas interfectoꝝ propter verbum dei. et testimonium quod habebant. Et clamabant vocē magna dicentes. **Vsq̄ quo domine sanctus et verus. non iudicas et non vindicas sanguinem nostrum de hijs qui habitant in terra.** et date sunt eis singule stole albe. et dictum est illis vt requiescerent adhuc tēpus modicum. donec compleatur conserui eozum. et fratres eo

rum qui interficiendi sunt sicut et illi. Et vidi cum aperuiss̄ sigillum sextum. et ecce terremoto. et sol factus est niger. tamq̄m saccus cineris. Et luna tota facta est sicut sanguis. et stelle de celo ceciderūt super tetram. quādamo ficius emittit grossos suos. cum a vento mouetur. Et celum recessit sicut liber inuolutus. Et omnis mons et insule de locis suis mote sunt. et reges terre et principes et tribuni et diuites et fortes. et oīs liber et seruus. abscondēt se in speluncis montium. et dicunt montibus et petris. **Cadite super nos. et abscondite nos a facie sedentis super thronum. et ab ira agni.** quoniam venit dies magnus ire ipsorum. Et quis staret poterit. **P̄ h̄ vidi quatuor angulos stantes super quatuor angulos terre. tenentes quatuor ventos terre. ne flarent super terrā neq̄ super mare. neq̄ super vllā arborem. et cetera.** **Item super illo.** Et vidi. et ecce equus albus et qui sedebat super illum habebat arcum. et data est ei corona et exiuit vincens vt vinceret. **Equus est caro nostra. vt patet. Psalme tricesimo primo capitulo. Equi eozum caro. et non spiritus. et cetera.** Sessor eius est anima que carni merito debet prefidere. Et breuiter sessor iste cum suo equo albo significat hominem qui per castitatem corp̄ habet

Apoctp.

candidū et purū. **I**ste quādo qz
habet arcū id est rigorem iustici
e et equitatis qz quātū ad sagit
tandū corrigēdum delinquētes.
tales sunt iusti et rigidi. in se re
ro sūt inoētēs et casti. **Eccl̄s ix.**
Oī tpe vestimēta tua sint cādida
Iō p certo talibz psois castis et
iustus debet dari corona id est ho
nor et celsitudo regie potestatis.
qz tales psonē qñ sūt promote
ad dignitatē viānt primo se. et au
piditates suas. et tandem viānt
et supeditāt omnes malos. et p
ualent aduersus principes et ty
rannos. **E**ruit iquit vincens vt
vinceret. qui em̄ primo se vicerit.
alios facilius vincere poterit. **I**
deo bene dicit apostolus ad **Rō
ij.** Noli vincā a malo. s; vince ī
bono malū. **V**n̄ seneca in libro de
moribz. **F**erocior est qui cupidita
tes vincit. q̄ qui hostes subiecit.
Vidit ihoēs equū rufum. et q̄
sedebat sup eū habebat gladiū
magnū. et datū est ei vt sumeret
pacem de terra. et vt hoies iuicē
se interficerēt. **K**arissimi color
rufus teste aristo. in pbisonomi
a significat maliciā fraudē fal
laciā et luozē. **I**lli igit̄ qui ha
bent equū rufum sūt qui sūt fal
laces iuidi maliciofi. **E**t p certo
isti hodie habent gladiū maxi
mū id est linguā et loquacitatē.
quā ita habent magnam latam
longā et diffusam. qz p detractio
nem ad oēs psonas et status at
tingūt. scz de omnibz detrahendo

et acufando. v̄ba referendo. **E**t i
deo p certo talibz dat̄ hodie po
testas a dyabolo. qz ipsi tollant
pacē de terra. q̄pter verba dicta
taliū iniquoz et ipioz. et p ipoz
falsas acufaciones et relacioēs
pax et concordia dissipat̄. et lites
et discordie seiant̄. **Eccl̄. xxviii.**
Sufurro et bilinguis maledict̄.
multos t̄bavit habentes pacē.
Vidit ihoēs equū migrū. et q̄
sedebat sup eum habebat state
ram. et audita est vox inter aiali
a diēs. **B**ilibris tritici denario v
no. et bilibres ozdei denario vno.
vinum et oleum non leseris. **E**
Equus hic est corpus cristi. q̄ mi
ger vilis et despectus extitit pre
tormentis. **Psalm̄ liij.** Vidimus
eū. et nō eāt ei aspais. **S**essor is
tius. id est dei filius habet state
ram id est librā equitatis et iusti
cie in manu sua. quia habet po
testatē iudiciariā. et potest pon
derare. librare merita singuloz.
Ideo dicit̄ sibi bilibris tritici zē.
Triticū figt̄ pfectos. qui medul
lam deuocionis et compassiois
habēt. et ipi sunt pleni. **O**rdeum
fignit̄ imperfectos. qui cū me
dulla meritorum et virtutū has
bent admixtam corticem venia
liū peccatorum. denarius est p̄
miū eterne beatitudinis. illud
est premiū commune. **M**athei
xx. Acceperūt singuli singulos
denarios. **D**icit̄ enim qz bilibris
tritici. i. due libre tritici. et tres bi
libres id est sex libre ozdei. hoc ē

Aporat.

Iohānes vidit ap̄to quarto sigillo equū pallidū. et qui sedebat sup eum nomen illi mors. ⁊ infernus sequebat̄ eū. et data ē ei potestas sup q̄tuor terre plagas. interficere gladio. fame. et morte. et bestijs terre. **E**quus iste est peccator. q̄ dicit̄ pallidus. quia caret rubore caritatis. ⁊ albedine castitatis. **S**essor illius est dyabolus. mala volūtas. vel peccatū. qui ipsū ducit̄ ar̄cūq; ad motū suggestiōnis. vel male icli. nationis. **E**t iste dicit̄ mors. qz hominem temporalit̄ ⁊ spūalit̄ occidit. **I**deo dicit̄ qz infernus idest infernalis pena. ipsum seq̄tur. **U**nde ip̄e potest dicere illud. **Q**uec. xij. **M**orsus tuus ero inferne. **I**sti igit̄ dat̄ pt̄as sup q̄tuor affectiones cordis humani. qui sūt dolor. timor. spes. et gaudiū. **N**ā ex quo peccatū dyabolus. vel mala volūtas homini dominatur. necesse est qz sup q̄tuor affectiones ipsius principet̄. **E**t ip̄e amicabilet̄ oēs hominib; gr̄tias quatuor mōis. fame avaricia. bestijs carnalitate. sensualitate luxurie. gladio ire et inuidie. morte ocij et desidiē. **F**ames que sensu idest rōne caret. est luxuria. gladius q̄ acute pūgit est iracūdia. mors que insensibilez et immobilem facit est desidia. **I**sta igit̄ est q̄druplex mors culpē. q̄ ab isto malo sessorē occiditur anima peccatoris. ⁊ q̄ntū ad quatuor ptes affectionum cordis sui. **U**nde

Ier. xv. **V**isitabo sup eos q̄tuor species dicit dominus. gladiū et cāes. volatilia celi. bestias. et paulo ante dixerat qz q̄ ad mortem ad mortē. q̄ ad gladiū ad gladiū. ad famē q̄ ad famē zc. **V**idit iohānes sup altare dei animas interfectozū. p̄ter verbū dei. et p̄ter testimoniū qd̄ habebāt. ⁊ clamabāt vocē magna ad dominū. **Q**uare nō vindicas sanguinem nostrū. **E**t acceperūt diuinū respon̄sū. qz expectarēt adhuc modicum tempus. donec numerus fratrū suorū qui interficient̄ cōpleatur. **E**t date sūt singulis stole albe. zc. **I**sti sunt martires. quoz anime sūt in altari padisi deo presentate. **I**sti em̄ occisi sūt propter testimoniū fidei. ⁊ propter verbū dei qd̄ p̄dicabant. **I**sti em̄ zelo iusticie nō vidite petūt vire iudiciū. s. vt eorū sanguis b̄ozq; tribulationes puniātur. **S**ed p̄ certo respōdet̄ qz necdū cōpletus est numerus electozū vel martirū. qui sūt p̄ occasionem ad deū migraturi. vel aīas secundū ordinē p̄destinacionis dei in seculo posituri. **E**t ideo iterim dāt̄ eis stole albe. scz indumentum glorie padisi. quā nūc habet anima sepata. q̄ dicit̄ stola prima. **L**uce xv. **C**ito auferte stolā p̄az et induite eum. **A**p̄to sexto sigillo. **V**idi inquit iohēs. **E**t ecce terre motus factus est magnus. et sol factus est niger tāq; saccus. et luna fca est tota sicut

Cel die q̄ sol est veritas q̄ splē
det. luna est pietas q̄ hūozem p̄
bet. Celum est verecūdia q̄ hone
statem celat. Stella est prudēcia
q̄ omnia illustrat. Quia igit̄ i va
lescente terremoto temptaciōis.
sol cōuersus est in nigredinē ig
norācie. luna pietatis cōuersa est
in sanguinē crudelitatis et seruid
e. Celū verecūdie iā recessit. stel
la prudēcie iam cecidit. Ideo p
cul dubio iam moti sunt mōtes
idest vici eminentes in pfectiōe
insule idest vici maturi et amai
p̄ dolorosa cōtriciōe. **C**el die
q̄ ideo mōtes et insule idest sta
tus ecclesie tribulaciōibz cōiur
tunt. et a stabilitate quā habue
rūt cōmouēt. serui liberi diuites
paupes reges et tribuni genera
liter omnes tam subditi q̄ prela
ti iam miserabiliter a diuina pre
sēcia a dīno seruidio abscondū
dunt. et in cauernis terre idē tu
mulis temporaliū recludunt. ti
ment enim coram agno immacu
lato idest coram cristo in ecclesi
e seruidio cōparere. qd̄ patet qui
a vere nisi p̄ distributionibz no
lunt in ecclesia subintrare. s̄ in ca
uerna idest in foro et mundais
cū talpi. idest cū secularibz cecis
habitare. primo reḡ xij. Abscō
dunt se in spelūcis. Timent enī
ut dicant irā agni. i. duriciāz bu
mani vel diuini seruidij. q̄ q̄ pla
tabilis et benigni. Unde isti vidē
ē dicere de eo illud primo regū.
v. Non maēat apud nos archa

dei israhel: quia dura est manus
eius. 2c.

Quidit iobānes q̄tuor an
gelos stātes sup̄ iij. an
gulos terre qui tenebāt
ventos celi. ne flarēt sup̄ terram.
nec sup̄ mare. neqz sup̄ vllam ar
borē. Sed istis dictū est a quodā
angelo. habente signū dei viui.
qui ascēdebat de ortu solis. q̄
ip̄si non nocerēt terre. neqz mari.
neqz arboribz. quousqz signarēt
serui dei in fronte eorum. et fuit
multitudo maxima signatorum.
tā de filiis israhel q̄ de t̄ba. de oī
bz populis et gentibz cōgrega
ta. Et erāt omnes in aspectu tro
m̄ induti stolis albis. et palme
in manibus eorū. et agnū bene
dicebant. **I**sti quatuor angeli
possunt figre balliuos et officia
les p̄cipū. q̄ i iij. p̄tibz mūdi
sūt locati. et q̄ stāt i diuis̄ officijs
sup̄ āgulos tre nostre. Istis dar
t̄ a principibus et p̄latis nocere
terre mari et arboribus idest oī
bus generibus hoīm subditoꝝ.
terre villis et ciuitatibus maris
idest collegijs et conuētibus. ar
boribus idest p̄sonis et homibz
qui ad hoc breuiter ponuntur i
officio. ut nocēant subditis. et ut
rapiāt quicqd̄ possunt. **I**ntra no
no Potestas eorum. nocere hoī
mbus mensibus quinqz. Et isti
impediūt ne venti flent sup̄ ter
rā. quia omnem cōsolaciōis flatū.
et omne refrigeriū vel auxilium
qd̄ p̄ncipes vel prelati debent

Apocaty.

subditis. ipsi impediunt quantum possunt. **S**; quid? **V**e ibi e alius angelus .i. alius consiliarius vel familiaris. qui portat signum et sigillum principis. vtpote consiliarius. cum quo oportet secrete loqui. quia breuiter nullus e inimicus a no cumento aliorum. nisi quis ipse figurat liberandos. **E**t tales sic signati per dona vel fauores a magistris curie. accepti ab huiusmodi quatuor malis .i. ab huiusmodi iniquis non leduntur. ymmo stant in conspectu throni .i. in presentia principum et platorum induti stolis et vestibus eorum. et in eorum curiarum officijsque ordinati. **A**lij autem qui non sunt signati. nec in gratia maiorum specialiter accepti atque recepti. sed no cumento talium malorum angelorum id est inferiorum balliuorum executorum et commissariorum crudelium exponuntur. **E**t breuiter istud est verum. quod nullus hodie balliuorum malitiam euitat. nisi alicuius magni angeli .i. alicuius magni consiliarij fauorem percuret. **I**sti enim mali inferiores illos non audet tangere. quis videt maiorem gratiam obtinere. **V**el dic quod iste sanctus angelus. est beatus frater aliscus. qui ab ortu solis .i. a statu gratie et virtutis ascendit super terram ipsam. et terrena calcando et etiam predicando. **I**ste enim portat sigillum dei. scilicet stigmata passionis domine. **I**ste enim per doctrinam suam impediuit. ne angeli mali nocerent illis. qui signum characteris et crucis per penitentiam. confessionis memoriam. secum por-

tant. **M**ultos etiam sigillo et imagine christi figurat. scilicet fratres suos. quos christo unumdo filios et conformes esse voluit et mandauit. **S**unt enim hodie tam de israel quam de gentibus .i. tam de nobilibus quam de ignobilibus maxima turba. qui per eum coram domino presentantur in statu scilicet religionis et perfectiois. qui aucti stolis candidis castitatis. et habentes palmas victorie et perseuerantie atque firmitatis. deum et agnum continue benediciunt. et ipsi per predicaciones suas ab alijs fuerunt benedicti. **A**ct. vi. **T**urba enim plurima credidit in deum. **V**el dic quod iste potest figurare quemlibet virum perfectum. signo caritatis munitum. qui si bene deuotos filii signo consignat. et eos a malis angelis liberat et defendat. **V**el dic quod in die iudicij illi soli a malis liberabuntur. qui signo caritatis et gratie signati inuenientur. **V**el dic quod illud signum signat memoriam domine passionis. quo qui signati apparuerint. a demonibus non ledentur. **D**icat igitur quemlibet illud psalmus. **F**ac me cum signum in bonum. ut videant qui oderunt me. **D**ixit iohannes quod ipse vidit coram deo et angelis animalibus et senioribus turbam magnam. quam dinumerare non poterat. ex omnibus tribubus populis et linguis. qui erant amicti stolis albis. **Q**ui sunt et vnde veniunt. **H**ij sunt. qui venerunt ex magna tribulatione. et lauerunt stolas suas in sanguine agni. et eis seruiunt in templo sancto eius

die ac nocte et non esurient neque
 sitiēt amplius. neque cadet super
 illos sol. neque estus. neque dolor.
 quoniam agnus qui est in medio
 throni regit eos. et deducet eos
 ad vite fontes aquarum. **I**sti si-
 gnificant sanctos. qui sunt in pa-
 tria. qui ante thronum maiestatis
 eterne perpetuo habent stare. cum an-
 gelis et cum animalibus. id est cum eu-
 angelistis et senioribus. cum priar-
 chis et sanctis. **I**sti sunt et ma-
 innumera-
 bilis; sunt etiam ex cunctis populis
 congregati. et isti deum continue bene-
 dicunt. et amicti sunt stolis albis.
 id est eterne glorie claritate. **I**sti
 palmas incommensurabilis victoriae se-
 cum portant. hoc pro deo qui sunt isti.
 pro certo nulli nisi qui venerunt ex
 magna tribulatione. quam in mundo
 penas et miseras propter deum
 habuerunt. quia quod deo placue-
 runt. pro multis tribulationibus tra-
 siverunt. **I**nditb viij. **I**sti stolas su-
 as id est conscientias lauerunt. et pro-
 mo a vicibus purgauerunt. et hoc
 in sanguine agni. et passione. et
 memoria ihesu christi. **I**sti enim sur-
 sum in templo paradisi seruiunt ag-
 no id est christo. qui eos regit. et ideo
 non esuriet neque sitiēt. neque cale-
 cent. neque flebunt. neque dolebunt. sed
 ad fontem vite. et eterne prosperi-
 tatis omni voluptate se replebunt.
Ps. Qui apud te est fons vite;

Adit iohannes angelum
 unum ante altare aureum quod
 est in celo et data sunt ei iocun-
 dia multa. et ascendit fumus aro-

matum in conspectu dei. **S**ic videri
 ante altare paradisi ascendit fumus
 odor et fragrantia bonorum merito-
 rum. orationum. et maxime quam in thuri-
 bulo cordis nostri ardere ignis et fer-
 uor intime caritatis. **T**unc enim an-
 gelus noster omnes nostras orationes ele-
 uat coram deo. sicut patet de ange-
 lo thobie xij. **Q**uidam angelus ac-
 cepit unum thuribulum et implevit il-
 lud igne altaris aurei quod est in con-
 spectu dei. et misit illud in terram. et facta
 sunt tonitrua voces et fulgura. et est
 remotus magnus. **E**t septem ange-
 li qui habebant unum tubas. para-
 uerunt se ut tubam canerent. **I**ste an-
 gelus est deus patris. qui thuribulum
 id est filium suum plenum igne. id est
 feruore caritatis misit in terram pro
 incarnationem. qui fumum orationis et fragran-
 tiam odoriferam fame et scitatis. iugi-
 ter emittebat. **E**t pro certo quam
 iste fuit missus in terram. tunc ad pre-
 dicationem eius audita sunt tonitrua
 id est mine. voces. id est suasioes. ful-
 gura. id est miracula et exempla. et sic in
 cordibus auditorum factus est terremo-
 tus contritionis. timoris. amara-
 dimis. et meritis. **S**eptem etiam an-
 geli. id est predicatorum extiterunt in ce-
 pit predicare. et tuba predicationis
 pro mundo resonare. **V**el dic quod an-
 gelus est aliquis magnus princeps vel
 prelatus. qui aliquem mittit in aliquam ter-
 ram pro aliquo officio aliquod thuribu-
 lum. id est officialem. plenum igne cupi-
 ditatis et auaricie. **E**t tunc pro cer-
 to in aduentu eius fuerunt tonitrua. id est
 mine tribulationis. fiunt etiam

Apocalip.

fulgura .i. inuasiones rapine et excoꝛiaões. qz oia oburūt et in flāmāt. et nichil remanet pꝛ ipꝛ Jobe .ij. Ante ipsū ignis uoꝛas zc. Et iō tūc audiūt uoꝛes. idest plāctus subditoꝝ. et fit terremoto magnus. qz tota terra tota patria p ipsū dicitur et turbatur. Qz sic dicit pꝛ .xxviii. Regnā tūc ipꝛs. ruine hoꝛ. Dñ si quis peteret qre talis turbacio audi ē in terra. possit responderi illud Mathi .xxviii. Ecce terremoto factus ē magnus. zc. **U**el dic contra platos et pꝛncipes. qz quādo de nouo pmouēt. solent subsidia petere. et sic solent totā subiectā patriā turbare. et tūc magis qꝛ alias rapinis et exactõ nibz molestāe. **C**anēte pꝛmo āgelo cū tuba sua. factꝛ ē grādo et ignis mixtꝛ cū sanguīe et missa in terram. et tertia ps arborū et omne fenū uici de cōbustum ē. **I**ste angelus sūgt adulatorēs. qui in curijs sūt pꝛncipū et magtū. Nā quādo ipsi in auribz ipꝛsoꝝ faciūt resonaē tubā eloquētie et adulaõis. et quādo ipsos iustificāt. et alios corā ipꝛs accu sant. tūc uere p ipꝛsoꝝ falsa vba generat grādo crudelitatis et se uicie. ignis cupiditatis et auaricie. sanguis carnalitatis et luxurie. quia pꝛvba malozū adulatorū sūt pꝛncipes raptões crudeliter adulteri et luxuriosi. **I**ō bñ sequit qz tertia ps ipꝛsoꝝ conburit p rapinā ab ipꝛs. **A**rbores

idest ipsi excellētes nobiles diuites et potētes oburūt et infestā t. et ad uoꝛes taliū tribulacõibz molestāt. Et maxime oē fenū f re .i. plūs ifimꝛ p ceteris molestat. **U**el dic qz āgelus ē pꝛ et nouissimꝛ alpha et o. Nā quādo ipse in iudicio tuba sue autētie sūne rsonabit. tūc grādo .i. tormtoꝝ inuasio pꝛntēs .i. ignis ier tignibilis. sanguis etiā idē occisio et se uicia oburūt tertia .i. ter rēas et auaros. arbores .i. altos elatos et superbos. fenū .i. lasciuos molles et froids luxuriosos. **I**sti ei dicit tertia ps. qz iusti et penitētes. faciūt vnā ptē. **U**el illi qz sūt in celo et i purgatorio faciūt scdam ptē. Tercia faciūt dāpnati pccões. Tercia vō ptē āgelꝛ obuit. cū xꝛꝛꝛ i iudicio dānatos dterit. qz nūc in purgatorio cū āgelis pat. **S**cds āgelus tuba cedit. et tꝛ mōs magnus igne ardes missus ē in mare. et fca ē tertia ps ipꝛs maris sanguis. et tꝛ cia ps creature qz bēbat aias mortua ē in mari. et tꝛ cia ps nauū interit. **I**ste mōs ē pꝛlatus malus vel iudex. qz dicitur magnus p superbiam. ardens p auariciam. inuidiam. et inuidiā. **I**ste mons qz in mari religio nis vel ecclē pꝛficiat. tūc uere p eiꝛ pꝛua dōcūmēta et exēpla. tertia ps maris .i. religio nis p pccā demolit. multi ei i sanguīe .i. i carnalitate p luxuriā conūtuntur. **N**aves idest uiri perfecti v tūti

Aporal.

mercimonijs onerati p eorum ne
quicias destruunt. et breuiter illi
q̄ habet animas id est p spm gra
cie uiuificatur. fiut mortui et des
tructi. qm̄ tales homines p̄cipā
tur. **Proū. xxviii. Regnātibz im
pijs. ruine hoīm.** **Vel dic gēra
liter q̄ quādo auarus et ardē p̄
latus in mare id ē in patria p̄fici
tur.** **Vel etiam quādo i aliquo of
ficio vel collegio aliq̄s officialis
vel iudex auar? et crudelis extol
lit. tūc pro certo tertia ps hoīm
subditoꝝ scz paupes ḡuistie mo
lestant.** **Vel dic q̄ mōs iste sig
nificat affluēciam diuidarum et
honoris. qui rē dicit ardēs. q̄a
ardoz ambiciōnis auare ē eis in
clusus.** **Nam quādo iste mōs. i
tpalis facultas fuit missa i maē
id est in ecclia. tūc apparuit mare
q̄si totaliter infectū. qz tūc plus
q̄ eius tertia ps ē infecta. et ha
būdantibz prosp̄eis. in sanguiez
id est in luxuriam est cōuersa. Ec
clesia em̄ habet tres ptes. scz lay
cos religiosos et clericos. Sed
vere quasi tertia ps id est status
clericoz in sanguinē luxurie est
cōuersus. **Ps. Conuertit aquas
eoz in sanguinē.** **Vel si vis. p
terciam partem intellige quem
libet statū aliū. scz religiosos lay
cos. 2c. Naues etiam id est viri
p̄fecti sūt destructi. et illi qui per
ḡciam uiuebant p peccatū mor
tui sūt et consumpti. Ideo quādo
constantin? imperatoꝝ dedit ēd
ditus ecclesie. audita est vox i ae****

re dicens. **Hodie effusū est vene
num in ecclesia dei.** **Vel dic q̄
ille mons elatus est dyabol? vel
ātipc. ad cuius aduetū in mari
mūdi vel ecclesie tertia ps vel for
te plus q̄ t̄cia ps pibit.** **Ter
cius angelus tuba cecinit. et stel
la magna tāq̄ faula ardēs cēi
dit in tertia ptem fluinū fontū
et aquarū. et stelle nomē absinti
ū. Et facte sūt aque i absintū. et
m̄lti hoīes mortui sūt ex aquis
qz amare fē sūt. Stella ista sig
nificat pccm̄ auaricie. qd̄ moē ig
nis inflāmat. **Ista etiā dicit ab
sintū. qz amaritudo laborum an
gustie vel timoris auaricie ē āne
ra. et ista pro cto mittit in aq̄s
et fluimibz id ē p̄speritatibus et
diuicijs hui? mūdi. qz ardoꝝ aua
ricie mūdi p̄speris mixt? ē ho
die et cōiunctus. Ideo aque id est
mūdi prosperitates fiut hodie a
mare et dolorose ad acq̄rēdū. et
seruādū p̄ter istā stellā id ē pro
pter auariciaꝝ cōmitatē. Et ideo
multi hoīes scz illi qui in mūdi
prosperis ponūt desiderū et sp̄e
suam. p̄ter terrena moriūt. quia
p̄ter mūdi p̄spera fiut supbi et
luxuriosi. et sic mortē sp̄ualē in
currē dimoscūt. **Amos octauo.
Multi morient. in oī loco p̄cie
t̄ silentiū.** **Vel dic q̄ ista stella
est ātipc. vel hēticius coctus ig
ne malicie. et seruicie inflāmat?
qui facit aq̄s sacre scripture cor
ruptas. et amaras. eas obliq̄ ex
ponendo. et ideo multi homines******

Apocaty.

scz auditores sui in piculo mortis cadūt nisi caueant. **U**el dic qd talis stella ē diues vel malus cōsiliarius. qui de celo. i. de curia alic? plati vel pncipis dicit venire vel cadē. qz ē p mūdi maliciā et sapiā; clar? et stelleus. p auidiciā. ardēs et flāmeus. p rapinā et exactōez inuolabilis et amarus. **I**ste ei de aqs. i. de populis q p tres ptes diuidūt. scz in maiores mediocres et minores ipaz. **T**ercia pte scz ipsos inferiores agguat. i. quātū rapis et molestijs ipsos guat. **N**ō scriptura abinthiū merito ipsū vōt. **U**el dic qd talis ē pulchra et mala mulier. ardēs et luxuriosa. q qn de celo. i. de statu grē cadit. magnā pte aq. i. ppli amarecat et corrumpit. **U**el dic cōtra apostatā angelū. q p sciaz a grāz pō fuit stella. h p casū efficit abinthiū. qz sepe fit amaricaō aliorū. **N**ō de quilibet taliū dicitur in prouerbis salomonis quinto ca. Nouissima illiū amara velut abinthiū. et acuta velut gladius biceps. et cetera. **C**anente vero qrtō āgelo paussa ē tertia p solis et lune et stellarū. et obscurata ē tertia ps eorū. diei etiā tertia ps. et noctis filē tertia ps nō lucebat. tūc apparuit quidā aquila volās p mediū celū clamans et dicēs. **D**e. v. v. in terra habitātibz. **D**ies sigt statū eccā^m in q lux prudētie et sapiē solz luce. **N**ox sigt statū sclārē. vbi solz

erroz et ignorātia abūdare. **S**ol sigt platos eccōs. qui diei a statui eccō presunt. luna significat principes seculares. qui p peccatum sepissime eclipsantur. et nocti status seculi principantur. **S**telle significant subditos vsqz status. **U**el quilibet istorū triū scz solis lune et stellarū habet tres ptes. quia non ē homo qui non habeat tres potentias. scilicet intellectum memoriam. et voluntatem. **S**ed pro certo tertia pars istorum est hodie p cussa. scilicet pōi voluntatis. qz vere dato qd intellectus a memoria sunt clari et lucidi per scientie claritatem. voluntas tamen est obscura et lucis gratie priuata. p malozū appetibiliū cupiditatem. **E**t breuiter i die ac nocte. i. i mūdo et i eccā in sole et luna a stellis. i. in platis pncipibz. a seditis. tūc ps nō luceat. qz qsi voluntas oīm hodie ē pūsa. qz indubite appetit dicias et hōres. **E**ze. y. **T**ercia ps tui in fame moriet. **N**ō qn deus aquila xpc in medio celi in die iudicij volitabit. tūc vox sue terribilis sine tplex vscz tripliē maledictioez oītra peccatoez q nūc in terra habitāt fulminabit. **E**t ista sūt pculdubio pēa dāpm. et pēa sensus. et despeccō q gūoz ē. **U**el pēa tpalis. pena eterna. et amissio paradisi glorie. vel pena ignis. et remorsus. et cetera filia. **N**ā ista tria v. idest iste tres maledcōnes dāpnatis

peccatoribus inferuntur. qui in terra id est in terrena prosperitate habitant et videntur. Formido. et fouea. et laqueus. sup te. qui habitator es terre. Je. xlvij. et Psa. xxxiij.

Quante quinto angelo stella cecidit d' celo. et data est ei clavis putei abyssi. Et aperuerunt puteum. et exiit inde fumus sicut fornacis magne. et obscuratus est sol. et aer de fumo putei. Metaphorice loquendo vide qd stella significat dyabolū. qui de celo corruit per peccatū. puteus sigt peccatores. et maxie luxuriosos. Pro. xxij. Tales etiā dicuntur putei abyssi. qz sicut abissus non potest faciri. sic nec luxuriosus. qd diu uiuat. Ideo qz. xvi. Fornicata es cū amatoribus. nec sic es faciata. Iti igit stelle id est dyabolo dat clavis putei abyssi. i. potestas sup psonā luxuriosam. qz quocūqz vult dyabolus facit eū per vana desideria aperiri. Ideo ad suggestionē dyaboli luxuriosi mittunt fumū. id est fetida verba. luxuriosa. et inbonesta. sicut fornacis ardētia et luxuriosa. Ita qd sol. i. bone psonē. vel aer id est vita vicinia p eos obscurat. et fedā ē. pro certo qz nulla psona ē ita sol. vel aer. id ē scā vel pura. qui facilius inficiat. p puteū abyssi. id ē p malā et luxuriosam psonā. si fumus malozū v'boz suozū attigit vsqz ad eā. Ecclesi. xij. Qui tangit piā. inqñabit ab ea.

Uel dic qd puteus iste est hēticus. cui fumus id ē mala doctrina inficit et corrūpit solē. et aerē. id ē bonas psonas. et ecclesiam. quādo stella magna id ē dyabolus apit os eoz p pdicationem. corrūpit bonos mores colloquū prauū. Pri. ad cor. xv. **V**idit iohēs exire de fumo putei abyssi locustas. similes equis ad plū. et sup capita eoz corone auree. Et habebant facies sicut homines. capillos sicut mulieres. dentes sic leones. loricas sicut loricas ferreas. et vox eoz sicut vox curruū et equozū curruū ad plū. et caudas similes scorpionū. et aculei erant in caudis eorum. et potestas eorum sicut habent scorpiones. Et pceptū est eis ne lederent fenū terrē. nec omne vidē. nec omnē arborem. Sed data est eis potestas nocere hominibus nō habentibus signum dei viui in frontibus eoz. et cruciare eos mētibz qñqz. et cruciare eoz sic scorpionū. et tūc qrent hoies mortē. et nō inuent eā. **I**sta figura plures habet ptes. pmo enim dicit. qd ipse vidit in fumo putei abyssi locustas patas ad plū rē. Puteus iste significat mūdum. qui ad modum abyssi est obscurus p ignorāciam. insaciabilis p auariciā. ut hēt. Proverbiorum vicesimo septimo. Infernus et pdicio non faciunt non implent. Sic et oculi hominum insaciabiles. Fumus istius

Apocalyp.

putei est prosperitas mundi. que vere ad modum fumi facilliter euanes-
cit. **P** salmista. Deficiente quoad-
modo fumi deficit. Locuste signi-
ficant diuites. officiales. propositos.
que ad modum locuste sursum volat.
sursum saluuntur per ambiciose. ad offi-
cia et beneficia. et tamen facilliter
cadunt in fine in terram per temporalem de-
pressionem. et eternalem damnationem. In
fimo putei visum sunt locuste. quia lo-
custe principes. et iudices. hodie
sunt pro ceteris in fimo mundi prosperi-
tatis. **H**icque habent aureas coro-
nas. id est dignitates et prelaturas. per
atque ad plerumque contra pauperes et vici-
nos. **E**t isti bene dicuntur quasi
equi. quia sicut equus est animal
luxuriosum et superbum. sic ta-
les pro ceteris luxuria sunt infe-
cti. **J**ere. v. Equi insatiabiles in
feminas. unusquisque ad uxorem
proximi sui hinciebat. **E**t sicut
mediante fortitudine equi ali-
quando malus miles obtinet in
prelio. sic mediantibus balliuis
et aduocatis. multi obtinent et lu-
crantur causas suas. **U**nde de istis
locustis dicitur in psalmo. **Q**uia de-
us dedit fructus eorum erugiri. et
labores eorum locuste. eorum scilicet
pauperum. **S**econdo dicitur
hic quod isti habebant facies sicut
homines. et capillos sicut muli-
eres. **F**acies que est prima per
apparens significat introitum et in-
gressum principum. **C**apilli que
tegunt caput significant pallia-
tiones hypocritas et fisiones que

bus caput id est intentio talium
est velata. **M**ulier que est ami-
calis amabilissimum et decep-
torium. significat eorum famili-
aria et deceptiua colloquia. actus.
et gestus. **H**omo qui est rationa-
lis. significat eorum sensum. et
discretionem. **Q**uid igitur? **P**ro-
ecto isti in facie. id est in ingressu quando
primo apparerent videntur homines id est
astuti sapientes et discreti. **C**apillos
habent mulierum. id est
apparentiam amabilem. **I**llud
apparet. quando tales volunt a-
liquos pauperes irretire in suis
contractibus falsis et obligatio-
nibus. tunc ostendunt se eis familia-
res. promittendo et applauden-
do. balliui etiam quando volunt
aliquid inuestigare. **S**ed pro-
ecto isti non sunt nisi capilli muli-
erum id est fraudulentum palliato-
res. **U**nde ecclesiastici vice-
quinto capitulo dicitur. **N**on
est malicia super maliciam mu-
lierum. **E**t illud patet in tercia
parte figure. **T**ercio dicitur quod
ipsi habebant dentes sicut leo-
nes. loricas sicut loricas ferreas.
et vocem terribilem. **P**er den-
tes per quos homo deuorat cibos
intelligitur vorax crudelitas vel ra-
pina. quia dato quod isti videntur
homines benigni et humiles. ta-
men habent dentes id est crude-
litatem leoninam. que omnes subditos
cupiunt deuorare. **I**deo loricas fer-
reis. id est adulatoribus vel ami-
cis cautelosis seipsum muniunt et

quod... quia sicut...
facit... suos...
malicia... suarum...
ita... ab omni...
am... quod...
Et... re...
malicia...
re...
Et...
lo...
re...
facilliter...
ms...
videbant...
nu...
lo...
et...
ps...
g...
da...
e...
app...
in...
igitur...
lo...
nem...
e...
du...
tis...
p...
col...
tus...
nect...
m...
u...
Et...
et...
de...

Apochy.

tegūt. quia sicut p; ita cautelose
faciūt suos cōtractus. et cautelis
maliciarū suarū ita velant ab oī
ictu. i. ab omni q̄rela eorum co
ram quocūq; iudice se defendūt.
Eze. xxiiij. Lorica et clipeo ar
mabuntur contra te. i. maliciosa
executione. Et vocē habent terri
bilē sicut canes. qz ita autēntice
loquūt. et alte paupib; amīnāf.
vt ipsos terreant v̄bis suis. et sic
faciliter eos exheredant leoni
mis dētib;. qui in facie hominis
videbant. **Omīe. vij.** Dentes eo
rū dētes ferrei. **Eccī. xxi.** Dentes
leonis dētes eius. Et ideo sequi
t̄ q̄rta ps figure. Quarto dicit̄
q; habebant caudas. Cauda q̄ ē
ps posterior. figt̄ finē alicui? ne
gocij. scorpio q̄ facie lābit. et cau
da pūgit figt̄ pditores. qui i fa
cie idest in principio lambunt et
applaudūt. In cauda vero id est
in fine lacerant atq; pūgūt. Isti
igitur in cauda idest in fine sūt
scorpioēs. i. quātū p exheredaci
onem vxacionis. puncturā alijs
et aculeū crudelitatis infligūt. I
deo aculeus rapine et crudelita
tis in fine talib; ē ānerus. **Pro.
xxij.** Nouissime mordebūt vt
coluber. **Vel dic q; cauda ē sta
tus senectutis. qz reuera tales i se
nectute sūt scorpiones. fil et rap
tores. et aculeum crudelitatis. a
uarie. detractiois. acn? infligētes.**
Vel dic q; q̄ sūt in facie hoīes.
et in cauda scorpioēs. significāt
detractores. qui in facie id est i p̄

sentia adulatores sūt. In absen
cia a scorpioēs pūgiti. **Eze. ij.** Cū
scorpiomib; habitas. **Quinto**
dicit̄. q; potestas ipsoꝝ est no
cere hominib; mensib; q̄nq; zē.
Quinarius qui ē impfectus fig
nificat mūdānā vitā taliū. que p
certo i quocūq; ē impfecta. quia
vt cōmuniter nō p̄ficiunt e tatez
suam. qz moriūtur subito. et ma
le. Isti igit̄ possūt nocere homi
nib; mētib; quinq; q̄tū durat vi
ta p̄ns. Et breuīt bodie sub maū
taliū p̄ acerbitate toz mētorū et
afflictionum suarū multi sūt ho
mines. qui desiderāt mori. tamen
nō inueniūt sicut optāt. Et finali
ter isti habent sup se regem āge
lū abissi. scz peccatū auaricie. qd̄
dicit̄ exterminans. quia omnia
exterminat et corrodit. **Vel ad lit
teram angel? exterminās ipsos**
regit. qz dyabolus ipsos cōfun
dit. **Ps.** Eterminauit eam aper
de filua. **Vel dic q; locuste sūt**
detractores. qui contra homines
p̄liantur. et eorum facies id est
apparetia videtur amīcabilis et
rōnalis. videtur esse homīes. q̄a
i principio de homine dicit̄ mul
ta bona. fingūt se loqui ex carita
te. vt facilius eis credatur. h̄ vere
finaliter apparēt eorum dentes.
ferocitas et inimicicia leonina. qz
vere more leonis alios lacerāt et
diffamant. et cauda idest fims v̄
bozum suorum. vel cauda idest
retro in absentia est pungens si
cut aculeus scorpionis. **Vixet em̄**

Apocal.

in principio vel in presentia blā
diatur. tamen semper in fine ver
borum detractio et punctio
nis aculei inveniuntur; Et isti
habent potestatem nocere suis
malis verbis. hominibus. i. bonis
et rōnabilibus; Fenem terre non
ledunt. quia tales vt communi
ter. non murmurāt nec detrahūt
de illis qui parū aut nichil va
lent. sed tantum de hominibus. i.
de personis bonis. et breuiter cru
ciatus eorum est similis scorpio
num. in quantum blandiūt pri
mitus. et rector eorū ē dyabolus
exterminator. ad cuius instinctū
isti alijs iniuriant. Qz bene dicit
exterminās. p eo qd istis medi
ātibus multi boni puniūt et exter
minant. **¶** Vel dic qd ptās eorū
bene dicit nocere hoīb. qz ad lit
terā multi sunt inferiores. q̄ solū
habent ptātē nocēdi. nūq̄ autē
pfiēdi. **¶** Vel dic qd locuste sūt
dyaboli. qui de puteo abyssi. i. i
ferni aliquociens exeūtes. et per
fumū huius aeris caliginosi vo
litāt. Isti semper parati sunt ad
prelium temptationum mouen
dum. Isti sunt in facie. idest i pn
cipio homines. quia multa sug
gerunt facere sub specie boni. ita
q̄ vident rationales et humani.
capillos. i. coopturas et relamē
ta sue intencōnis habent. multa
falsa et deceptorā; Sunt igitur
homines p apparētē rōnē. mu
lieres p fictā palliōē. sunt leo
nes p mordacē tēptacōnē. sunt

scorpiones in cauda idest in fine
p pūgētē et venenatā dāpnacō
nē. et habent aculeos in cauda
i. tormento et afflictionem. Isti
habent nocere post mortem. et i
vita hac illis qui nō habent fig
num dei vūi. idest veritatem gra
tie et caritatis. et memoriam san
guinis cristi. et ipsos habēt cru
ciare atrociter in inferno. q̄ mo
ri et deficere concupiscunt. nec ta
men perpetuo morientur. **¶** Pa
sexagesimo sexto capitulo; **¶** Ig
nis eorum non extinguetur. et
vermis eorum non morietur. et
cetera. **¶** Vel ipsi nō possunt no
cere feno terre idest iacentibus i
terra. per humilitatem. et tam
viridi. idest florentibus per bo
nestatem. nec vlli arbori. idest
cōtemplantibus eternorum feli
citatē. Et isti habent super se
regem angelum abyssi. scilicet
luciferum. qui bene dicitur ex
terminās. quia omnia bona ho
minum exterminat et corrumpit
pro posse suo. Unde iob qua
dragesimo primo capitulo dicit.
Ipsē est rex super omnes filios
superbie. et cetera. **¶** Iohānes
vidit quatuor angelos alliga
tos in flumine magno eufrate. q̄
parauerant in horam diem et mē
sem. et annum. vt interficerent
terciam partem hoīm. Et qdā ā
gelus q̄ hēbat tubā soluit eos. et
hēbat scā exātū innūabile. et im
mēsiū. **¶** Eufrates fluvius babilo
nic. sūt mundi prosperitatē. q̄

Apocty.

babilonos idest mūdānos irri-
gat et fecūdat. que semper fluit.
et deficiat sicut aqua. **A**ngeli qui
sūt ibi alligati. significant mun-
di principes et potentes. qui in
mundi prosperis sunt inclusi et li-
gati. et istu dicitur quatuor. qz ipi
sunt in mūdi quatuor ptibz ba-
bitantes. **A**ngelus qui bz tubā.
ipoz balliuos. et suorū malorū
actiū laudatores. qui tuba sue e-
loquentis adulacionis corā iphis
resonant incessanter. sūt. **S**unt
igit in fluīne prosperitatis huius
mūdi hodie quatuor angeli. i. pri-
apes et potestates. qui semp sūt
pati in omni hora. die. mense et ā
no. homines interficere p rapinā
et expoliationē. et incendere vna
cū exercitu suo innumerabili. id ē
collegijs et cōsortijs famulorū
aduocatorum. qz tales nutriunt
ad hoc. ut subditos deuorent et
infestent. **E**t p certo quādo āge-
lus curialis. id est adulatores re-
sonant coram eis. eos laudando.
et subditos accusando. tūc isti et
exercitus eorū mouētur ad alios
os occidēdū. id est ad alios mole-
standū. **E**t sic iobēs vidit eqstrē
exercitū cui nūs erat vigesies sep-
ties cecies dena milia. milites at
habebant loricas igneas et sul-
fureas et iacētinas. **S**ic hodie
iste exercitus balliuozum ē val-
de multiplicatus. **S**ūt etiā arma-
ti contra alios lorica maliciay et
cautelarū. q sunt ignee pauarici-
am. sulphuree p luxuriam. iacē-

tine id est coloris celestis. vel fu-
mei p supbiam. **D**el lorice ma-
loz sunt aduocati. qui more lori-
carū malos defendūt. et isti sunt
ignei auari. sulphurei luxuriosi.
et iacētini id est ornati p speita-
tate supbi. **P**salmista. **I**gnis sul-
phur ps calias eorū. **J**obānes
vidit equos mirabiles in quodā
exercitu cōgregatos. qui caudas
habebant similes serpentibz ha-
bentibz capita. cū quibz nocēbāt.
capita eoz erāt sic capita leonū.
et de ore ipsoz pcedebat ignis.
sulphur et fumus. **E**t etiā ps boz
ocasa est ab istis tribus plagis
terre. scilicet igne fumo et sulfu-
re. que pcedebant de ore equorū.
potestas erat in ore ipsozum. et i
caudis eorum. **V**idi equos in vi-
sione. **E**qui isti significant
mundi diuites. supbos. et luxuri-
osos. quia equus est animal sup-
bum et luxuriosū. **I**sti enim hūt
caput itētionum ad modum le-
omis. quia iuuetus eorum. et pn-
cipiū vite sue. que p caput defig-
natur est leonum. quia in iuue-
tute sūt crudeles. fortes. et super-
bi. quia leo fortissimus bestiarū.
ad nullius pauebit occursum. si-
cut dicitur **P**rouēbiorum. xxx. **C**
Cauda ipsozum id est senectus et
finis vite est similis serpētibus. q
in fine sūt serpētini. et tortuosi
p maliciam. et terre inberētes p
auariciam. quia cōmūter plus ci-
piunt auari in senectute q̄ in iu-
uētute. qz eoz cauda id ē malicia

de celo quia se nō reputat dignū
 ibi ascendere s̄ magis ī infernū
 descēdere per humilitatē. amictū
 nube per rozidam pietatem. et
 in capite id est in intēciōe babe-
 bat yridem. id est omnimodam
 sc̄itatem pacis et concordie vni-
 tatem. facies eius id est intelec-
 tus debet lucere vt sol p̄ sapiētie
 claritatē. pedes ei⁹ .i. affectioēs
 dñt eē sic̄ igr̄is p̄ feruētissimam
 caritatem. librum debet habere.
 id est sacre scripture sagacitatem
Ezee. xx. Ecce manus missa est
 ad me in qua erat liber iuolutus
Iste debet habere pedem dextrū
 id est timorē sup mare id est sup
 amaritudinem mortis ⁊ inferni
 p̄ iugē cōsideracionem. pedem si-
 nistrum id est amorem et affecti-
 oēs debet habere super terrā id est
 cōsideracionem mortis ⁊ inferni
p̄s. In mari vita tua **Dicit** ecā
 habere vocem sicut leo p̄ rigoris
 et auctoritatis assensionem. de-
 bet eciam facē q̄ septē tomtrua
 id est vniuersitas predicatorum
 loquatur mūdo p̄ p̄dicacionem.
Et iste debet tradere librū ioban-
 ni id est subditis et secularib⁹ p̄
 scripture doctrinam et expōsicio-
 nem quam ipsi debent comedere
 id est incorporare p̄ auditu⁹ et de-
 uocionem et in vētre memorie re-
 tinere et iste p̄ certo erit dulcis
 eis sicut mel per cōsolacionem et
 eternorū p̄missioēs. amarū ecā
 facit vētre eorū et mētem per
 infernaliū tormētorum cōsidera-

cionē vt sic de subditis dicatur il-
 lud **Baruch iij** Hic est liber mā-
 datoy dei. **Et ecā. xxxiiij.** Hec
 omnia liber vite **Vel** dic q̄ b̄
 est x̄ps qui angelus testamenti
 dicit **Malach iij.** Hic venit de
 celo p̄ incarnationē amictus fuit
 nube. i. purissima humanitate.
Coronatus fuit yride id est cele-
 sti diuinitate **Pes** eius dexter erat
 deitas ⁊ ille apparuit super maē
 quādo ibi ficcis pedib⁹ ambula-
 bat **Sinister** autē est humanitas
 et hic apparuit sūme sup terram
 scilicet laborādo et ambulando.
Baruch. iij. **Postea** in terra vis⁹
 est et cum hominib⁹ conuersat⁹
 est. **Et** iste clamauit sicut leo p̄
 p̄dicacionem **Postea** septem to-
 mitrua id est vniuersitas p̄dica-
 toy in cepit loqui et p̄dicare **Iste**
 h̄z librū sacre scripture et ipsuz
 alijs p̄ inspirationem porrigit ⁊
 reuelat q̄c.

*fertili-
 tate et
 opule-
 tia pa-
 dis et ali*

Iobanni dato sibi cala-
 mo mēsure ad modum
 virge dictum est **Surge**
 inquit metire templū dei et altaē
 ⁊ oēs adorantes ī eō. **Atriū** autē
 quod est foris nō metiaris. quia
 datum est gētibus. et sanctā ciui-
 tatem calcabunt mensibus xliij.
Iste est x̄ps ī iudicio. quia ibi
 dabit calamus mēsure potesta-
 tis iudiciarie. ⁊ rigoris iusticie et
 equitatis. mediantib⁹ quib⁹ ipse
 m̄surabit ⁊ iudicabit mēta signu-
 loy. et tēplū ecclie. altaē flgiois.
 adorantesq; in eis. i. oēs fideles

calamo discretiois metietur. quā
ta sit in eis longitudo spei. vel lō
ganimitatis. pfunditas humili
tatis. latitudo caritatis. altitudo
contēplacōis. et sublimitas vir
tutum; **Atrium** quod est foris
significat ecclesiam. et collegium
dampnatorum. maxime infide
lium. qui non sūt de domo ecclē.
Isti non metientur. qz nulla di
ctarū dimensionū in eis inueni
tur. et ipsi iā iudicati reputantur
quia qui non credidit iā iudica
tus est. **Iob. tercio.** h. gentibz. i.
sine lege viuentibus demonibz
dabuntur ad calcandum. et per
petuo cruciandum. qui gentes.
idest demones calcabunt et affli
gent ecclesiam et ciuitatē sanc
tam qntū poterunt. et maxime
tempore anticristi. qui mensibz
quadraginta. i. tribus annis cū
dimidio aduersus ecclesiam p
ualebunt; **Ps.** Conculcauerūt
me inimici mei tota die. **Vel** dic
qz iste mensoz est iudex vel pla
tus. qui calamo iusticie et virga
directionis et correctiois singu
lorum merita metiet. vt sciat q
pmouēdi sint. et qui corrigendi.
De atrio quod est foris idest de
mundo et statu sclāriū non se de
bet intrōmittere. nec de illis qui
sunt foris. i. extra iurisdicōne su
am aliquāliter contrectaē. h. ip
sos gentibz scz illis ad quos p
tinet dimittere. mensurādum et
gubernandū; **Iere. vi.** Pascet v
nusquisqz eos. qui sub maū sua

sunt. **Vidit** iobānes seruos du
os xpi. beliam et enoch. qui p
phetauerunt diebus milleducē
tisssexaginta. et dicit. qz isti erāt
due oliue et duo cādelabra lucē
tia ante dominū. et habent pote
statē claudē cēlū ne pluat. et cō
uertēdi aquas in sanguinē. et p
cutere terrā oī plagā h. vit qdā
bestia q̄ ascēdit de abisso. et fecit
cōtra eos bellū. et occidit eos. et
iacuēte corpa eorū in medio cā
tatis q̄ spūaliter dicit. **iodoma** et
egiptus. cōtra q̄s p̄dicauerūt in
morte eorū. h. finaliter isti rece
perūt vitā. et ascēderūt in tēplum
in nube. et timuerūt oēs inimici
eorū; **Isti** duo p̄p̄he. et bestia
q̄ ē cōtra eos mūdānorū et reli
giosoz. theologoz et iuristarū.
gerūt figurā. **Nā** theologi et re
ligiosi boni dicūt duo. p̄ dupli
cē caritatem. oliue p̄ virētē bo
nestatē. cādelabra p̄ lucētē vite
et doctrine claritatem. dicūt sta
re in cōspā dei. p̄ fidē et longani
mitatem; **Isti** enim p̄p̄hetāt et
predicant verbum dei. et redar
guunt impios et mundanos. **Isti**
claudūt cēlū idest sacram scrip
turam. que celat dei archana. qn
do volunt. qz pluuia doctrine nō
defluat in mundanas aquas. et
scientias et scripturas vertunt in
sanguinem idest in spirituale nu
trimentum. qn volunt. qz isti solū
hodie hūt cēlū sacre scripture in
maibz suis. et apud ipsos p̄tinz
p̄dicāē vel cēssaē. cū pauci hodie

habent theologā
trahit nō potuit
magis hēre id ē
mōse. **Ma. vi.** p̄
ega eis sul. et
interficiat impij;
a bestia q̄ de abisso
peccōis maxime mū
p̄p̄he. p̄p̄he. pugnan
p̄p̄he. suos diffamā
et multa mala a
mōse. **Alij** quos
regunt de hoc ga
mā omnes mūdā
nō quāt. quādo au
glosū ab aliqua
aliquo malo homi
nō amat pestilē
p̄p̄he. **Proū. xv.** **D**
iacent hodie in pla
di sine bōce. quali
ter huiusmodi infam
quidē mundus dē
muta. dē egip̄. i.
nōdus ē munus q̄ ad
ricarus p̄ter ignora
q̄ finaliter in die iud
uicē. et i cēlū ascēdi
vōlū. diffamatozibz
Q̄d qz tales iuste
deplō in hūc p̄p̄he
vōlū. et redūt ab ho
et in mū i dignitā. et gl
ascēdit malis q̄p̄o mū
op. nō de ipsozū diffon
tabat. **Sapie. v.** habū
in magna ostendit dūsu
q̄ se angustiam. nō dē
nō ē dūm. p̄p̄he. q̄

Apoctp.

studeant theologia nisi ipsi. Et breuiter isti pcutiunt. red arguunt. corrigunt. terra id est terrenos peccatores; **Pla. xi.** Percutiet terra virga ovis sui. et spiritu labiorum suorum interficiet impium; Sed pro certo bestia que de abisso venit. id est peccatores maxime mundane sapientie professores pugnant contra istos hodie. scilicet eos diffamando. contempnando. et multa mala atque falsa eis imponendo. Alij quos aliquando red arguunt de hoc gaudet. quia vere quasi omnes mundani gaudet et obloquitur. quando audiunt aliquem religiosum ab aliqua bestia. id est ab aliquo malo homine diffamari. quia non amat pestilens eum qui se corripit. **Proverbia xv.** Ideo multi bene iacent hodie in platea huius mundi sine honore. quasi mortui propter huiusmodi infamias iniustas. que quidem mundus dicitur civitas sodomorum. id est mutus. dicitur egyptus. id est obscura. quia mundus est mutus que ad dei laudem. et obscurus propter ignorantiam et errorem. finaliter in die iudicii ipsi reviviscunt. et in celum ascendent. videtur huiusmodi suis diffamatoribus inimicis.

Vel dic que tales iniuste occisi et depressi. in fine patescente veritate resurgunt. et redeunt ad honorem. et in celum. in dignitate et gloriam ascendent malis gentibus inimicorum suorum. qui de ipsorum depressionibus letabantur; **Sapientia v.** Stabunt iusti in magna ostentia adversus eos que se angustiauerunt. videntes et habuntque ac dicentes. Hii sunt quos ac-

Ecce quo deputati sunt inter filios dei. **Vel dic** que isti prophete signant aliquem bonum virum discretum. iuste regnantem in officio prelatore. in religione. ecclesia. vel in curia principis secularis. que recte dicitur oliua pro pietate. candida pro honestate. terra id est peccatore patitur pro iusticie equitate. Bestia ista signat maliciosum hominem inimicum suum. que quandoque de abisso id est de statu vili et humili plebe venit. que forte est in eadem religione. curia. vel ecclesia. que infidiat ei de. **Et quod** pro certo accidit que ista bestia. id est rationalis persona preliatur contra illos prophetas. id est contra bonum iudicem vel prelatum. movet sibi litem scilicet eum apud maiores accusando. ita que finaliter ipsum subpeccat atque contra ipsum prevalet. Ipsumque facit deponi ab officio. beneficio. vel facit eum dānari tyrannice. vel occidi. que in platea huius mundi vel religionis iacet mortuus id est sine potestate et honore depressus. cunctis eorum. id est illi que sunt de putela sua vel familiaritate ipsius disperguntur pro plateam. id est pro ratus vel conventus ad litteram ab eo exheredant. ita que coguntur pro plateam mendicare. **Et tunc** gaudet maliuoli sui. maxime illi que corruerunt et punierunt quavis iniuste. contra illud proverbiaz vicesimo quarto. Cum ceciderit inimicus tuus ne gaudeas. Sed pro certo sepe accidit dei iudicio que tales itez reviviscunt. et redeunt ad prosperitatem. et ascendent

Apocyp.

supavit. et eam vilipendit et calcat. **I**n capite autem eius est corona .xii. stellarum .i. .xii. gaudiorum; **I**n quodam sermone quidam exponens coronam illius mulieris dicit. quod corona .xii. stellarum in patria erit memoria sine obliuione. ratione sine diminutione. voluntas sine perturbacione. impassibilitas sine corrupcione. corporis claritas sine offuscacione. carnis agilitas sine retardacione. corporis subtilitas sine obuiacione. **I**tem .viii. erat diligere primum sicut seipsum. **N**ona erat videre primum in omni virtute diligere se sicut seipsum. **D**ecima perfecte diligere plures quam seipsum. **U**ndecima videre deum diligere se plus quam homo diligat seipsum. **I**sta ulterius est pregnans. quia filium masculinum .i. christum habet in se per dilectionem et deuotionem. **S**ed per certo draco magnus dyabolus quam plurimum ei inuidet. sed ipse non preualet. quia ipse fuit de celo prociectus et in terram cecidit. **I**deo sanctos qui sunt in patria ledere non valebit. **U**el dic quod hec mulier est uir perfectus. qui dicitur mulier quasi mollis aer. **A**er dico propter scientie puritatem. mollis pro pietate et benignitatem. et iste sol .i. clara sagacitatis discrecionis. uel conuersacionis bonestatis amicitia. et luna .i. mutabilis prosperitas sub pedibus eius vilipendit et calcatur. et in capite eius .i. in mente illius .xii. stelle. id est .xii. articuli fidei firmiter et tenaciter radicati tenentur. **A**pocyp. **A**fferens fructus .xii. per men-

ses singulos. **I**sta ulterius dicitur pregnans. quia vere tales in utero conscientie continent filium masculinum id est bonum et firmum propositum. quod sume cupiunt parere. et monstrare bonorum operum executionem et complementum. **I**tem .xvi. **M**ulier cum parit tristitia habetur. sed cum peperit. non meminit pressure sue propter gaudium. **S**ed quando draco rufus id est maliciosus et uenenosus et infamis dyabolus uidet tale mulierem. id est bonam personam bono proposito impregnata. et bona opera parere cupientem. uere ipse infidiatur ei per malas suggestiones. et propositi sui parte impedire nititur. ne exeat ad bonum opus. sed uere mulier ista nichilominus debet parere. et suum bonum propositum adimplere. et illud debet deo committere. quia partus eius debet esse captus apud deum. id est ad laudem dei ordinatus. et ipse debet in desertum religionis uel penitentie fugere. **E**t sic draco dyabolus cadet. et ipsum non poterit superare. **P**sal. **E**cce ego gaudi fugiens. et mansi in solitudine. **U**el dic quod ista mulier est ecclesia. que antiquitus habuit solem .i. christum et bona spiritualia per uestimento. **L**una mutabilis mundi prosperitas sub pedibus eius erat. sed contempta et calcata. quia pro certo tunc sola spiritualia eligebantur atque diligebantur. cadauca uero et lunaria spernebantur. et hoc maxime in principio quando ipsa habebat in capite coronam duodecim stellarum

Apoctp.

idest duodecim apostolos. qui i capite. i. in principio ipsaz coro nauerūt sic de cīate noua dicit Apo. xxi. Qz hēbat p portis xij margaritas; Tūc igit draco. i. dyabolus vel tirāni nō potuerūt impedire. quā parēt populū si deliū predicādo a conuertendo. et quā acquirēt bona tpalia p xpo paupēs nutriendo; Verū tamē qz videt iā hodie eōuerlo amicta solē a luna sub pedibus eius tenē. i. tpalia diligē. et spū alia calcaē. Ideo timendū est ne ipsaz draco insidiās possit deuorare; **U**el dic qz talis draco significat malos tirānos et prīncipes seculares. qui ecclē vel psonē si quā pregnantē viderūt. i. diuinitē insidiāt. ipsūqz cape conant. qm multociēs fugē cōpellūt. sic ad hāz patet de subditis tirānorū. **P**s. Draco quē tu formasti ad illudēdū ei. **M**ichael et draco p̄habāt in celo. s̄ vincēte michaelē. draco pietus ē cū āgelis suis in terrā. habens inā magnam. sciēs quā modicū tēpū hz; Draco aut vidēs se pietū. secutus ē mulierē q̄ pepit masculū. s̄ dicit qz illi mulieri date sūt due ale aq̄le magne. vt volaret in desertū locū. vt alatur certo tēpore. Et tunc vidēs draco fugere mulierem. misit post ipsam ex ore suo fluuiū magnū. vt facēt ipsam a fluie trahi. s̄ terra adiuit mulierē. et operuit terra os suū a absorbit fluuiū; Et iratus est dra

co contra mulierem. quia vidit qz ei nocere nō poterat. et habuit facere prelium cum hijs de semine eius. qui custodiebant mā data dei; **D**raco iste significat dyabolum. qui cum pugnaret i principio cum michaelē a angelis eius bonis contradicendo et supbiendo. fuit in terram dampnatus et reprobatus. et in aere caliginoso inclusus. vbi pro certo iram et inuidiam. desperacionem a tristitiā habet; **M**ulier ista ē hūana natura. fragilis et debilis vltra modum; Quando igitur videt se proiectum. inuidz mulieri idest humane nature. a ideo statim persecutus est eam. in persona adē et eue; Tamen ex dei benignitate finaliter date sūt isti mulieri scilicet humane nature ale due. idest duo sacramenta. scilicet baptismus. et penitentia. quibus mediantibz potest volare vsqz ad locū secretum paradisi. vt ibi alatur eterne glorie voluptate; Igitur ipsa mulier potest dicere illud psalmiste; **Q**uis michi dabit penas sicut columbe. vt volabo et requiescam. et cetera; **S**ed quid facit dyabolus quando videt qz humana natura non potest in celū ascendere cum alis suis; Vere emittit de ore suo idē de suis suggestionibz fluuiū magnū. i. inuidacōem fortū tēptacōnum. vel fluuium idest aquas carnalium atqz temporalium voluptatum.

... faciat cum ad
... quando
... terra de
... id est mem
... et mostelian
... as penitentia
... as penitentia
... namque me
... ta regu p
... o si terra aperi
... mētem idest d
... abouen. statim
... mē abso
... pualebit. p
... itera et de gl
... die qz terra s
... pro certo mul
... p̄s. Terra tre
... Uel dic qz mulie
... implex homo. ai
... diatur a inuidz
... y in hoc seculo m
... istam seruat. et
... mibz cum tēptat
... ultimo de p̄liat
... inore alas aquil
... rans. et alte cōte
... talare a fugere. vsqz
... nam religiois. et ibi n
... volo. uocans debet
... dyabolū. ut post ip
... am carnalis a temp
... tatione. terra dicit
... ipropriū adiuit. a
... ponam et mam
... a penitē. et marm
... is p̄ miffus. q̄ m
... Uel si vis salu
... ti debet volare p
... fūm. Uel die qz mulier

Apoclyp.

vt sic faciat eum ad se trahi. et i deo statim quando homo videt hunc fluum. terra debet euz ad iuuare. id est memoria terrestreitatis et mortalitatis nr̄e. vel asperitas penitencie. et infirmitas humanitatis nr̄e. **¶** Del terra id est beata virgo p eo orando. quia p certo si ista terra aperiat os suū p confessionem id est diuī auxiliij ī plorationem. statim flumē tēptacionū erit absorbtū. nec contrabonem p̄ualebit. **¶** Psalmista. **A**pta est terra et deglutiuit dathan. **¶** Del dic q̄ terra figt̄ timorem dei. qui pro certo multū iuuat p̄ccōrem. **¶** Ps̄. Terra tremuit. ⁊ q̄euit. **¶** Del dic q̄ mulier est bonus ⁊ simplex homo. cui dyabolus infidiatur ⁊ inuidet. quando videt q̄ in hoc seculo innocenciam ⁊ iusticiam seruat. et de multis criminibz eum tēptat. et contra euz multimode p̄liatur. **¶** Ideo ipse dz assumere alas aquilinas clare discretiōnis. et alte cōtemplaciōis. et volare et fugere. vsqz ad solitudinem religiōis. et ibi nutriti pabulo deuociōnis debet. **¶** Et si dyabolus mittat post ipsū fluum carnalis et temporalis delectaciōnis. terra id est corpus suū propriū adiuuet eū. scz sustinēdo penam et maceracionē. culturā penitencie. et maxime apiendo os p̄ confessiōē. orōnē ⁊ laudem. **¶** Del si vis solitudo figt̄ paradisu. vbi debet volare p̄ desiderium et affectū. **¶** Del dic q̄ mulier preg-

nās est bonus simplex subdit. p̄gnans plenus et diues. **¶** Draco rufus est princeps vel p̄latus vel iudex caudic. maliciosus rapax et venenosus. **¶** Iste igit̄ draco q̄n do videt iuxta se aliq̄m mulierē pregnāte. id est aliquam simplici p̄sonā plenam diuicijs tēporalibz. statim infidiatur ei. et cogitat modos et vias quō fetū suū. id ē diuicias et facultates extorq̄at et acquirat. easqz deuoret et māducet fraude malicia vel rapina. **¶** h̄ quādoqz fit q̄ista mulier id est iste homo bonus habet aliquas alas id est aliquos amicos vel defensores. qui ipsum portat et sustinet. et quibz mediantibus iste quādoqz fugit. et euadit manus istius impij draconis. **¶** Et quādo videt se ei nō posse nocē. tūc mittit post eum flumen ex ore. id est impetū minarū accusacionū et īposicionū. qz ip̄mit sibi multa cōmina. et accusat apud maiores. vt sic faciat eū trahi ad suū p̄positū et inclinare. **¶** Je. li. **¶** Absorbuit me quasi draco. implet vētrem suū. ⁊ tūc nō habet remediū. nisi terra aperiat os suum. id est aduocati vel aliqui aduatores testes vel defensores ipsū p̄prio ore excusent. et fluum accusacionū extirpent. **¶** Sepe tamen accidit q̄ quādo draco id est maliciosa p̄sona videt se nō posse nocē mulieri. id est alicui p̄sone quam habet contra cor. vere tūc contra amicos et filios insurgit. qd̄ est

Apocp.

Ista tamē bestia finaliter missa
ē i stagnū ignis ardentis sulphu-
ris. **I**sta bestia est bayllinus q̄
dicitur bestia quasi vastia qz ta-
les solent vastare omnia bona
subditoꝝ. mare sigt statū humili-
lem et avarum Bestia ascēden-
s de mari est baillinus officialis vel
aduocatus qui venit ex humili
et vili plebe et paupē statu q̄ scz
tantū ascēdit qnqz paulatim q̄
acquirat plura capita idest plura
officia dignitates. habz etiā plu-
ra cornua idest magistros adiu-
tores familiares p quoz v̄tutē
omnes alios corūpit et iuadit
Abbauc. iij. Cornua i manibz
eius ante faciem eius ibit mors
Tales sūt similes pardo p cru-
delitatem quātū ad corpus intē-
domis. pardus enim est animal
p̄ceps ad sanguinem sic isti non
gaudēt nisi quādo possunt occi-
dere vel officiū suum crudelit̄ ex-
ercere **Pla. p̄mo.** Man? vr̄e ple-
ne sūt sanguine **I**te sunt similes
vr̄so p luxuriā q̄tū ad pedes af-
fectionis **V**rsus enim diligit sū-
me dulcedinē mellis Sic vero a-
mor et affectio istorū nō est nisi
ad mel idest ad dulcedinē luxu-
rie et carnalitat̄ **Cāti. iij.** Mel
et lac sub lingua tua. **I**tem sūt
similes leoni p supbiam et iactā-
cie vanitatē quātū ad os locutio-
nis **L**eo em̄ ē animal supbissimū
et os eius semper fetet. Sic isti
semp̄ habent os idest v̄ba leoni-
na supba auctentica iactācia mi-

nancia atqz vana fetida et luxu-
riosa **Os.** Os tuum abūdauit
malicia. **I**deo vero tales loquūt̄
grandia iactancia blasphemias
et contra deum et scōs mentien-
do vel contra scōs idest contra bo-
nas psonas et simplices commi-
nando scz accusando **Job xxij.**
Os meū implebo increpacioni-
bz **Sed** qd̄ p̄ certo tales habent
draconē qui dat eis potestatem
scz aliquē malū principē et ma-
gistrū cū quo sūt in seruidio et a
quo dependet eoz potestas p̄n-
cipalis **V**el aliquē cōsiliariū ma-
gnū in curia principis vel prela-
ti qui eos sustinet in tm̄ q̄ nullus
potest eis resistere ymmo popu-
lus et lingua idest omnia genēa
hominū timēt et adorant etiā ta-
lem draconē et principē qui eis
dat huiusmodi potestatem. **E**t
breuiter ipsi faciunt bellū contra
scōs id est cū bonis simplicibus
pauperibz et scis dico em̄ sūt in
terra qui scz sine terrena p̄speri-
tate viuūt ipsosqz supant et vin-
cūt. contra illos etiā qui sūt in
celo id est in statu excellentie et
dignitatis **B**lasphemias id ē ac-
cusaciones et murmuraciones im-
pie ploquūt̄ **E**t finaliter totus
popul? miratur. tota patria loq-
tur de eorū glozia et maiestate.
excellencia et vanitate **Sed** caue-
āt ne accidat illis sicut isti bestie
q̄ finaliter posita fuit in stagno
ardentis ignis et sulphuris. Sic
vero isti in tormentis isfernalibz

cōburētur eternaliter et sic vide-
mus tales sepe igne tribulacio-
nis aburi t̄paliter et etiā deo iu-
dice ad miserā remiūt finaliter.
Psalmista **V**idi impium super-
exaltatū et ecce transiit et non e-
rat. **R**aro enim contingit q̄ q̄ de
nichilo remiunt ad tantam pro-
speritatē. finaliter non decidant
in infortunij p̄calitatē. **V**el dic
q̄ ista bestia ē clericus bestialis
q̄ a mari. i. ab huili plebe et pau-
pere statu remiens q̄nq̄ acquirit
plura capita. i. dignitates et pre-
bendas. et quandoq̄ cornua. i.
mitiā. quandoq̄ fit episcopus.
vel abbas. vel cornua. i. pompā
et elationes. **E**t iste p̄ certo acq̄-
rit partem magnam non a se. s̄
a dracone idest ab aliquo amico
vel fautore. episcopo. cardinali
eius p̄motore. virtute e? null?
potest sibi resistē q̄quomodo zē
Vel dic q̄ iste anti xp̄s quem
draco. i. lucifer introducet. i. ei
dabit maximā potestatem. **I**ste
a mari. i. a peccatorum amaritu-
dine remiet et ascendet. quia in
peccato erit conceptus et nutri-
tus et ideo habebit cornua sep-
tem. i. vij peccā mortalia vel in ac-
tu vel in habitu. **I**stē habebit de-
cē capita. i. decē trāsgressiones
mādatoꝝ legis. **I**ste hēbit ca-
put pardi p̄ crudelitatem pedes
.i. affectiones vrsi p̄ fictā benigni-
tate qz vrsus ē aīal qd amat
ludē. **S**ic iste alios terrēdo sicut
pardus alios ludēdo et blādien-

do sicut vrsus seducet **D**anielis
vij. **E**cce alia bestia similis vrsō
Os eius erit leominū p̄ supbiā
iactatiā et blasphemāz cōi deū. **E**t
tribus ānis cū didio p̄ualebit **E**t
breuiter null? p̄t eis resistē s̄ ē-
bo et ligue obediēt ei et oēs mi-
rābūtur de eius ptate. s̄ finalit̄
pibit in igne et sulphure abure-
t̄ in inferno. **V**idit iohannes scdaz
bestiā ascēdētē de terra et data ē
ei ptās a p̄a bestia et oēm ptatē
ip̄sius faciebat et fecit siḡ maḡ
ī terra. ita qz fecit ignē de celo de-
scēdē in terrā in cōsp̄cū oīm. et
fecit oēs in terra pusillos mag-
nos. et liberos seruos. paupes
et diuites adorare bestiā p̄az. et
portatē imaginē ei? et nūz noīs
eius et caracterē bestie in manu
dextra. et in frōtibz eozū. **I**n fine
tamē p̄a bestia et secunda misse
sūt in stagnū ignis ardentis et
sulphuris. sicut dicit̄ infra. xix.
Ista autē bestia hēbat cornua.
zē. **P**rima bestia ē anti xp̄s sic
deim ē. **E**t ista scda bestia signifi-
cat pseudo p̄phetas. qui cū ma-
gna ptate xp̄iano? seducent fal-
sa miracula et signa facient. om-
nia hoīm genera ad eū conūtēt
et ipsū faciēt ab oibus credi deū
et honorari. nomen eius et ima-
ginē eueri. et caracterē ei? .i. ima-
ginē sue potētie p̄ rep̄sioēm in
frōte. i. in mēte tenaciter retine-
ri. **H**ebūt etiā cornua agni. i. fic-
tam benignitatem et loquentur
sicut draco seuuendo seducentes.

Apocal.

Finaliter tamē cū magistro suo ignis incendijs cremabūf **Eze. xxxviii.** Ignis et sulphur super eos et sup populū ei? **¶** Vel dic q̄ p̄ma bestia que a dracone habet potestatem est malus iudex princeps vel prelatus habens plura capita id ē plures dignitates vel castra a dracone id ē a dyabolo simoniacē introductus sc̄z in exercitū honorū et malorum. **¶** Secūda bestia significat ipsorum iudices et baillinos. qui ab ista bestia p̄ma recipiunt auctoritatem **¶** Isti igit̄ h̄nt maxiam in hoc mundo potestātē et faciūt p̄digia et signa ī terra. quia vere dāto q̄ isti ascenderūt a terra id ē a statu infimo paupe et humili nati plebe **¶** Ipsi tamē faciūt edificia turres et p̄dia et alia multa magna **¶** Ita q̄ de opibz que isti faciūt alij vident̄ dicere illud. **Danielis iij.** Signa et mirabilia facta sunt apud me. **¶** Isti faciūt ignē descendere in terrā qz ignez rapine et excoiacionis vsure et auaricie faciūt pullulare qz peē eorū suggestiones et accusaciones principes et p̄lati suos dep̄dant̄ et eos igne rapine deuorāt et inflammant dicētes illud **Luce xxiij.** Ignē veni mittere in terram. et quid volo nisi ut ardeat. **¶** Et breuiter isti seducunt omnes habitantes ī terra. **¶** Et quare h̄c q̄a ipsi habent cornua sicut agnus et loquūt̄ sic draco **¶** Cornua ei q̄ sūt in prima p̄te et caput be

stie signant introitū et ingressuz et principū ipsorum qz p̄ certo ī cornibus id est ī principio officij sui ipsi vidētur benignissimi sicut agnus **¶** Sed vere in fine quādo aliquandiu fuerint in officio et creuerint ipsi loquūt̄ sicut draco. i. crudeliter et auctentice populū cū mūdo accusando et ad moduz draconis omnem patriam venenando **¶** Unde populus potest dicere **¶** Absorbuit me quasi draco īpleuit vētre suum teneritudine mea. **¶** **Je. li.** Et breuiter ī tota terra vbi p̄sunt nō ē manz hu? nec lib. i. nec religiosus nec seculais nec diues nec pauper nec magnus quin istorum compulsiōibz oporteat ipsam p̄mam bestiam sc̄z principem vel p̄latū adorare et munera et emēdas dāc vel alias honorare **¶** Isti enim faciūt p̄ suas exactiones qz omnes alij v̄māt honorent et adozent principes et p̄latos sc̄z munera offerēdo et ymagines eorum id est ipsorum subuentiones p̄stando et emēdas īdebitē corrigendo vxores filios filias et nepotes atqz secretarios eorūdem **¶** Non est em̄ qui se abscondat a calore taliū **¶** Dñi iob tercio **¶** Paru? et magn? vbi sūt seruus et liber **¶** Sed finaliter ista bestia p̄ma sc̄z princeps mal? et bestia secūda sc̄z mali baillini eorum igne et sulphure cōburent̄ et in inferno p̄petuo cruciabuntur **¶** **Eccāstici vij.** Vindicta carnis impij ignis et vermis **¶** Vel dic qz

Apocal.

discretos clericos clare videntes
Ite seiores .i. laycos maturos et
honestos ac mox venustate ful
gentes Ite cytharistas .i. cantores
deu et scos laudantes et cantia
nouu .i. diuinu officiu canetes
et multa milia aliozu .i. bonoz
subditoz. **Eccā .ix.** Viri iusti sint
tibi diuine. Et isti dnt hēre cōfi
deraciones quatuor qz nomē pa
tris eozū .i. v̄tus noīs xp̄iani de
bet scribi in frōtibz eozū .i. in ap
parentia eozū .p. honestā cōuer
sacōne. agnū ecclā .i. bonum pre
latū dnt sequi p imitacōem: nec
debēt cū mulieribz cōm̄nari p
luxurie feditatem: et a terra dnt
eē empti p auaricie cōtēptum et
abhominacōez: et in ore eozū nō
d̄z iueneri mendaciū p aliquam
malam locucōez. **Eccā .viij.** Noli
mētiri velle oē mendaciū. Et ta
les p certo sc̄z viri discreti et ec
cliaſtici et maturi. et in dei laudi
bz eleuati et veritate suffulti. et
a terre auaricia empti et segrega
ti sūt digni eē in cōsp̄cū agm̄ .i.
in cōsp̄cū bonoz prelatoz in di
uerſis officijs p̄moti. Et maxie
oē mendaciū in ore ipsoz nō
ē inuētū. et vt viri veraces et sine
macula quales p̄cū dubio decz
esse seruitores p̄latorum et quo
rūcūqz m̄gtorū. **Vñ in ps̄o dicit**
Nō habitabit in medio dom̄
mee qui facit sup̄biam: qui loq̄
t̄ iniqua nō direxi in cōsp̄cū ocu
lorū meorum. Oculi mei ad fi
deles terre vt sedeāt meū: abu

lās in via immaculata h̄ michi
ministrabat. Ecce quales debēt
stare añ thronū et in officijs p̄
latorū. **Vñ apoca .viij.** In cōsp̄cū
throni amicti sunt stolis albis.
et palme in mambus eozū. **C**
Del dic qz agnus est xp̄s qui ad
ocacōne ductus ē. sicut patet p
sa .liij. mon̄s sion significat celsi
tudinē padisi. sion enim interp̄
tatur specula. et in padiso deus
speculat. Iste sc̄i habet quatu
or anialia .i. q̄tuor euāgelistas.
et xiiij. semioēs .i. vniuersitatē
patriarcharū. p̄phetarum. Ite
cytharistas idest chorū ange
lorum et archangelozum deum
continue laudantium et dicētiū
illd̄ ps̄. Cātate domino cantiaū
nouū. Et quid? Pro certo isti o
nes q̄ habēt in frōtibz et i mētī
bz suis nomen dei pr̄i et fidē trī
nitatis scriptā et impressam. et
maxime q̄ sine macula. sine mē
dacō sine mulierū cōtagio pse
uerāt. digni sūt eē in cōsp̄cū dei
sursū in padiso et maxie qñ ep̄
ti sūt de terra .i. de terrena cupi
ditate. qz v̄e tales sequūt̄ et seq̄
p̄nt agnū xp̄z q̄cūqz ierit .i. vsqz
ad altitudinē padisi. **Mat̄ .viij.**
Seqr̄ te m̄gt̄ q̄cūqz ieris Sequū
t̄ ei boi xp̄z p̄ oēs vias p̄f̄cōmis
ip̄z imitādo: tādē sequūt̄ eū i pa
dīsū ip̄z cōtēplādo. **Mar̄cā .xiiij.**
Seqm̄ eū q̄cūqz introierit. Vel
dic qz agn̄ ē ignar̄ iuueis p̄la
t̄ qz v̄e multi tales stāt hodie s̄
mōtē s̄o sc̄z i statu r̄gimis et in

excellencia dignitatis. qz bodie
 dato qz in eccā sūt multa aīalia
 oculata. i. multi viri discreti ml-
 ti seniores prouidi **Fit tñ sic.** qz
 qñz in throno. i. in dignitate et
 prelacione nō pñt bodie tales h
 magis agni. i. iuuenes et ignari
 bodie fauoe p̄cio et prece occu-
 pāt eccē dignitates **Ysa. xxx.**
Dabo pueros p̄ncipes eoz **Eccā**
x. **Vidi stultū in dignitate subli**
Et iō qd fāūt isti. **Certe ipsi po**
nunt suos in diuersis p̄bēd. et
 bñficijs eccē ac mlta milia eozū
 q̄ portāt nom̄ pris sui. i. q̄ sūt de
 parētela sua et suozū et de p̄ata
 et familia cca ipsū. **Eciā audit**
 maxima multitudo catharistay
 .i. adularoz q̄ catharis. i. nouis
 linguis nō cessant noua cantica
 resonaē **Et breuit̄ qñ tales p̄lati**
sūt sic in thronis et in p̄lacōibz
 idigne p̄moti nolūt hēre secū n̄
 adultores. i. malas p̄sonas et
 suis natis familiaribz et aīcis re-
 plēt totā scām eccāz dei. **Dicunt**
eī illd cāti. v. **Cōuenite aīc mei**
et bibite. ita qz tales duocādo vi-
 dēt̄ dicē illd **Ysa. lvij.** **Accedite**
huc. **Vidit iobānes āgelū volā-**
tē p̄ medium celi habentē euā-
geliū eternū. vt euāgelizaret se-
 dentibz sup terrā **Et clamauit vo-**
ce magna dicē. **Timete dominū**
qui fecit celum et terram. et maē
 et fontes aquarum : quia ap p̄
 pinquat iudicij eius hora **Iste**
 est predicator. qui debet dici an-
 gelus idest nuncius dei patris .

qui purus et angelicus dz esse.
Isti enim traditū ē euāgelū idē
 officiū p̄dicādi. vt doceat et in-
 formet sedētes sup terrā .i. p̄cō-
 res q̄ i h̄ m̄do sup terrā .i. i amo-
 re terrenozū q̄escūt. **Iu. p̄mo** **I**
luminare hijs q̄ in tenebris et i
umbra mortis sedent ad dirigē-
dos pedes nr̄os in viam pacis
Istis autem dicat qz ipsi timeāt
dominum et adorent eum. qui fe-
 cit celū idest ecclesiam triūphā-
 tem : et terram idest ecclesiam mi-
 litantem que sepe teritur tribu-
 lacionibz : mare fluctuosum idē
 statum secularem : fontes aqua-
 rum idest status et conuentus re-
 gularium vbi aqua dulcis deuo-
 tionis inuenitur. **Iere. x.** **Quis**
nō timebit te o rex gentium. Sū-
 ma itētio predicatorum dz eē qz
 imprimant timorem diuinum i
 cordibz audientium. **Exemplo**
thobie **Rō autē assignatur qua-**
re timere debēt. quia ap p̄pinq̄-
 bit hora iudicij. vbi impios cō-
 dempnabit dominus **Judicabit**
fines terre. p̄mo regum. vix fi-
mo capitulo **Quidam ange-**
lus clamauit qz babilon ciuitas
maḡ cecidit q̄ de vino sue formi-
rationis potauit omnes gētes
Iste angelus significat oēs
predicadores qui pro certo om-
nes clamāt et a p̄ncipio clama-
uerūt. babilō .i. mūdū plenū cō-
 fusioē cecidisse et a statu v̄tutū a
 p̄ncipio corruisse et a vino .i. cōso-
 lacione sue formacionis. idest

Apoclyp.

.i. sue prosperitatis peccatores in-
briatos fuisse. **Je. v.** De vino fu-
roris eius biberunt gentes: id
omote sūt. **Clamavit quidā ā-**
gelus q̄ quicūq; adorauerit be-
stiam et ymaginē eius et acce-
perit caracterē eius oportebit e-
ū bibē de vino furoris dñi et cru-
ciabit igne et sulphure in spā
āgeloy et agm et fumus eius in
secula ascendet. nec hēbit requi-
ē die ac nocte. **Angelus iste ē**
sacra scriptura vel cōitas scōrum
Ista ei p̄dicat et clamat. q̄ illi
q̄ adorāt et honorāt bestiā. i. ma-
lā mulierē bestialē luxuriosam.
et q̄ eius imaginē idest pulchri-
tudinē venerāt q̄ etiā caracterē
idē ipressionē sui amoris t̄nēt
atq; seruāt. tales dico calicē furo-
ris. i. vidē dei et suā austerā sētē-
ciā potabūt. **Exe xxiiij.** Calicē fu-
roris dñi bibisti: et potasti illū
vsq; ad fēces idē vsq; ad eternā
dāpnacionē. **Et igne et sulphure**
cremabūt idē erūt in ardo et fe-
tore in hoc m̄do p̄ culpā et fina-
liter in inferno p̄ penā. **Et fum⁹ e-**
orū idē fozū ifamia p̄petuo ascē-
dz et p̄petuo ipsoy dolor et geit⁹
nō req̄esq; **Tren. q̄rto.** **Lap⁹ nō**
dabit eq̄es. **Ad liāz ei luxuriosus**
q̄ ē ifatuat⁹ de imagie et pulch-
tudie mulier⁹ sp̄ ē i igne et i āgu-
stia labōe et ifamia et finaliter i
p̄petuo dolore et tristitia. **Ps. Va-**
borabit in et nū. **Visa ē nubes cā-**
dida i celo et sup eā similis filio
bois et hēbat coronā aureā i ca-

pite et falcē acutā in manib⁹ et
dictū ē ei a quodā angelo q̄ ip-
se mitteret falcē suā et metet
messē terre quomā maturauit
et misit falcē suā et messuit trā.
Per nubem que de vapoib⁹
terrenis et aqueis cōstituit⁹ i cel-
ligitur corpus humanū de ter-
ra et aqua idē de carne et sangui-
ne cōstitutum angelus qui est in
nube candida est bonus prela-
tus vel angelus qui in nube cor-
poris habet candorē castitatis.
Iste habet coronā auream idest
excellentiā dignitatis habet fal-
cē in manu sua idest acūmē ri-
gois et iudiciarie potestatis sed
alius angelus idest alie persone
bone collegij sui qui habent ze-
lum ecclesie vel religionis debēt
stimulare q̄ ipse mittat falcē
suam idest q̄ ipse exerceat iusti-
ciam et rigorem suum et q̄ ter-
ram idest subditos terrenos et a-
ueros metat et abscondat atq; cas-
tiget. **Unde pro certo quādo ipsi**
vidēt malos in patria abunda-
re ipsi debent dicere et consus-
lere ipsi principi vel prelato il-
lud iobelis triagesimo capitulo
Mittite falcē vestras quoniam
maturauit messis. **Vel dic q̄ b-**
est cristus qui in nube candida
idest in purissima virgine fuit
visus. **Iste enim** habet coronā
auream. idest regiam maiesta-
tem et honoris dignitatem: fal-
cē etiam acutam idest rigoris
austeritatem. **Quando igitur in**

iudicio messis terre reproborum
 multitudo maturauit .i. satis cre
 uerit. tunc vero ad instinctu ange
 lozū martirū et scōz et p eozum
 ministeriū ipse mittet falceꝝ suā
 .i. emittet vindicāꝝ sui rigoris et
 sue iudiciarie ptātis et falcabit
 et euellat de mūdo messem ter
 re .i. collegiū reprobōꝝ **M**athei
 viij. **M**ittet filius hominis an
 gelos suos. zc. **U**el dic qꝛ iste ē
 malus platus qꝛ in nube candi
 da .i. candore mūdane glorie cō
 uersat. qui cū falce acuta auste
 corcōis et crudelitatis ad vocē
 alterius angeli .i. ad vocē ange
 lozū suorū balliuozū falcāt
 et colligunt messem terre .i. bo
 na terre et subditozū suorū
 quos excoꝛiant et predant. **D**i
 cunt enim mali angeli et balli
 uū dñs suis qñ occasionē nocen
 di adinuenerūt. **M**itte falcem
 tuam et mete. quia uenit hora ut
 metat. qm̄ muturauit messis. **U**n
 satis cito post sequetur. **M**itte
 falcem tuam et vīdemia botros
 vinee terre. **E**t hoc maxime di
 cunt quādo vident rusticos pul
 lulasse. **U**nde de talibꝝ dicitur **J**o
 h̄mis iij. **A**lij laborauerūt et vos
 in labores eozū introistis. **U**i
 dit iobānes quēdā angelū exie
 de templo habentem falcem ac
 utam et uenit alius angelus de
 altari qꝛ habebat potestatem su
 per ignem. et clamauit voce ma
 gna ad alium angelum. **M**itte
 falcem tuam et vīdemia botros

vinee terre. quomā mature sūt
 vīe eius. **E**t misit falcem suam
 et vīdemiauit vineam terre. et
 misit in lacum dei magnū et cal
 catus est lacus extra ciuitatem.
 et exiuit sanguis de lacu vsqꝛ ad
 frenos equozū per stadia mil
 lesexcenta. et cetera. **A**ngelus ē
 cristus. qui de templo paradisi
 in die iudicij ueniet. **I**ste enim ā
 gelus habebit falcem acutam.
 idest potestatem acuti rigoris et
 iudiciarie potestatis. qua pec
 catores atrociter defalcabit. **S**e
 cundus angelus significat an
 gelos dei ministroꝝ qui tūc tem
 poris erunt excoꝛatores sue sen
 tentie. et ideo isti dicuntur hēre
 potestatem super ignem. quia
 ignis est ardoꝝ diuine iusticie et
 per eozū ministeriū exercē
 tur. **D**icitur etiam iste angelus
 uenire de altari idest ab ista sede
 maiestatis diuine a qua accipi
 ant potestātē. **I**sto igitur ange
 lo secundo in exercitu angelozū
 clamante et ministrante ueniet
 filius dei angelus testamenti et
 mittet falcem iusticie sue in vi
 neam terre. idest ī collegium ho
 minum terrenozū qui diam
 t vinea qz alios inebriāt dictis
 et factis suis malis vino sciz in
 quo est luxuria. **B**otros etiā idē
 homines succidet et vīdemiauit
 et a tra euellat. et vineā .i. mun
 dū suis fructibꝝ .i. habitatoibꝝ
 denudabit. **T**renozū. po. **V**inde
 miauit me sicut locutus est dñs

betros istos .i.
 peccatores mittet
 in infernū
 et depressi et san
 ctiuado illius
 maget vsqꝛ ad
 nales peccatores
 nos capi. vsqꝛ
 fructu et regūt.
 et retores qꝛ i sa
 cripuāōis erūt
 libidū qꝛ magn
 reuū. **C**ogrega
 tōē vñ? falsis
 tē ibi i carce
 igel? h̄gt p̄ncip
 tō oī die de cōpl
 pli ecclē fugūt
 cū hēre falce ac
 mendi et aucto
Secūdo? ange
 balliuos et offic
 altari uenit. qz ta
 ue missam nec ala
 nde fugunt et rea
 nantur ex altari
 um ire. **S**ecundu
 glos clamat ad pa
 bellius malus clam
 futa v̄p̄tō p̄ncipi
 no qꝛ ip̄tō falce
 testatis in vineam terr
 terram sibi subiectam
 ma sua et hoc arm
 rapnam accipiat et melli
 tros vinee. idest ma te
 lum subditoꝝ uindians
 falcet illud peros regum
 nopamo. **E**urge possid

botros istos. i. molles et tēros
 pccōres mittet in lacū dei mag-
 nū. i. in infernū vbi erūt calcati
 et depressi et sanguis. i. pena et
 dāpnado illius lacus inferni at-
 tinget vsq; ad eqs. i. vsq; ad car-
 nales peccatores et vsq; ad fre-
 nos eqrū. i. vsq; ad illos q̄ eos
 frenāt et regūt. scz m̄di p̄ncipes
 et rectores q̄ i sanguine eterne
 dāpnacōis erūt peccatores. tā
 subditi q̄ magni. **¶** 15 dicit ysa.
xxiiij. **C**ōgregabūt in cōgrega-
 cōe vni? fascis in lacū: et clau-
 det̄ ibi i carcē. **V**el dic q̄ p̄m?
 āgel? s̄ḡt p̄ncipes et tirāno? q̄ p̄
 cō oī die de tēplo. i. d amore tē-
 pli ecclie fugiūt et rēdūt. **I**sti di-
 cūt h̄ere falcē acutā. i. ptatē pu-
 niendi et auctoritatē iurisdicōis.
Secūd? angelus s̄ḡt talium
 balliuos et officiales qui vere de
 altari viunt. qz tales nō diligūt
 nec missam nec altare ymmo ex
 inde fugiunt et recedunt. **I**deo
 dicuntur ex altari venire: nō ad
 eum ire. **S**ecundus scilicet an-
 gelus clamat ad p̄mum idest
 balliuus malus clamat et con-
 sulit prelato p̄ncipi vel tirā-
 no q̄ ipse mittat falcē sue po-
 testatis in vineam terre idest in
 terram sibi subiectam et in pa-
 tria sua et hoc certe vt ipse per
 rapinam accipiat et colligat bo-
 tros vinee. idest bona tempora-
 lium subditorum dicens cum ie-
 sabel illud tercio regum. vicefi-
 moprimo. **S**urge posside vineā

naboth. **E**t isti secundi angeli.
 idest prauu balliuu et consiliato-
 res dicuntur habere potestatem
 super ignem. et super ardorem
 auaricie et rapine. quia ad hoc
 tenentur a p̄ncipibus. vt ali-
 os igneant inflamment et mo-
 lestent. **D**anielis septio. **F**luui?
 igneus rapidusq; egrediebatur
 a facie eius. **I**deo ad eorum istic-
 tū et cōsiliū ip̄i p̄mi angeli
 falcāt et spōtiant terā suam et
 botros. i. bona temporalia s̄bdi-
 torum et mittūt in lacum idest i
 hospiciū suū. et ipsū exide cal-
 cant et replent ita q̄ sanguis. i.
 huiusmodi actionū et crudelita-
 tis infamia necē ē q̄ exeat et ap-
 pareat et quādoq; pueniat vsq;
 ad frēos equoz et vsq; ad supi-
 ores mūdi p̄ncipes et rēre? scz
 ad regē vel ad papā q̄ alios di-
 rigūt et frenāt inquantū s̄bdi-
 ti sic depressi cogūt appellare. et
 taliū crudelitates superiorib; inti-
 mare. **V**el dic ad h̄rā q̄ hodie
 sanguis s̄be subditorū vsq; ad
 frenos equoz puenit iquantū
 pbalerati eq̄ de bonis istorum
 emuntur et inquantū pompe do-
 minorū ad expensas istius san-
 guinis deducuntur. **I**ta q̄ istis
 potest dici illud ysa. p̄mo. **M**a-
 nus vestre plene sūt sanguine.

Adit iohannes maē vi-
 treū igne mixtū et eos
 q̄ viceēt bestia ei? et nu-
 merū nominis eius stantes su-
 pra mare. habentes citbaram

Apocalypsa

dei cantabant canticum moysi.
et agni. **M**are istud significat
eterne glorie voluptatem. Et
dicitur mare propter inexhaustibilem
abundantiam. Dicitur vitreum propter
claritatem inoffuscabilem. Dicitur mixtum
igne propter caritatem inextinguibilem.
In tali igitur mari .i. in eterne glorie
claritate videbuntur finaliter illi qui
vixerunt dum viuerent bestiam .i. dyabolū
quod omnia vastat seu filiū eius .i. idest
peccatū superbie et imagines eius .i. mulieres
et fictionē luxurie et nūmerationem pecunie
vel peccatū auaricie. Tales dico erunt in
istō mari .i. in affluentia glorie sempiternae
et ibi cantabunt canticū moysi .i. canticum
reteris testamenti et canticum agni et euangelij.
Moses vero et agnus .i. xpc fuerunt duo
legislatores a quibus pēxerunt lex et prophete.
Nō tunc quelibet anima beata poterit dicere
de isto mari illud ezechielis vicesimo septimo.
Perfecti decore ego sum et in corde sita.
et cetera. Contra vero qui ista tria nō vixerunt
sed acceperunt nomen imaginem et numerum
idest superbiam luxuriam et auariciā in stagno
ignis idest in inferno ponentur et in ipso
perpetuo comburentur. Infra decimonono
capitulo Qui acceperunt caracterem bestie
et numerū nominis eius. **A**per-
tum est templū tabernaculi testimonij in

celo. Et exierunt vij. angeli habentes
septem plagas de templo vestiti lapide
mundo et candido amicti circa pectora
zoni aureis. et dedit eis vnum ex quatuor
animalibus septem fialas aureas plenas
iracondie dei viuētis. et tunc impletum
est templū dei fumo a maiestate dei et
virtute. et nemo poterat introire in
templum donec consumarentur septem
plage angelorum istorum. **I**sti septem
angeli significant vniuersitatem predicatorum
et virorum perfectorum quod de templo
ecclesie vel religionis in mundum exeunt
et mittuntur. Isti sunt vij. plagas quia
auditoribus suis possunt inferre plagam
et dolorem contritionis pro septem vicijs
capitalibus que fecerunt. Et isti vestiti
sunt lapide idest duricia et firmitate
propositi qui lapis idest constantia debet
esse munda ab omni prauitate candida
et casta. Isti debent esse cincti zonis
aureis circa pectus quia circa cor et
circa pectus debent habere zonam auream
idest euangelium et caritatis vinculum.
quod ipsos debet stringere et cingere
ne per vanos defluat cogitatus. Aurum
enim rubet. et aunctis metallis est
preciosius et sic significat ruborem
caritatis que omnibus supereminet.
Supra propectum ad mamillas zona aurea
Isti igitur septem accipiunt fialas aureas
idest predicationes

que sūt pbiale ad potandū ⁊ iē
brāndū auditores ⁊ hoc ab v
no de quatuor aīalibz .i. de qua
tuoz euāgelistis ⁊ euāgelijz eo
rūdē p̄dicacōibz vtp̄ta quia de
euāgelio vel scriptura debēt p̄di
catores accipe thēma suū. **I**ste
aut pbiale ira dei dicit̄ plene q̄
a i p̄dicacōibz doctorū ⁊ i scrip
tura de ira ⁊ iusticia dīna fit mē
tio. tūc templū dei .i. locus vel ec
clesia vbi predicatur fumo i ple
t̄ ⁊ obscuritate. qz q̄libet fit fu
mosus ⁊ turbidus de statu pp̄
o q̄n audit p̄dicacōez. ⁊ dei vin
deāz ⁊ irā iminē q̄ sibi in pbiala
pp̄inat̄ qz tūc nescit hō vtrum
amore vel odio dignus sit. sicut
dicit̄ **Eccl̄s ix. ⁊ Psa. vi.** Imple
ta ē domus dei fumo. ⁊ h̄ a ma
iestate dei cōsiderata ⁊ ānūciata.
Tūc ei nemo potest intrare tē
plum dei. qz tūc homo estimat
se nō posse nec debere intrare tē
plū paradisi. vidēs irā dei ⁊ rigo
rem iusticie q̄ sibi paratur **Et sic**
hō timidus ⁊ fumidus nec h̄
recurrere ad deum : requirere sa
lutē nō ex pp̄rijs meritis. s̄ ex
dei largitate. **Ad roma. x.** Do
nū dei ē nō ex operibz alioquin
nō es̄ grā. **Vel dic q̄ isti ange**
li s̄nt balliuos ⁊ officiales. q̄
in templo. idest in domibz pr̄n
cipū cōuersantur. tales enim ho
die sūt induiti vestibz mundis ⁊
cādidiis. ⁊ ad lrām lapidibus ⁊
margaritis sunt cōnati. ⁊ zomis
aureis arcāamicti. **Tales h̄nt**

plagas nouissimas. qz vsqz ad
nouissimū ipsi p rapinas vulne
rāt subditos quibz p̄sūt **I**sti ha
bēt pbialas plenas ira dei. pbi
ala que est vas plenum liquore
figmificat cōscientias ⁊ voluntā
te talium iniquozū que p certo
plene sūt veneno malicie ⁊ iracū
die quia p rapinas omnes inue
nenant ⁊ decipiūt **Et ideo tem**
plum impletur fumo. quia verē
templū domus pr̄ncipum ⁊ p̄
latorū sunt hodie plene fumo.
idest infamia ppter istozum ne
q̄cias ⁊ rapinas **Baruch sexto**
Figre sunt facies eozum : ⁊ de
fumo qui in domo fit. **Nemo**
autem poterat intrare templū.
donec consummarentur plage
istozum angelozum. quia verē
nullus potest intrare domū pr̄n
cipum nec fieri de familia sua ni
si velit esse talis angelus. s̄z qui
consumet ⁊ perficiat plagas is
tas. aliosqz plaget ⁊ vulneret.
p rapinā. **Vel dic q̄ isti sūt de**
mones qui habēt plagas tribu
lacōm ⁊ pbialas ⁊ pocula tēp
tacōm. quibz mediātibus fumo
obscuritatis ⁊ erroz ignorantie
⁊ peccati generantur in templo
cōsciētie. ⁊ sic impediuntur ho
mines ne intrent in templum
paradisi. **Vel dic q̄ templum**
est ecclesia que pro certo hodie
est plena fumo idest omnimoda
infamia vel ignorantia ⁊ obscu
ritate vel fumo qui lacrimas in
ducit. idest t̄bulacōz amaitudie

et dolore. Angeli isti sunt mali spirituales vel ecclesiastici viri. qui phialas plenas ira dei. idest conscientias plenas vicij et peccatis. Habent etiam isti angeli plagas nouissimas et grauissimas qz isti suis exemplis malis plagat et vulnerat totū mūdū. Breuiter igitur sic fit hodie qz nullus potest intrare templū ecclē ad bñfida obtinēda donec consumantur sup eum plage multe. qz nullus hodie promouet qn tribulacōe plurimas etiā ab ipsis malis ecclē patiat. Hō ei hodie ibi vix ingreditur nisi plaga simonie et adulacōis vel violentia erga eū consumat. **Zach. xij.** Que sūt hee plage in manibz tuis. Et dicitur Hīs plagatus sū in domo eorū q diligūt me. **Primus angelus effudit phialā suā in terra. et factū ē vulnus seuū et pessimū hoībz q habent characterem bestie. et in eos q adorauerunt imaginē eius.** **Iste angelus est xp̄c q dicitur angelus testamēti. et dicitur primus. i. p̄ogenitus in multis fratribz.** **Ad ro. viij.** fiala ei? ē sententia et iusticia. bestia ē diabolus: character qd ipse ip̄mit ē peccm: imago eius ē mūdi glā: q nō ē realis s̄ ficticia et imaginaria. **Vel imago est pulchritudo mulierū.** Bestia autē ē peccm luxurie. qd facit hoībz bestialē: character sūt nutus et gestus. **Figura sūt dē insolētie et leuitatis cantus et saltus. q oīa a bestia. i. a**

luxuria ip̄mūtur. **Qn̄ igitur primus angelus xp̄s effuderit fialā ire sue. i. sentētie iudicarie sup terrā ipios terrenos cōdēpnādo. tūc vere fiet vulnus et ne dānacōis illis q bestiā dyabolo obediendo adorauerūt q characterem peccā et ip̄sionē sue suggestiois receperūt. et q imaginē eius. i. mūdi glā dilexerūt. Vel vulnus dāpnacōis fiet illis q characterē. i. ip̄sionē bestie. i. luxurie receperūt. et q imaginē huius bestie idest mulieres luxuriosas adorauerūt.** **Vel dic qz quando aduocatus vel consiliarius effudit fialam idest accusationē et venenū malozum consilioꝝ supra terrā idest cōtra subditos. tūc sequitur vulnus seuū. idest pessimū idest seruicia ex coriacōis et rapie subditoꝝ.** **Vel dic qz angelus ē dyabolus. qui dicitur primus qz ipse est p̄ncipiū viarum dei.** **Job xl.** Iste effudit fialā in terra idē venenū tēptacōnū. **Et sic dicitur vulnus seuū idest diuersa vicia et peccā maxime sup illos q characterē bestie. i. carnis suggestiois habent et q imagines mūdi. i. mulieres vel res delectabiles amplectuntur.** **Sapie. xv.** Diligit mortue imaginis effigiē. **Vel dic qz fiala ē prosperitas q vulnus dāpnacōis induat. vel mala suggestio q i p̄ria vulnus discorde introduat.** **Vel dic qz iste ē p̄ditoz et detractor p̄ qz malicias sequuntur lites et vulnera: ac.**

Secundus
phialā suā sup
sanguis eū mo
vialis moena ē
reductuōsi a
mūdus vbi flu
mū obscūras r
debolacōis et am
cōis r̄qz. Qn̄ igit
obit. qz effudit
sū p̄ncipiū tē
sūt sanguine
suggestio diabo
generati sangu
nūcatis qz mo
dige infiat et co
in isto mari. i. n
vna corpali mo
ali. et peccō lux
sa. i. x. **Vel timē**
ent in obustioē
Vel dic qz mare
amara p̄ penitē
Qn̄ igitur agelū
phialā suā. i. m
volūta et p̄p̄etita
sūt sanguinea et car
p̄ia voluptatis et
p̄ncipiū aīe qz m̄ isto
sūt sūt oēs
mortalis in luxuria
Cōuertit aquae ter
nē. **Vel dic qz m̄**
p̄ncipiū aliquē p̄ncipiū
ū qz hōidē i domo
mū p̄ncipiū vel p̄ncipiū
sūt effudit phialā suā
sunt maloz et obustio
p̄ncipiū sūt m̄ m̄

Secundus angelus effudit p̄bialā suā sup̄ mare et factus ē sanguis tāq̄ mortui et om̄is aīa viues mortua ē in mari. **M**are fluctuosū amarū et turbidū ē mūdus vbi fluctus temptaciōnū obscuritas rubor tristitie et desolaciōis et amaritudo tribulaciōis viget. **Q**uā igit̄? angelus dyabolus? sc̄y effudit p̄bialā suā idest suā penosam tēptaciōez. tūc vere efficit̄ sanguineus et carlis quia suggestio diaboli facit in mūdo generari sanguinē luxurie et carnalitat̄ q̄ more sanguis q̄c̄q̄d tāgit infiat et corrūpit. **N**ō illi q̄ in isto mari .i. in mūdo viuunt vita corpali moriūt̄ morte spū' ali. et p̄cō luxurie corrūpūt̄. **P**sa. ix. Vestimētū mixtū sanguie erit in obustioē et ab̄ ignis. **V**el dic q̄ mare ē religio q̄ d̄z eē amara p̄ penitētiā et cōtriciōem. **Q**uā igit̄? āgelus effudit in mare p̄bialā suā .i. in religione bō tēporalia et p̄speritatē tūc v̄ fca fuit sanguiea et carnalis et sanguie voluptatis et luxurie tota plēa iō aīe q̄ in isto mari .i. in religioē v̄sant̄ q̄si oēs hodie sunt mortue sc̄y p̄ luxuriā et ifectē. **P**s. **C**ouertit aquas eorū i sanguinē. **V**el dic q̄ iste sc̄ūd? āgelus? h̄ḡt aliquē p̄ncipē vel cōsiliariū q̄ ē sc̄ūd? i domo vel i curia alii cui? p̄ncipis vel p̄lati. **N**ā q̄n talis effudit p̄bialā suā .i. venenū suorū maloz cōsiliorū i aure magistri sui tūc vero maē fit sanḡs

qz in mari .i. in patria subiecta sanguis .i. crudelitas gn̄at̄. **E**t iō q̄ viuūt i hoc mai sc̄y simplices subditi occidūt̄ p̄ exortaciōes et rapinas. **C**ōstat em̄ q̄ p̄ cōsilia malorū p̄ncipes faciūt̄ crudel̄es exortaciōes et quādoqz sanguinē et rapinā. **T**ercius āgelus effudit p̄bialā suā sup̄ fōtes et fluina et factus ē sanguis . et auditus ē ali? āgelus? dicit̄ . iustus es dñe qui hos iudicasti: sanguie sc̄oy tuorū effuderūt̄ . et sanguinē dedisti eis bibē. **I**ste angelus ē xp̄s q̄ dicit̄ sc̄ūd? qz ip̄e ē p̄sona secunda in trinitate. **I**ste enim effudet in die iudicij p̄bialā suā sup̄ fōtes et flumina idest sup̄ delicias et voluptates et tūc cōuertēt̄ in penā et dampnacionem q̄ p̄ sanguinem designatur. **E**t ideo dicit̄ deū iuste iudicare . nā illis q̄ effuderūt̄ sanguinē sc̄oy .i. substāciā tyalem simpliciū subditorū talibz dico datur sanguis bibē .i. eterna dāpnatio seu pena. **P**s. **C**ouertit aquas eorū in sanguinem. **V**el dic q̄ q̄n angelus .i. dyabolus effundit p̄bialā suarū temptacionū . tūc fontes et flumina . idē mūdi diuicie et delicie i sanguie idest in peccatum luxurie cōuertūt̄. **F**acile enim est vt homo de diuicijs et delicijs ad luxuriam dilabatur. **U**nde sapientie nono capitulo dicit̄ . **P**ro fonte sem pitermi fluminis sanguinem bibere dedisti iniquis. **Q**uartus

angelus effudit p̄biam suā in sole. et datū ē ei affligere hoīes estu et igne et estuauerunt estu magno et blasphemauerūt nomen dei habentis potestātē sup̄bas plagas. et non egerunt penitentiam vt darēt illi gloriā

Iste angelus est dyabolus. qui fialam sue suggestionis effudit in solē. i. in papam vel regem ac alios principes vel platos. **Vel** iste angelus significat eorum consiliarios officiales aduocatos et senescallos. qui p̄biam. i. venenū malorum consiliorū actionū suggestionū ipsi soli. i. ipse solis principibus et prelatibus propinant. et tūc iste sol. i. princeps vel prelatus fulgēs autētica potestate atq; maiestate et mūdana claritate eorum consilij et litigiorū consiliatus affligit homines sibi subditos estu et igne. i. ardore rapine et exactionis. Ita quod si quādoq; blasphemāt et vilificānt nomen dei p̄ tristitia et dolore. **Judith. viij.** Cecidit sol super caput eius et mortuus est.

Vel dic qd angelus iste ē dyabolus qui fialam sue suggestionis admiscet soli. i. splendori glorie mūdane. iō iste sol. i. ista prosperitas mundi affligit et cruciat homines q̄ ipsam diligunt igne et ardore cupiditatis et estu luxurie et carnalitatis et quādoq; cogit eos nomē dei p̄ diuisa vicia blasphemare. **Ps.** In igne dei dies eos. **zē.** **Vel** dic qd ho-

mines obstrati dato qd a sole celsito affligāt ardore tribulacionū ipsi tūc nō agūt penitētia; s; deū blasphemātes potū in peccatis obdurāt. **Job. xli.** Cor eius indurabit q̄si lapis. **Q**uintus āgelus effudit fialā sup̄ sedē bestie et factū ē regnū eius tēbrosum. et māducauerūt linguas suas p̄ doloē et blasphemauerūt deū celi p̄ doloribus et vulneribus suis: et nō egerūt penitētia; ex opibus suis. Bestia ē crudelis princeps vel platus. q̄ dissipat terrā suā. **Et** bestia p̄m yfidoz d̄ q̄si vastia a vastādo. **Sedes** ipsius ē iudex vel balliui sui vel ipsorum iudiciaria. **Angelus** igitur. i. dyabolus effundit quādoq; fialā auaricie acceptio nisq; personarū sup̄ sedē bestie. i. sup̄ illos. qui regūt iurisdicōnē principis vel plati et sup̄ iudices et balliuos. et tūc totū regnum. i. tota patria fit turbata et tenebrosa. qz sic dicit **Proū. xxviii.** Regnantibus ipsius ruine hominū. **Nā** tot dolores et vulnera rapine et verbera pauperibus subditis inferūt qd ipsi cogūt p̄ esticia linguas et labia sua masticāre et cōtra deū celi murmurādo et blasphemādo desperāre. et sine penitētia cōtra deū murmurāre. **Proū. xxviii.** Cum ipsi supererint principatū: gemit populus. **Vel** dic qd angelus ē bēticus. et fiala est corrupta et venenosa doctrina. quā vt effudit sup̄ sedem bestie. i. sup̄ illos qui sedēt in p̄lacioē

et ubi dicitur bu
 nō regnū et
 vbi dicitur tēbro
 uere. Et iō sep
 p̄p̄tate et iō
 gus suis et dicit
 do nō autē p̄p̄t
 q̄ dicit a dicit
 fa nō autē p̄p̄t
 ita. **Vel** dic qd
 p̄p̄tate i quē p̄
 uulnator effudit
 nis sue stati fit
 alle gū tēbro
 ad vā aduoc
 iudices turbant
 terrā. Et iō hōi
 murmurādo m
 ite linguas de
 angelus ē p̄p̄
 alā sue sententi
 p̄p̄tate in tē
 ali fulminabit
 nū bestie. i. vā
 in cui? bestia dya
 regnabit fit tēbro
 talibus tēbris reclu
 dolore et desperā
 p̄p̄tate masticabunt
 blasphemauerūt. et
 donec de mōtis cōmū
 penitebunt. **Vel**
 effudit p̄biam suā
 fraie a sic rante aqua
 p̄p̄tate via regibus
 et v̄ vidit iohānes
 dicitis a bestie p̄p̄t
 tres spūs mūnū? ac
 tinarū q̄ sūt spūs dicit

Apoctps

et iudicatura huius mundi statim totū regnū et oēs subditi fiūt obscūri et tēbrofi p̄ ignorātiā et errore. Et iō sepe accidit q̄ pre desperacōe isti frēdet cōtra deū liguis suis et dētibz blasphemando nō curāt ap̄ius penitē. **Supra ij°** Dedit ei dñs locū p̄nie: et ipsa nō vult penitē a fornicacōe sua. **¶** Vel dic q̄ sedes ē iudex vel p̄latus i quē p̄ cōtra cū angel? .i. adulator effūdīt p̄bialā adula cōis sue statim fit totū regnū vel collegiū tēbrofū seu turbatū. qz ad vocē adulatorū mali p̄lati et iudices turbant et destruūt suā terrā. Et iō hoīes pre dolore et murmuracōe māducat et deuorat linguas de eo loquēdo. **¶** Vel angelus ē xp̄s in iudicio q̄ p̄bialā sue sententie sup̄ sedē .i. sup̄ p̄sidentes in thronis huius sc̄culi fulminabit. et tūc totū regnū bestie .i. totū collegiū ē p̄boz in cui? bestia dyabolu? anti xp̄s regnabit. fit tēbrofū. qz in infernalibz tēbris recludētur. vbi p̄ dolore et desperacōe linguas p̄prias masticabunt. deū et sc̄os blasphemabunt. et pre obstinacōe de malis cōmissis numq̄ penitebunt. **¶** Sextus angelus effūdīt p̄bialā suā in flumie eufratē et siccauit aquas eius vt p̄paret̄ via regibus ab ortu solis et tē vidit iohānes exire de ore dracois et bestie pseudo p̄phete tres spūs immūdos ad modum ranarū q̄ sūt spūs demoniorum

facientes signa et isti spūs p̄cedūt ad reges totius terre cōgregaē eos ad prelium ad diē m̄gnū dei omnipotentis. et cōgregati sūt in monte hermagedon .i. mons furū vel mōs globosus. Et tūc dicit̄ beatus q̄ vigilat et qui custodit vestimētū suum ne nudus ambulet et videant turpitudinē eius. **¶** Iste angelus ē dyabolus eufrates frugifer est religio que solebat fruges et fructus bonorum operum et virtutum facere. Dyabolus enim cū p̄biala sue tēptacōis siccat hodie a flumine religionis aquas eius idest aquam compunctōnis et compassiōnis. Ideo reges qui sunt ab ortu solis idest perfecti viri qui in ortu gratiarum et virtutum alios regunt et docent in prelium congregantur. quia vere reges et prelati maiores et p̄uetti qui sunt in ecclesia vel religione sunt hodie prelati ad iniūcē discordes et diuisi. qz q̄libz vult apparē maḡ q̄ soci? suus. iō q̄libet facit sectā suā qd̄ totū accidit p̄ siccatōez et defectū aq̄z op̄ūctōis et deuocōis. Si ei isti sp̄ durarēt sp̄ filij ecc̄ie cōcordarēt. et nūq̄ discreparēt. **¶** **ps** Abieēt in sicco flūia. **¶** q̄ quō fit ista briga seu cōtētio ecc̄ie. **¶** Nā dracoēs .i. detractores maliciofi bestie ei .i. rudes viles et monstruosi pseudo p̄phete .i. ipoete ficti et sup̄sticiofi tales dico mitūt hodie de ore suo m̄ltos spūs

inmundos idest multa verba in iusta et praua in modum ranarū quia ista v̄ba vidēt esse rane p clamorem improbe loquacitatis Nam maliciosus emittit verbū adulaōis: propheta falsus hereticus vel ypocrita verbū deceptōnis et fictionis. Et sic fit q̄ iste rane idest ista malorum mala verba currunt hodie vsq; ad ortum solis idest circūquaq;. Et ideo fit q̄ p verba istorum adulatorum detractorum et duplicitū ypocritarū reges terre. i. multe bone p̄sone qui alios deberēt regere diuiduntur et preliant. et sibi iniucē publicē vel secrete aduersantur. **Eccl̄. xxviii.** Susurro et bilinguis maledictus. 2c. Et ideo visis tot tribulacionibus beatus est q̄ nō facit ac tenet se de vna pte nisi quātū de alia. s̄ custodit vestimenta sua. i. qui tenet se clausum et inuolutum. ne nudus ābulet. idest ne nude appareat turpitudine suarū malay affōnum vel aliorum viciorum quia vere in omni casu maxima beatitudo est quando homo sētenet ita clausū et vestitū atq; celatum q̄ nudus atq; manifestus non appareat et q̄ turpitudine suorum actuum et viciorū et nuditas idest paupertas bonorum q̄ in ipso est nemini ostēdat se. **Actuum duodecimo capitulo.** Circūda tibi vestimenta tua. et sequere angelum. **¶** Vel dic q̄ eufrates est homo qui fruges gra-

tiarum et virtutum debet habere. Iste igitur per fialam dyabolicę temptacionis fictatur ab humore deuocionis et compassionis. et ideo vere consumptis aquis deuocionis et lacrimarū statim preparatur via regib; terre. idest capitalibus vicij; et peccatis que in eius conscientia congregāt n̄ p diuersos motus et affectus et cogitatus contrarios p̄liā. **¶ Ps.** Reges terre congregati sūt 2c. **¶** B̄tus igitur qui vigilat. idest sollicitus ē de v̄tute et q̄ vestimētū v̄tutū custodit. ne p̄ mortē nudus appareat corā deo. **¶** Vel dic q̄ vestimētū ē v̄tus honestatis q̄ omnia coopit et celat. quā boni et mali debent custodire ne turpitudine suarū coceptōnū appareat cūq; q;. **¶** Qz sicut dicit p̄ uer. xxv. Infelix ē q̄ pdidit palliū. 2c. **¶** Septimus angelus effudit p̄bialā suā in aere. et exiuit vox magna de templo. Et facta sunt fulgura tonitrua et voces et terremoto factus est magnus qualis antea non fuit. Et tūc fracta est ciuitas magna in tres partes. et ciuitates gentium ceciderūt. **¶** Aer clarus et limpidus significat statum clericorum l̄ratorū q̄ sūt clari p subtilitatē sciārū et discreōnū. In istis igit effudit āgelus sathane fialā v̄natarū tēptacōnū et fialā. i. poculū p̄speritatis tyalis et voluptatis. Et tē p̄ c̄to vox d̄ tēplo audita ē qz ad l̄rā; d̄ q̄n̄ p̄uicāte dya.

primo fuerit dicit
fiala dicit et vox
hodie effulum est
ista dei. Et quia
in statu clerico
audi operum et
ta que ledit oculos
plorum et tonitrua
omni vobis infam
omni terremoto
p̄uicāte tyalis
ciuitas et mag
clausa diuisa fuit
quia ibi est vna p
libiam et vanta
nam et carnalita
nam et cupidita
res lancee m̄re
lon idest peccato
tur ber d̄m q̄ d̄m
ce d̄erūt. Est cū
clausis cōdentibus
ciuitates idest f
tysonarū seculari
ala exempla et vic
et facit cad ā
p̄s dicitur trenop
modo sicut sola ciuitas
p̄lis. **¶** Vel dic q̄ a
tus ecclesie religio
et clarus exultans vel
to. Quid igit talis est tou
ala dyabolica idest malic
iquante tūc in templo re
vel ecclesie audiamus
ne tūc p̄tentionū demer
appellacionū dicitur eni
ulqua id est mala repl
sō et malis subditis ostē

Aporaly

primo fuerūt dati redditus eccle-
sie audita est vox in aere dicens
Hodie effusum est venenū in ec-
clesia dei. Et quare venenū quia
tūc in statu clericorū et religioso-
rū audi cepertunt et videri fulgu-
ra que ledūt oculos malorū exē-
plorum et comitrua litū et fba-
cionū. voces infamiarū et cōten-
cionū. terremotus tabulacionū
rapinarum inuasionū. Et breuit
tota ciuitas et magna et scā scily
ecclesia diuisa fuit ī tres partes
quia ibi est vna ps que sequitur
supbiam et vanitatem. **A**lia lux-
uriam et carnalitatē. **A**lia aua-
ritiam et cupiditatem. **I**ste sunt
tres lancee infixe in corde. **A**bsol-
on id est peccatoris. et ideo seq-
tur tercium qd ciuitates genčių
caderūt. **E**st em̄ conueniens qd
clericis cōdentibus et delinquē-
tibz ciuitates id est status genčių
et psonarū secularium p eorum
mala exempla et vicia corrupā-
tur et facilliter cadāt in peccatū.
Ideo dicitur **trenoz. pmo.** Quo-
modo sedet sola ciuitas plēa po-
pulo. **¶** Vel dic qd aer est plā-
tus ecclesie vel religionis alicui?
et clarus excellētia vel dignita-
te. **¶** Quid igit talis est ibut? pbi-
ala dyabolica id est malicia et in-
iquitate tūc in templo religionis
vel ecclesie audiūtur voces mag-
ne litū cōtentionū detractionum
appellacionū. **V**identur etiam ibi
fulgura id est mala exēpla q ab
ipso a malis subditis ostēdūtur

Item comitrua iactancie et blas-
phemie et cōminaciones qntū ad
subditos. **E**t vltra hoc terremotus
tribulacionū et oppressiōnū quia
tales verbis cōminacionibus et op-
pressiōnibus gūant subditos et ī-
nocentes et maxime illos q nō
sūt de pte sua. **I**deo ciuitas eccle-
sie vel religionis diuidit in plures
ptes p particularitatem et plu-
res sectas. et ex hoc sequitur ca-
sus ciuitatis gēciū id est destruc-
tio seculariū populorū qui p exē-
pla eorum decipiūtur et corruūt
in pfundū. **Luce. xi.** Omne reg-
nū in se diuisū desolabitur et do-
mus supra domū cadet. **¶** Vel dic
qd talis angelus cū sua pbiāla ē
detractor vel adulator cū sua lo-
cutione venenosa a quo scily aer
societatis inficitur et lis id est di-
scordia gēatur. **¶** **F**actū ē qd
babilō illa magna ciuitas venit
ad memoriaz aū dominū vt da-
ret illis calyx vini indignacionis
ire eius. **T**ūc enim oīs insula fu-
git. et mōtes nō sūt iuēti. **E**t seq-
t qd grādo magnus sicut talētū
descendit de celo super hominē
et blasphemauerūt deūz ppter
plagam grādimis qz est magna
facta et vehemēter. **B**abilon q
iterptatur cōfusio figt mūdum
vbi omnia sūt cōfusa et male or-
dinata qz peiores sūt melius p-
motū melioribus. **I**ste em̄ venit in
memoriam ante deum qz bodie
ppter peccata mūdi necē est qd
de? potz hoībz vinū indignacionis

Aporaty.

sue. Illud autē vinū est dampnatio vel tribulatio. Hodie enim nō inueniunt insula. i. status perfectus religionis qui scilicet insula idē pnia et amaritudine cādet hodie. Nō inueniunt mōs. i. vir alte contemplacōis. Quid igitur? Pro cōto inueniunt grādo rapine et exaccōis quātū ad superiores: blasphemia et iuratio desperacōis et tristis desolacōis quātū ad inferiores. Unde s̄ vi. Omnes mōtes et insule de loco suo motę sūt. Vel dicat grādo magnus quasi talētū descendit de celo. Iste grādo figit pntē et eternā dāpnacōem quā inferet hoībo p̄ peccatū. qz merito h̄ patimur. qz peccauit in frēz n̄m iō venit sup nos tribulacō. Gen. xliij. S; iste grādo ē sicut talētū quod ē pondus et mēsurā. Circa quod ē notādū quod tribulacō quā nūc inferet vel in futuro ponderata est a deo mēsurata et litata s̄m demerita psonarū. Iō d̄ talentū a talis. Qz quilibet culpa talis p̄ca. Deu. xxv. Sed; mēsurā delicti erit et plagarū modus. Et ille venit de celo sup homines. i. a sursum a dei ordinacōe. bona et iusta quę nobis ignota. quia nō ē malū in cītate quod nō fecerit dñs. Amos iij. S; sequit̄ vnū terribile. scilicet quod hoīes blasphemauerūt deū p̄ grādie. qz dato quod peccatores videāt se iuste pati p̄ peccata sua et videāt deū iuste offēsū h̄. b̄p̄si. tñ nō emēdāt nec ad deū cōuertūt h̄ magis deū suis f̄cis et v̄bis irritāt et blasphemāt. Quod

maxie erit rex de dāpnatis qui erit in suis malicijs obstinati. Vñ. Iē. Dñe vulnerasti eos. 2. Vel expoē de die iudicij vbi babilō. i. mūdus a deo cōdēpnabit. et grādine. i. eterna dampnacōne puniet. et vbi mōs et insula ad h̄z n̄ iueit. qz tota t̄ra erit plana. **T**hes s̄blatus in deserto vidit mulierē mētricem cū quę fornicati sūt oēs reges terre. et oēs h̄tates in terra biberūt de vino p̄stitutōis sue quę sedebat sup aq̄s multas. Et vidit. quod mulier sedebat sup vnā bestia coccineā plenā noībo blasphemie h̄tē cōznua decem. Et erat mulier circūdata cocco pureo aureo et lapide p̄cioso et margaritis et habebat in manibus suis vas aureum. plenum abhominacione et immundicia fornicacionis sue. et in fronte erat scriptum. Babilon magna. mater fornicationum et abhominacionum terre. Et vidit mulierem ebriam de sanguie martirum ibesu. et mirati sunt omnes de muliere. et bestia que portabat eam. sed communiter dicūt quod bestia ista ascendit de abyssō et ad interitum vadit. De muliere autem dicūt infra. ca. sequenti quod quantum glorificauit se in delicijs suis. tantū datū est ei tormentū et luctus. et quod vna hora veniēt plage eius scilicet luctus. mors. fames. et ignis. quia magnus iquit dominus qui iudicabit eā.

Costari est mun
pata bona cretū
dormis est loais
na figt aduo capis
mros hūi? mū
le qñ molli? ac q
cum molliē sūt nu
tur merore quia t
tinas sūp diligūt
molliē sed largio
s̄. vii. Cūctis
mores Cū ista
mō sapiētis fo
re et priāpes b
ia colloquia et au
re eā omnes ha
vidigēt vino p̄st
sua fallac sapien
et astucia. Iē. li. C
bilon i māi domi
biberūt gētes et i
sūt. Et sequitur quod i
sapiētis sedēt et p
quas idē sup pop
na aque super qua
populi sūt a tribu
s̄pta eodem dicitur quod
reynāpaliter sedeb
b̄tam. dicit vnū
vel p̄tam. cū v̄nāpa
muntur quod p̄nāpali
s̄uat et s̄ltem in p̄n
fallantur et quon p̄nā
cōlūt et regit. Et p̄
bestia idē est mali p̄mp
ores talū m̄quos dicit
ua nubes et m̄lammā
cōtam bestie quia me qu
it bestialis iurmo et

Apocty.

Desertū est mundus iste vbi
pauca bona crescūt **Matth. vi.**
Desertus est locus hic **Mulier**
ista sigt aduocatos ⁊ sapientes
æteros hui⁹ mūdi q̄ dicūtur mu-
lier q̄si mollis aer quia in delicia-
rum mollicie sūt nutriti **Et** dicū-
tur meretrices quia tales moē mē-
triciis semp diligūt non psonam
meliorē sed largiozem donatozē
Eze. xvi. **Cūctis** mētriciis dāf
mercedes **Cū** ista igit muliē .i.
mūdi sapiētibus fornicatur rges
terre et p̄cipēs habent cū istis
sua colloquia et cum eis associā-
tur ecā omnes habitatozes ter-
re idigēt vino p̄stitutionis id ē
sua fallaci sapiēcia discrecione
et astucia **Je. li.** **Calix** aureus ba-
bilon i maū domini de vino ei⁹
biberūt gētes et ideo commote
sūt **Et** sequitur q̄ ista mulier .i.
sapientes sedēt et principant sup
aquas idē sup populos multos
quia aque super quas mulier se-
det populi sūt ⁊ tribus ⁊ lingue
Infra eodem dicitur q̄ ista muli-
er p̄ncipaliter sedebat sup vnā
bestiam .i. id est vnum magistrū
vel p̄latum cui p̄ncipaliter in-
nituntur q̄ p̄ncipaliter ipsos
fouet et sustinet cui p̄ncipaliē
faulantur ⁊ quem p̄ncipaliter
cōsulūt et regūt **Et** p̄ certo ista
bestia id est mali p̄ncipēs ⁊ fau-
tores taliū iniquoz dicūtur cōti-
uei rubei et inflammati **Dicūtur**
eciam bestie quia vere quasi oēs
sūt bestiales luxuriosi ebetati et

ignorantes **Habent** eciam plu-
ra capita id est plura castra p̄dia
et homagia plura eciam cornua
et plures baillinos et collatera
les sibi in diuersis officiis adbe-
rētes q̄b⁹ mediantibus multos
seruos suos cornu pcutiūt atq̄
ledūt **Zac. ij.** **Ista** sunt cornua
que rētilauerūt iudam. **Et** talis
bestia id est tales fautores ma-
lorum sūt pleni nominibus blas-
phemie quia vere isti habēt plu-
ra noia infamia et blasphemia
plena quia dicūtur luxuriosi rap-
tozes et malozū fautores supbi
et p̄pofi q̄ **Proū. x.** **Nomé** i-
pioz putrescet **Sup** tales igit i-
nitūt et sedēt mulier id est falla-
ces aduocati quia istas isti domi-
ni bestiales sustinēt ⁊ tales ad lit-
terā sūt hodie rēstiti ornati dita-
ti purpura cocco auro lapidibus
et margaritis ⁊ auctis diuicijs p̄-
dosis. **P̄s** **Ecce** ipsi peccatores
habūdātes in seculo obtinuerūt
diuicias **Isti** enim habēt vas au-
reū id est intellectū subtilissimū
clarum et splēdidū quasi aurū s̄
illud est plenū malo liquore .i.
immūdiā et abhominaciōe for-
nicacionis sue **Hoc** est dictu in i-
mūdiā corrupta. et venenosa
seculari sciēcia et copia cautelay
que est abhominacio coram deo
quia sicut dicit p̄me ad **Cor. iij.**
Sapiēcia hui⁹ mudi stulticia ē
apd̄ deum. **Isti** in fronte id est
publica facie via nomine et ap-
parencia sua habēt scriptū vnū

Apocalyp.

coe nomen qz dicitur babilon .i. pleni de fufioe et peccato. mē fornicationū terre et abhoiaconum qz vere ab istis magistris et aduocatis quasi a matribz principibz puenerūt mūdi fornicationes abhominaciones falsa consilia. prauē cōsuetudines. cautele et malicie quas isti seiant circa quaqz. que omnia sunt abhominatiua apud deum. **Ps. lvi.** Anima eozū in abhominacionibz suis delectata est. Et isti pro certo sunt ebrj sanguine martirum ihesu. **Martires ihesu sūt pauperes.** qui in hoc mūdo sustinēt multa mala. **Igitur istozū sanguine.** .i. ipsozum substantia temporalis sunt tales ebrj et repleti. qz istum cōtinue bibūt et hauriunt p excoiaōes. fraudes malicias et rapias. **Prie ad tess v.** Qui ebrj sūt nocte ebrj sunt Et maxie apparēt ebrj sine sensu: qz cōiter in morte deficiūt talibz sensus. **2ē. Ps Turbati sunt et moti sūt sicut ebrj:** et oīs sapia eozū deuota ē. **Ista mulier.** .i. iste psoē hodie tāta gloria tēporali pollent. qz oēs hoies admirant de eozū prosperitatibz s; vere dolorosus sequitur sibi finis. quia dicit qz bestia qz oēs portabat idest mali principes talium fautores de abyssō. .i. de dyabolica inspiracōe vel simoniaca pmoōe vel violenta oppōsione fuerūt facti principes vel plati. **Iuxta illud osee. viij.** Isti regnaue

runt sed nō ex me: principes extiterunt s; nō p spūz meū. Et iō in interitū mortis eterne nō est eos ire. **Mulier etiā.** .i. iniquus iudez balliuus vel officialis. vel quicūqz malus sapiēs vsurari? seu diues quātū i vita sua se gloriificauit aut in delicijs fuit. tātū tradit sibi in inferno tormētū et luctus. **Osee q̄rto** Gloriā eius i ignominia mutabo. **Nam in vna hora s; in pūcto mortis corporalis rement plage eius idest eterna dampnacio. fames sine saturacōe. luctus sine consolacōe mors sine curacōe. ignis sine extinctione.** **Fuerunt enim in hac vita famelicj p auariciam: lugalibres p tristitiam: mortui p pigritiam: ingrati et inflammati p iracundiam.** **Ideo merito eis infligitur p̄etua fames. luctus. mors et ignis.** Et hoc quia magnus ē dominus qui ipsos iudicat et cōdempnat. **Eze. decimo q̄rto** Quatuor iudicia mea pessima. gladium famem bestia et pestilentia mittam in iherusalem. **Vel dic ad hram qz ista meretrix luxuriosa que moratur sup aquas deliciarū. qz fornicatur cū regibz idest cū clericis et religiosis qz hnt alios regē cū vino. .i. cū fallacitate qz omēs hitatoēs terre vel prie ibuūt et tales sūt iduti auro et purpura et ceteris p̄ciōs vt mag illiciāt intuetes et in frontibz talium p cō scribit nom suū quia vere quilibet potest legere**

in fronte idest i apparentia ista
 rū q̄ ipse sūt babilon. idest dig
 ne cōfusione. matres et nutrices
 fornicacōm et abhominacōnū
Iere. tercio. fr̄ rōs mulieris mē
 triciis scā ē tibi: et nolūsti erube
 scere. Ita etiā quādoq; mulier
 habet vnā bestiam que portat e
 am ⁊ aliquam vetulā maquerel
 lam. que est eius consiliatrix qz
 cōmunitē tale opus nō fit nisi
 mediāte aliquo fautore. Et ista
 p̄ certo est plena noīo blaiphe
 mie quia tales mediatrices ha
 bēt nomē vile turpe et infame.
Finaliter autē bestia et mulier.
 idest meretrix et mediatrix va
 dūt in interitum mortis. et quā
 tum habuerunt hic de gloria.
 et delicijs tantum habebūt ibi
 de tormentis. p̄mo macha. p̄o.
 Secundum multitudinē glorie
 eius est multiplicata ignominia
 eius. **V**idit iohannes mulie
 rē super bestia equitatem et illa
 bestia habebat decem cornua. h̄
 dicitur q̄ illa cornua occiderūt
 mulierem illā fornicariā et deso
 latam eam fecerūt et carnes ipsi
 us cōderūt et ipsas ignibz cre
 mauerūt. **I**sta mulier est iu
 dex aduocatus fornicariū. ⁊ va
 riatus h̄ acceptoz munerū et p̄
 sonarum qui a bestia idest a ma
 lo prelato sustinetur et fouetur.
Sed vere accidit q̄ cornua isti?
 bestie. i. filij et successores isti?
 plati vel principis q̄ ab eo oriū
 tur odiūt et persequūt illā mu

lierē idest talē malū patris sui cō
 filiarium iusto dei iudicio opā
 te ipsū iuxta sua demerita puni
 etem quandoq; depauperant et
 denudāt ⁊ faciūt desolatū. ⁊ car
 nes eius. idest vxores et filios
 post eius decessum cōdūt p̄ ra
 pinas et eos cōburūt. ⁊ p̄ diuer
 sas tribulacōes cruciant et affli
 gūt. **S**epe enim accidit q̄ illos
 quos prēs dilexerāt filij p̄sequū
 tur et carnibz sue tpalis substā
 cie faciuntur. **V**el dic q̄ mulier
 est dyabolus vel antix̄ps a quo
 reges. i. mūdi rōres et maioēs
 fornicantur et mergūtur p̄ pec
 cata qz iste est q̄ sup̄ aquas mū
 dane p̄spicitatis sedet et perū
 titur. **I**sta equitat bestiam idest
 hominem peccatorē bestialem.
 et carnalē qui p̄ certo fit cornu
 tus per superbiā et elacionē fit
 etiā habēs plura capita p̄ obsti
 nacōez et p̄ ceruicofitatem. **D**icit
 ē etiā cocāneus p̄ sanguineā car
 nalitatem. **I**stum igitur equitat
 dyabolus ⁊ ducit eum p̄ lutum
 deliciarū et diuiciarum iuxta ar
 bitrium volūtatis. **I**sta enim mu
 lier dyabolus vel antix̄ps babe
 bat in manu sua poculum aure
 um idest sacra scripturam quam
 ipse optime exponit. **V**erumta
 men ipsa tunc erit plena immū
 dia et abhominacōe peruersa
 et heretica expōne. **V**el po
 culum est dyabolica temptacō.
 qua dyabolus inebriat peccōres.
Iō dicit babilō mē fornicacōm

et abhominacionum. quia dya-
bolus est mē oīm malozū: Isti
tamen et bestie sue idest pccōri
sibi obediētī dabit interitus. fa-
mes ignis et luctus. **U**et que fe-
cit nec restituet. **J**ob xx

Udit iob ānes quēdam
āgelū descēdentē de celo
habentē claritatē dei. et
terra illuminata ē a claritate ei?
Qui clamauit voce mag^{is}. **C**ecidit
babilon ista mag^{is}. et facta ē
habitatio demomioꝝ et oīs spiri-
tus imūdi et volucris imūde et cū
ea fornicati sūt oēs reges et m-
catores terre de v̄tute diuiciarū
eius dītes facti sūt. **E**t iō cōsultit
alia vox q̄ venit de celo. d. **E**xite
de ea pplē me? ne p̄ticipes sitis
delictarū eius. et de plag^e eius
nō capiat. qz puenēt ad celū
pccā eius: et recordatus ē dñs
iniquitatū eius. **A**ngelus figt
cristum vel perfectos viros pre-
dicatores qui de celo idest celesti
ordinacōe puenerūt. **I**sti pleni
sūt claritate. i. lucida discreōne
vel claritate. i. apparētia. **I**deo to-
ta terra. i. tota patria illustrabi-
tur claritate suoz exēploꝝ et do-
cūmētorum. **L**u. p̄o. **I**lluminare
hīs qui in tenebris et ī vmbra
mortis sedent. **I**sti igit^r clamant
alta voce qz babilon. i. mundus
cēdit et corruit a statu et rētu-
dine veritatis. et facta est hodie
habitatio demomioꝝ. i. cru-
deliū auaroz et raptorū spūs
imūdi. i. imūdoꝝ luxuriosoz

et omnis volucris immunde id
est sublimium et superbozum.
quia sicut dicitur prime iobis.
secūdo. **O**mne quod est in mun-
do aut est concupiscētia carnis.
aut oculoꝝ. aut superbia vi-
te. **N**am reges terre. et mundi
principes qui alios habent re-
gere. vel etiam clerici et religiosi
cum ista ciuitate idest cum mun-
do fornicantur se ei commiscen-
do et de eius negocijs se occupā-
do. **M**ercatores igit^r et oparij
in ista ciuitate luctis et delicijs
sunt ditati per auariciam. **E**t i-
deo sequitur consilium. **E**xite de
ea scilicet ipsam contempnen-
do mentaliter. vel religionem i-
trando corporaliter. et ne sitis p-
ticipes in eius vicijs ne plagis
ipsi et dāpnacōibus peatis. qz
peccata eius ad celum ante do-
minum ascenderūt. ita qz neces-
se habet deus recordari iniqui-
tates eius. et has rigoē iusticie
vindicare. et cetera. **E**rat que-
dam mulier meretrix et circum-
data auro et lapidibus precio-
sis et diuicijs infinitis. cum qua
ipsi reges terre fornicabantur.
et de cuius diuicijs negotiato-
res terre ditabantur. que tanta
gloria pollebat. qz ipsa dicere
videbat. **D**edeo vt regina et vi-
dua nō sū et luctū nō videbo. **S**
d² qz quātū se gloificāit et ī deli-
is fuit tātū det^r ei tormētū et lu-
ctus. **N**ā vna hora vēt iste plage
luctus. mors. fames et ignis:

et ignis est succum
qz reges qui ai ea
et mercatores qui
et plantauerūt et do-
ai statet. p̄ hūc
morem eius et do-
tas illa m̄gū q̄ a
pua et b̄llo et coc-
ro et lapidib^{us} precio-
is quomā in vi-
lū tā de diuicie.
et dicitur figt eceli
dicit mulier q
ista debet esse m-
torem: aer etiam
d² dicit q̄si dū
mediam ista dū
b̄llo. idest calh
Purpura. i. mar-
stabilitate. coc-
te: auro. i. sapiē-
gento. i. eloque-
margaritis. i. se-
noz m̄spliditate
dēt omnino da sa-
ū p̄tēat dicere
naridua nō sum
dēta et religio anti-
bo. op̄alēbat. regn-
cipat. et hoc quia
nō est. quā tunc est
ta vico p̄pno suo h̄y de
no prelatō. iō nō p̄na
dū nec desolacōis. **D**
P̄o eto hodie p̄fē-
dēta vel religio illud se-
gum p̄ij. **D**idua mulie-
re meus mortuus est
i ecelo. idest tem prela

Aporaty.

et igne est succensa. Et dicit ibi
q̄ reges qui cū ea fornicati sūt.
et mercatores qui ex ea sūt dita
ti planxerūt et doluerūt de lōge
cū steterēt. p̄ tiore vidētes fumū
incendij eius et dixerūt. De v̄ cī
tas illa m̄gna q̄ amicta erat pur
pura et bisso et cocco deaurata au
ro et lapide precioso et margari
tis quomā in vna hora destitute
sūt tāte diuicie. **M**ulier ista
vel cītas figt ecclīaz vel religionē
q̄ dicit mulier quasi mollis aer
Ista debet esse mollis p̄ benigni
tatem: aer etiam p̄ cōscie puita
tē. **D** cītas q̄si cūiū v̄mitas p̄ cō
cordiam Ista dudū amicta erat
bisso. idest castitatis puritate.
Purpura. i. martirij siue cōstātie
stabilitate. cocco. i. ardētī carita
te: auro. i. sapiētie claritate. ar
gento. i. eloquentie venustate:
margaritis. i. scōy viroy et bo
noy mltiplicitate lapide p̄cioso
idest omnimoda sanctitate. Ideo
tūc poterat dicere **S**edeo vt regi
na: vidua nō sum. Quia vere ec
clesia et religio antiquitus sede
bat. quiescebat. regnabat et p̄n
cipabat. et hoc quia vidua tūc
nō erat. quia tunc erat desponsa
ta viro p̄prio suo scz deo vel bo
no prelato. iō nō paciebatur lu
ctū nec desolacōnē. **S**ed quid
Pro certo hodie potest dicē ec
clesia vel religio illud secūdo re
gum xiiij. Vidua mulier ego sū
vir meus mortuus est. Quia vi
ri ecclīe. idest boni prelati mor

tui sūt. et ideo ista mulier est ho
die fornicaria. quia reges terre
.i. moderni prelati cum ea for
nicati sūt. quia nō sunt proprij
viri sui. qz tot sunt vicij̄s inten
ti. q̄ digni nō sunt ei copulari.
nec cūgi. **M**ercatores autē sūt
illi qui p̄ simoniā emūt ecclesie
beneficia vt dicitur. Et breuiter
ita fuit q̄ quātum habuit anti
q̄tus ecclesia de delicijs honore
et gloria tātum habet hodie de
tribulacionibus et dolore. **N**ā
hodie venerūt plaze eius scz lu
ctus per recordacionem preteri
te p̄spicitatis. fames penurie et
paup̄tatis qz hodie auferūt si
bi p̄ncipe bona t̄palia: mors
quia caret vita gratie et deuocio
nis ignis idest ardoz tribulacio
nis vel fames auaricie et ambi
cionis et ideo quia ecclesia tāta
hodie patitur. reges fornicarij
mali prelati et negociatores et
simoniace promoti in ecclesia
timent hodie vidētes ecclesiam
succumbere. lugent etiam et cō
tristantur dum desolacionem ec
clesie contemplantur. **D**e lon
ge tamen stant quia nullus est
qui appropinquat ad pugnan
dum pro ecclesia contra prin
cipes et tyrannos. **P**etrus autē
a longe sequabatur vt videret
finem. **M**athei vicefimosexto.
capitulo. **P**etrus dico idest cle
ricus. petrus tamen non fuit a
longe in mensa in cēna sicut nec
prelati nec clerici sunt longe q̄n

Apoth.

debent capere fructus vel pben
das. 2^a Ps Amici mei et proxi
mi mei delonge steterunt: et q̄
oderunt me. expugnabant me
gratis. Hodie potest dici de eccā
quod sequitur. De re. ciuitas il
la magna. De dico temporaliter
quo ad penam. De dico spiritu
liter quo ad culpam. De dico ci
uitas magna: que bisse purita
tis dudum fuit operta. auro sa
pientie. argento eloquētie. pur
pura firmitatis. cocco caritati. ⁊
lapidibus omnimodo scitatis. Et
quare re. quia vere hodie desti
tute sunt tante diuicie. Job secū
do. Diuicias quas deuorauit e
uomet: ⁊ de ventre eius extrahz
eas deus. **U**el dic q̄ ista muli
er potest significare diuites mū
di qui fulgent auro lapidibus et
diuicijs infinitis gloria p̄speri
tate etiam corporali qui quan
doq; spoliant se gloria sua ⁊ re
miunt ad magnam paupertatē
famei et luctum. tribulationē.
infortunium et tormentum. et
tunc reges idest principes et p̄
lati qui prius ipsos sustinebant
et fouebant et se eis commisce
bant ab eis consilia petendo vel
eos gubernando. negociatores
etiam idest noti et familiares. q̄
ab eis et p̄ eos beneficia diuici
as et officia obtinuerunt. delon
ge stant non curantes amplius
de ipso nec ipsi adiutorium fa
cientes. Lugent tamen ⁊ desolā
tur et quandoq; uerba luguba

dicunt. sed illud est totum quia
nullus est qui sibi manum por
tigat adiutricem sed dicunt. De
re ciuitas illa magna. Magnū
dampnum est inquit de isto
infortunio. Unde treozum pri
mo capitulo. Non est qui con
soletur eam ex omnibus caris e
ius. Dicit q̄ metrix ciuitas babi
lonica q̄ cecidit et corruit. non
habuit āplius diuicias q̄s pri
bēbat. Dñ dicitur q̄ ipsa pdidit
aurum et argentum lapides p̄
ciosos margaritas. biffum pur
puram coccum sericum lignum
thus ebur ferrum es marmor.
cynamomum aromata ungen
tum uinum. oleum. triticum. si
mulā triticum copiam armento
rum ouium equozū redozū mā
cipiozū et pomozū. Et breuiter
dicitur q̄ omnia desiderabilia su
a recesserunt ab ipsa et ipsa suc
censa est igni et timuerunt oēs
qui nauigabant mare. viden
tes locum incendij eius. Celum
aut et sci eius exultauerūt de e
ius destructioē qz ipsos crucia
uerat dū durabat. **I**sta mulier
figt mūdi sapientes dītes qui p̄
cto q̄ corruūt in inferno p̄ mor
tē tūc isti pdūt oīa p̄sp̄era pdūt
em̄ aurū sapientie argentū elo
quētie. lapides ⁊ margaritas. i
copiā amicozū. Nam amici car
nales nec uolunt nec possunt e
os iuuare. Spūales idē sci q̄ sūt
i glā ipsos dēp̄nūt ⁊ abhorrēt
Tre. po. Oēs aīci ei? spreuēt eā

et facti sunt a m
no et biffus pu
dignitas que e
a benefactis de
ar: coccus canan
tis quod est imp
tie et firman: o
ebur coccus p
es rōnis et ipa
firmitas et ipa
firmitas et ipa
logaminitatis:
monta p̄ loz. fa
a thous idest l
as laudis et ad
et oleū mudane
mila et triticum.
poralis delectac
uō. equi rede i
poralis facultat
ma desideria eor
bāt de bonis gra
tis aīta pdūt. C
treoz p̄ pmo. M
se hostis. i. deus
sotentā. qui odio
mores ad oīa desid
a mīa eius appb
m̄ angustias: et p
si uicis sunt igni m
li. Celum autem et sa
li et tota nīa dīctis
mīstane si letat. q̄ dī
tentam approbati de
fina: deum laudant. ⁊
letant de dampnati
qui et alios dū ruere
abne. Sapientia quā
buit mūdi magna co
ductus eos qui si aug

et facti sunt ei inimici. Item ibi
 nō est bissus puritatis. purpūa
 dignitatis que ē vestis regū seri
 cū honestatē de quo fiūt pamē
 ta: coccus caritatis: lignū thū
 ris quod est imputribile cōstan
 tie et firmitatis: cēssabit etiā ibi
 ebur exterioris pulchritudinis
 es resonās et ipaciētē celsitudis
 ferrū crudelitatis. marmor dū
 lōganimitatis: cynamomū et cō
 menta p̄lōy. famositatis ūguē
 ta et thūs idest lemitas et suauis
 tas laudis et adulaciōnis. vinū
 et oleū mūdane cōsolaciōnis: si
 mila et triticum. i. abūdācia cor
 poralis delectaciōis. oues et bo
 ues. equi rede. i. abūdācia tem
 poralis facultatis. Et breuiter ō
 nia desideria eorum q̄cquid hē
 bāt de bonis gratuitis et fortui
 tis aīcta p̄dūt. Quia sicut dicit̄
 trenom̄ p̄mo. Manum suā mi
 sit hostis. i. deus p̄ potentiā et
 sententiā. qui odio hz omēs pec
 catorez ad oīa desiderabilia eius
 et inimici eius apphenderunt eā
 inter angustias: et plus etiā ip
 si succēsi sunt igmi inextinguibi
 li. Celum autem et sancti popu
 li et tota cūia cēlestis de hoc nō
 tristatur s̄ letat̄. qz diuinā sen
 tentiam approbant. de rigore iu
 sticie: deum laudant. et maxime
 letantur de dampnacione eorū
 qui se et alios dū viuerent crud
 abant. Sapientie quinto. Sta
 bunt iusti in magna constantia
 aduersus eos qui se angustiaue

rūt. et cetera. Ideo vere nos qui
 nauigamus per hoc mare m̄ḡ
 debemus timere locum incendi
 istius scz dampnacionem istoz
 finium. idest infectionem suo
 rū horribilium tormentozum.
 et cauere ne in simile piculū inci
 damus. Qz pestilēte flagellato
 sapiētior erit puidus. **Pro. xix.**
Vidētes igit̄ turbabūt t̄ioē hor
ribili. Sa. v. **¶** Vel expone de ec
 clesia q̄ videt̄ hodie q̄si dāpna
 ta et q̄si corruisse et omībz sup
 dictis videt̄ carere et

¶ Idit iobes āgelū vnū
 qui hēbat vnū lapidem
 molarē et misit in mare
 dicēs h̄ ipetu mittet̄ babilō illa
 m̄ḡna cītas et vltra nō uieiet̄.
 et vox cytharedorū et musicorū
 non erit in ea et vox mole et vox
 sponsi et spōse nō audiet̄ āpli?
 lux lucerne nō lucebit in ea. **¶**
 Sic vere quādo angelus xp̄s p̄
 iecerit p̄cōres amaros. lapidē
 molarē. i. durā sentēciam et pon
 dus eternedampnaciōis q̄ ipos
 in inferno molet et dteret in tor
 nētis scz in die iudicij mittet̄. et
 tūc d̄ fulmiata sentētia babilō
 idest reproborum congregacio
 impetuose et cito mittetur in in
 fernum vbi nō erit vox cythare
 idest leticia alicuius canoris. et
 vox mole idest panis delicatus
 scilicet delectamentum alicuius
 saporis nec vox sponsi idest con
 iunctio alicuius amoris nec lux
 lucerne idest limpitudine alicuius

Apocyp.

splendoris qz auferet ab ipijs.
lux sua Job. xxxviii.

O Ampnata mulier meretrice facta est in celo leticia magna et quatuor aialia et xxiiij. seniores dixerunt alleluya. Et audita est vox quasi aquarum multarum et tonitruorum dicentium alleluya. Et hoc quia iudicauit deus de muliere meretrice magna que corrupit terram. et vindicauit sanguinem seruorum suorum de manibus suis. Et dicitur quod laudem dicebant deo pusilli et magni. quia regibit deus noster in perpetuum. et ventus nuptie et vxor agni parit se. et datum est ei ut cooperiat se bisso candido et splendido qui sunt iustificaciones. et proclamatum est scriptum et editum illud scilicet beati que ad cenam nuptiarum agni vocati sunt. **Sic** vere quando mulier meretrix. id est congregacio reproborum erit damnata et iudicata in iudicio tunc animalia quatuor. id est euangeliste seniores. id est prophete et patriarche erunt in magna leticia et consolacione. Tunc enim omnes beati alta voce dicent Alleluya. et pusilli et magni laudabunt dominum et deus similiter regnabit cum eis in eternum. Psalmus li. Gaudium inuenit in ea gratia actio et vox laudis. Ipsi enim beati gaudebunt de iusticie implecione de malorum damnacione et de sua saluacione et sanguinis cruciatu et pene bonorum vindicacione. Tunc enim erunt nuptie agni. id est consolacio et festiuitas sempiterna vbi agni vx-

or. id est ecclesia militans. tunc triumphans erit parata et ornata dotibus anime et corporis et operta bisso splendido. id est eterne glorie caritate et candore puritatis iusticie et sanctitatis et tunc vix erit decretum dei quod beati erunt que ad cenam agni vocati sunt. quia beatus est homo qui manducabit panem in regno dei. Luce. decimo quarto capitulo. **Vidit** iohannes celum apertum. Et ecce equus albus et qui sedebat super eum vocabatur fidelis et verax. et cum iusticia iudicabat et pugnabat et oculi eius sicut flamma ignis et in capite eius multa diademata habens nomen scriptum quod nemo nouit nisi ipse. Et vestitus erat veste sanguine aspersa et vocabatur nomen eius verbum dei. et exercitus qui in celo sunt sequebantur eum in equis albis vestiti bisso albo et mundo et in ore eius gladius ex utraque parte acutus et in ipso percutebat gentes et regebat eos in virga ferrea et habebat scriptum in femore suo. **Rex** regum: dominus dominantium. Et iste apprehendit utramque bestiam. et misit eam in stagnum ignis et sulphuris. **Iste** significat virum perfectum et bonum prelatum principem seu regem. Ille enim debet habere equum album id est corpus mundum et immaculatum ac castum. Equus enim corpus figit. Psalmus xxxi. Equi eorum caro: et non spiritus

Ille dicit esse hunc
at in pmissis
dis. factis in
malos et aduer
saria diabolum
Iuste iudicant
eius. id est malitiam
esse sine humana
manu discrecion
in mente del
ad adematam. id est
nate et perfectione
et coronata
capite eius debet
seruare supra
sua perfectio si
tas debet esse tunc
quia non dicit alijs
fectionem suam
propositum delecta
sibi quod solus sciat
crenum extraneo
sa. xxiiij. Secretum
Vestis enim id est
nata debet esse al
ne quia vere sangu
tas et passio christi de
suis auulsi debet rel
suum. et maceracione
ms. et passionis. vel sa
na labor et misera al
bet per copationem
gore et eius affectum
colore. Psalmus xliij. Ipsi
sanguis eorum super ve
stra. Etiam iste debet
deus scriptum predicac
sunt verbum delectant me
Iste predicando debet m

Iste dicitur esse fidelis in commissis ver-
 rar in pmissis iustus in iudici-
 dis. fortis in dimicando contra
 malos et aduersarios ecclesie et
 contra diabolum resistendo **ps.**
Iuste iudicate filij hoim Oculi
 eius. i. intellectus et mens dicitur
 esse sicut flama ignis per clarissi-
 mam discrecionem **In capite autem**
 .i. in mente debet habere mul-
 ta diademata. i. multimodam vir-
 tutem et perfectionem quibus anima eius
 dicitur esse coronata et ornata quia in
 capite eius debet esse corona stel-
 larum **xij.** supra **xij.** nomen istius
 .i. sua perfectio sua fama sua boi-
 tas debet esse tunc modo sibi nota
 quia non dicitur alijs proferre. nec per-
 fectionem suam per iactanciam et
 ypocritism declarare. sufficit enim
 sibi quod solus sciat. **Pro xxv.** Se-
 cretum extraneo non reuelas **Et y-**
sa. xliij. Secretum meum michi
 Vestis enim id est exterior appa-
 renza debet esse aspersa sangui-
 ne. quia vere sanguis et penali-
 tas et passio christi debet in conu-
 sacione cuiuslibet relucere per peni-
 tentiam et maceracionem et passio-
 nis compassione. vel sanguis. i. pe-
 na labor et miseria aliorum de-
 bet per compassione ipsum tin-
 gere et eius affectum doloribus
 colorare **psa. xliij.** Aspersus est
 sanguis eorum super vestimenta
 mea **E**ciam iste debet habere verbum
 dei per scripture predicacionem. quia
 sicut verbum declarat mentem sic
 iste predicando debet mentem et

voluntatem cuiuslibet declarare.
Et si talis fuerit rationabile est quod ex-
 ercitus celi. i. collegium conuetus
 ville preie sibi subiecte. sequuntur eum
 per obedientiam et imitationem. et cetera
 persone infirme et imperfecte. et max-
 ime subditi sui: quod si prelatus ta-
 lis fuerit sequatur eum in equis albis
 .i. in corporibus puris et mundis
 eum imitando et obediendo. **Sup-**
riij. **Hij sequuntur agnum** quo cum-
 ierit **I**ste igitur dicitur habere gladium in
 ore. i. auctoritatem verborum et sen-
 tentiam iudicialiam bis acutam scilicet
 vna ad seuerum punitionem obstina-
 torum **A**liam ad benignam castigandum pe-
 nitentes **V**el gladius biceps est
 vtriusque testamentum quem prelatus
 dicitur habere. et ideo talis dicitur potest et
 esse ferrea virga. i. dura correcti-
 one ferire gentes et ipsos sine le-
 ge viuentes **V**nde ipse dicitur calcare tor-
 tular vim furoris domini. hoc est di-
 ctum quod ipse dicitur esse minister et ex-
 ecutor furoris. i. domine iusticie con-
 tra malos. **psa. lxxij.** **T**orcu-
 lar calcavi solus. et cetera. **V**el
 dicitur quod iste est christus cuius equus
 .i. beata virgo vel propria caro fuit alba et
 immaculata vestis eius. i. humani-
 tas fuit sanguine madidata ex-
 ercitus celi. i. angeli et christiani se-
 quuntur eum honorando vel obediendo.
Vel exercitus. i. iudei et gen-
 tiles fidem eius credendo in equis
 albis. id est innocenciam baptis-
 malem acquirendo. **I**ste habet
 gladium. id est duram et bicipi-
 tem sententiam scilicet corpus

Apoctp.

et animam cōdēpnando. et ipse calcat et pautit gētes et impios sine lege viuētes. patris iudiciū exequēdo et iste ē fidelis verax et iustus et verbū dei cuius nomen nullus proprie scit nisi ipse qui habet dyademata idest dignitates infinitas et ē rex regū zc. **L**oquēte qdā angelo iobāni iobes voluit ipsū p̄nus in terra adorare h̄ dixit ei āgelus **V**ide ne feceris. **C**onseruus enim tuus sum. et confratrum tuorum. et cetera. **D**icitur autem genesis decimo octauo capitulo. q̄ abraham videns tres angelos adorauit et cetera. **I**n hoc attende nobilitatē hūane cōdicōnis. **N**ā āgelus videns naturā hūanā deificatā verbi incarnatōne. edam ex hoc totā naturam nobilitatē timuit noluitq; ab hoīe adorari et tamē ante crīsti aduentū p̄mittere videbatur. sicut in abrahā est ostensū. q̄ tres angelos adorare voluit qd̄ ipsi p̄miserūt. **V**idit iohannes quendā angelum stantem in sole qui voce magna clamabat auctis aui b̄ volantib; p̄ medium celi. q̄ congregarentur ad cenam agni dei vt manducaret carnes tribu nozum et fortium equozū. et sedentium in ipsis et carnes omnium seruzū pusillozū et magnorum. **I**ste angelus est crīstus. qui in sole stat idest in splendore glorie eterne. in qua veniens ad iudicio appaēbit facies eius

sicut sol lucet in virtute sua. **I**ste enim in iudicio clamabit et aduocabit volucres celi idest demones vt ibi conueniant ad cenaz dei. i. ad diē iudicij. vbi carnes que latent sub veste. i. aīas q̄ latent sub cozpe fortū et tribūozū. i. ipiozū p̄ncipū et superiorū eq̄z. i. mulierū corruptarū suozum sessozum luxuriosozum h̄ozum idest malozum religiosozum. magistrorum idest diuitū auarozum pusillozum idest malozum pauperum et minorum. perpetuo crucient et manducēt. **D**eutronomij. tricesimosecundo capitulo. **D**entes bestiarū mittam in eos: et deuorabunt eos aues morsu amarissimo. et cetera. **D**entes enim et morsus auium significant immunitatē dyabolicę crudelitatis que dāpnatos lacerabit. **V**el dic q̄ angelus qui sedebat in sole idest in mundane glorie splendore ē magnus p̄ncēps vel prelatus impius tamen et pauper qui semper secum vult habere aues que volant per cælum idest viros superbos crudeles et raptores tales faciunt de domo et familia sua et tales malos et iniquos faciunt secum conuenire ad cenas festa conuiuia et solacia domus sue. **S**ed quid? **C**erte vt ipsi cōedant rapiant ex oriente atq; vastent carnes idest vastent temporales substantias illozū de terra sua. magnorum pusillorum

seruorum: talis
dicitur in alio
est diu agital
dno latoy b
et breuiter tale
ns et supbi nō
p̄ncipū et m̄g
cias et m̄gna e
mgis: sic nec fa
p̄e quā parat
ery. **P**haac di
p̄ de venacōe ei
idit iobes best
et exercitū e
o faadū bellū
tat in equo albo
ap̄ bēla ē bestia
ta q̄ seducebat e
cavacere bestie a
ginem eius et m
nū ignis ardent
et ceteri oculi sū
sedentis ore p̄
lanitate sūt carni
bestia ē diabolus r
exercitū eorum fa
dus qui mūdū reg
nū ē: sū igit̄ pug
dunt: mota sedente
albo. **V**erū xp̄m q̄
albo idest in corpore n
bitat et moratur: s̄ au
tu eius idest conuillo
boni et iusti: quia bonu
ta malum: et cōtra r̄ca
et cōtra virum iustum p̄
Ecclesiast̄: xxij. **S**ed
vere in mente vel in iudic
et sui reges et exercitū

feruozum: tribunozū idest subditorū vafallozū et forciū. id est ditū agricolatū q̄ ex fortitudine laboz hñt illud qđ habēt

Et breuiter tales iniqui raptores et supbi nō tenent in officio principū et mgrōz nisi vt diuicias et munera extorqueāt promgrīs. sic nec falco mittit n̄ rōe p̄de quā parat mgrō suo. **Gen xxxv.** Isaac diligebat ezau eo qđ de venacōe eius vesebat.

Vidit iobes bestiam et reges terre et exercitus eoz cōgregatos ad faciēdū bellū cū illo qui sedebat in equo albo et exercitu ei? et app̄bēsa ē bestia et pseudo p̄pheta q̄ seducebat eos qui acceperant caracterē bestie et adorauerūt imaginem eius et missi sūt in stagnū ignis ardentis et sulphuris et ceteri occisi sūt gladio qui ex sedentis ore p̄cedit et oēs aues saturate sūt carmibz eozū.

Ista bestia ē diabolus reges terre et exercitus eozum familiares iudices qui mūdū regūt et ibi egnāt Et isti igit̄ pugnant et cōtra dicunt contra sedentem in equo albo. i. contra xp̄m qui in equo albo idest in corpore mūdo habitat et moratur Et cum exercitu eius idest contra illos qui sūt boni et iusti. quia bonum est cōtra malum: et cōtra vitam mors et cōtra virum iustum peccatoz

Ecclesiasticū. xxxiiij. Sed finalit̄ vere in morte vel in iudicio bestia et sui reges et exercitus. idest

dyabolus et mūdi diuites cum suis imitatoribz apprehendētur et in stagno ignis hoc est in abundantiam infernalium tormentoz. vbi ē ardor et ignis inextinguibilis. sulphur et fetoz ītolerabilis mittentur. et gladio sue dīne sententie feriētur. et ab auibus celi. idest a demombz vorabuntur. vel ab auibus idest ab angelis dei sententie executoribz dampnabuntur et maxime pseudoprophete et illi qui bestiam. i. diabolum faciunt adorari scilicet illi qui alios incitant ad peccatum Quia sicut dicitur ad romanos primo capitulo. Nō solum qui talia agunt digni sūt morte sed etiam hij qui eistalia consentiunt

Vel dic qđ bestia est anticristus. propheta figmificat suos apostolos: reges et exercitus sunt sui sequaces et eum recipientes. qui omnes igne et sulphure. ardore. fetore et gladio. idest diuine sententie rigore dampnabuntur. et auibus. i. demombz deuorandi perpetuo reponentur

Vidit iobannes quemdam angelū descendētē de celo habentem clauē abissi et habebat cathenā magnam in manu sua et app̄bendit draconē serpētē antiquū q̄ ē dyabolus et ligauit eum in carcere. per mille annos et signauit super illum. ne seducat amplius gentes. et post oportet ipsum

Apocalyp.

modicū solui. quando videbunt sedes et sedebunt sup eas et iudiciū datū est illis. **S**erpēs ille fraudulentus. est vsurari? vel aduocatus vel aliquis auarus et diues qui est serpētinus tortuosus maliciosus. venenosus dyabolus et sathanas. i. aduersarius omībus tribubus et vicinis quia manus eius cōtra omēs. 2c. **Gene. xvi.** Qui etiam bene dicitur antiquus. quia tales iniqui vt cōter diu viuūt. Angelus testamenti cristus de celo descēdet ad iudiciū in valle iosophat. et p certo habebit clauē abyssi. i. potestatem claudendi et aperiedi infernum q̄ dicit abissus idē sine bisso idest sine cando ē lucis et claritatis. Illud em̄ claudit bonis et aperit malis. **Supra** tercio habebit clauē mortis et inferni qui claudit et nemo aperit. 2c. **Iste** enim habet cathenam id ē potestatem ligandi et incarcerationi et eternis vinculis condempnandi. **Iste** finaliter apprehendet istos dracones et serpentes idest istos auaros inflammatos tortuosos et maliciosos pauperū aduersarios et nociuos ligabitq; in carcere infernali p mille ānos. i. p tēpora longiora vsq; ad iudiciū et signabit super eos sigillū scz eterne dāpnationis sup ipsos cōcludet qd nullus poterit apire. **Et** h̄ qdē faciet deus vt nō seducāt āplius pauperes et vicinos q̄s suis falsis cōfi-

lijs fraudibus malicijs vsuris et rapinis dū viuerēt seducebant. **Pla. xiiij.** Heu cecidisti q̄ vulnētabas gētes. vt dicit in ps̄o. q̄ nō relinquet deus v̄gā peccōrū. sup sortē iustorū. 2c. **Qñ** tamē iudiciū venit idest sedes et throni positi fuerit tūc tales modico tpe soluet̄: et dū corpus resurserint et iudex iudicauerit tunc statim in corpore et aīa tales iterū ad supplicium rapiuntur et in eternis tenebris includent̄. **Si** incluserit: nemo est q̄ aperiat. **Iob duodecimo.** **Vel** dic q̄ qñ xps̄ descendit de celo p incarnationem tunc attulit secum clauē et cathenam. idest potestatem includendi et ligandi demonem et draconem antiquum. idest luciferum. **Quod** etiam in sua passioe fecit vt nō seducat homines sicut prius. **Iste** tamen iterum soluetur scilicet tempore antichristi secundum aliquos. sed illud erit modicum scilicet per tempus et tempora et dimidiū temporis et tunc vsq; ad iudiciū durabit. sed statim facto iudicio perpetuo erit clausus. **Dicitur** hic q̄ postq; sedes posita fuerit et iudiciū factum fuerit illi qui decollati sūt per testimonium ihesu et qui non adorauerunt bestiam nec receperunt imaginem eius vel eius characterem in frontibus suis et in manibus regbunt cum xpo p mille ānos. **Sic** vere facto iudicio. decollati

propter illud idest
no addeat rōnam
dicitur p p̄
dicitur q̄ ym
p p̄ rōnam
dicitur lū gētes
omēs sicut
erit ai xpo sūt reg
dicitur sicut m
dicitur sathanas de
dicit et seduct g
p quatuor angul
magog et cōgre
lum. et ascendet
i terre. et arabit
et dicitatem dilect
ignis de celo et de
ductos aut cum b
i stagnū ignis et
ac nocte cruciād?
gog qui sunt duo
āndum aliquos d
ia orientali vlti
significat duos sta
religionē et qui sūt
sue terre significant
p̄bos et auaros. qui
p̄bos s̄mper vacan
nas q̄ quādoq; erit
no et v̄m tēpore fi
dicit erit bodū et seduc
qui sūt super angulos
ere gog et magog. id
quimūdo et in claustr
tam et illi qui imbrant
dicit et auariciam diuic
p̄bos et terrenis. nan
facit et gregātur ad p
na facit ppter tem

Apocly.

propter ihesū idest martires q̄
nō adorāt bestiam. i. qui nō obe
diunt carni pprie. i. virgines ⁊
cōtinētes qui ymaginem mūda
ne p̄speritatis nec caracterē dia
bolice suggestiois recipiunt. vt
omēs sc̄i cōfessores. oēs tales p̄
certo cū xp̄o sūt regnaturi. Dū
cōsūmati fuerint mille anni sol
uetur sathanas de carcere suo ⁊
eribit et seducet gentes que sūt
sup quatuor angulos terre gog
et magog et cōgregabit eos i p̄
lium. et ascendet super altitudi
nē terre. et circuibūt castra sc̄oy
et ciuitatem dilectam et descēdet
ignis de celo et deuorabit eos se
ductor aut cum bestia missus ē
i stagnū ignis et sulphuris die
ac nocte cruciādus. **G**og ⁊ ma
gog qui sunt duo montes vel se
cūdam aliquos duo castra in fi
ria orientali vltra mōtes rifeos
significāt duos status sc̄i clerū
⁊ religionē et qui sūt super āgu
los terre significant terrenos ci
pidos et auaros. qui terrenis o
peribus semper vacant. Satha
nas qui quādoq; exiit de infer
no et venit temptare fideles iste
dico exiit hodie et seducit illos.
qui sūt super angulos quatuor
terre gog et magog. idest illos
qui i mundo ⁊ in clauastro habi
tant. et illi qui inhyant p̄ ambi
tioē ⁊ auariciam diuicijs tem
poralibus et terrenis. nam tales
faciliter cōgregātur ad preliū.
quia faciliter p̄pter temporalia

surgūt prelia lites iurgia discor
die et appellacōes. **N**ā tales ho
die auari qui sūt quasi innume
rabiles intelliguntur ascēdere su
p terre altitudiē. i. sup alta offi
cia dignitates beneficia claustra
lia vel secularia. Isti inuadūt ca
stra sc̄orum idest bona simpliciu
um et paupm ⁊ sc̄orum iustoy
ciuitatem etiā dilectā et sc̄am reli
gionē ecciam et aliorū status c̄
tueūt et cōturbant. ipsū cōclude
re volētes verb et iurijs bonos
grauāt. **P̄s.** Famē patiētur vt ca
nes et circuibūt ciuitatem. Sed
vere finaliter ignis eternus infli
get eis de celo. i. a celesti senten
tia et diuina et deceptor eorum
idest diabolus in stagnū ignis
cū bestia. idest cū peccatoribus pone
tur dire p̄petuo cruciādus. **U**el
dic q; sathanas et aduersarius
est bilinguis vborū relator quo
seducēte et obloquēte tā i gog
q̄ i magog. i. in mundo et re
ligione multi inuicem preliant
detrabūt et loquūtur. Isti castra
sc̄oy idest status bonorum c̄au
eunt. et explorādo infidiātur et
tūtatē religionis et ecclesie detrac
tione lacerant et p̄dātur. Sed ve
re finaliter super tales rebelles
detractores litigiosos ⁊ super sa
thanā idest super huius relato
rē. ignis idest eterna dampna
de celo veniet. et eos dominus
dampnabit. et eternis incēdijs
fulminabit. **Luc. xij.** Ignē veni
mittē in terrā. **U**el dic q; talis

Apocty.

semper debet habere librum vi-
te. i. cōscientiā bene regulatam.
equitatem et misterium cū pie-
tate et clemētia moderatam vt sic
secūdū merita iudicet equaliter
Et nō q̄ istū iudicē cēlū et terra
fugit a cōspāi eius quia vere to-
tus mundus solet tremē in cō-
spāi iudicis in iusticia iudicātis
Iudex em̄ debet esse rigidus et au-
sterus in apparētia. mitis et be-
nignus in cōsciā **¶** Vel dic q̄ li-
ber ē voluntas et amor iudicis i
quo oīs iudicand⁹ q̄ script⁹ nō
fuerit p̄ acceptacōez et recōmen-
dacionē et munerū p̄sentacōem
vel alias. vere necē habet mitti i
ignē et tribulacōez. et sine reme-
dio dampnari. qz si quis nō de-
derit more eorū quippiā suscita-
ui sup̄ eū preliū

¶ Ibi inqt iobes cēlū no-
nū et terram nouā. pri-
mū enim cēlum et priā
tērra abijt et mare nō est **¶** Ce-
lū altum significat superiores :
terra infima subditos et inferio-
res **¶** Celū stellatū figt eccēz vel f̄
ligionē vbi stelle. i. clare honel-
te et discrete p̄sone dñt lucē p̄ do-
ctrinā et exēpla. **¶** Terra aut̄ figt
seculares **¶** Celū igit̄ et terra sunt
hodie noua. qz oēs mūdi stat⁹
sūt hodie inouati et a bonis pri-
mis cōsuetudinib⁹ imutati quia
vere moderni status nō vidētur
eē illi q̄ p̄i. **¶** Primū eī cēlū et ter-
ra abijt. h̄ p̄ cō mare iā nō est.
Est eī ibi fca talis mutacio. id ē

amaritudo peitentie iā cessauit
i seculo et i clauistro **¶** Ps Quid ē
tibi mare q̄ fugisti zc. **¶** Nūc em̄
mare. i. penitentia: iordamis. i.
deuocio fugerūt et defecerūt **¶**
¶ Iobes sublatus in spū in mōtē
magnū et altum vidit quādam
nouā et nobile ciuitatē. or̄tā cū
oī lapide p̄cio so. ita mēsuratā q̄
longitudo. latitudo. et altitudo
erant equales et erat ciuitas au-
rum mundum. deus erat lucer-
na. et templum eius in ea non
erat. nec sol nec luna illi lucēbāt
quia lucerna eius est agnus. et
p̄rte eius non claudēbantur di-
e ac nocte. nichil cōinquinatum
intrabat in illam **¶** Ciuitas ista
moraliter ē vir p̄fectus vel btā
v̄go **¶** Ista videlicet in monte al-
to idest in eminentia scītatis or-
nata est oī lapide p̄cioso idest cū
gratia et virtute. **¶** Omnis lapis
preciosus opimentum tuū. **¶** Eze-
ch. xxviii. **¶** Iste igit̄ est mensura-
tus et adequatus t̄patus et mo-
deratus in tribus diuisionibus
scilicet longitudine fidei et in al-
titudine spei et in latitudine cari-
tatis **¶** Est eī i fide necēria mēsurā
quia non plus sapere q̄ oportz
sapere **¶** Ad romanos duodecimo
¶ In spe etiam ne forte spes dege-
neret in p̄sūpcione **¶** Ecā in amo-
re ne forte exeat tm̄ios ad cor-
rupcōez et iō tota cītas idest to-
tus hō debet esse aurū mūdum
¶ Aurū dico. et iō dico q̄ lucerna
eius ē agnus quia vere claritas

Apoclip.

did potuit similis homini patri familias querenti bonas margaritas per duodecim angulos intel- ligo xij. articulos fidei qz quilibet porta. i. quilibet angelus vel bo- nus predicator vel prelatus xij. an- gulos habet. i. xij. articulos fi- dei credit. Articuli vero fidei an- guli dicuntur pro eo qz in ipsis scz in lapidibus angularibus totius vi- te congeritur continetur atqz sustine- tur. Josue quarto Elegerunt de medio alvei xij. lapides durissi- mos Per xij. filios israhel et p- eorum nomina intelligo fidei ve- teris testamenti. et omnium patriar- charum. qz p- certo et xij. anguli et xij. patriarcharum nomina in portis sunt ad denotandum qz xij. a- postoli et xij. patriarche cum eorum sequacibus xij. articulos fidei cre- diderunt. simulqz in eandem fidei et apostoli et patriarche uene- runt. Ideo tam apostoli qm patri- arche duodecim esse dicuntur p- eo qz eadem fides xij. articulorum ab ipsis creditur et habetur Gen. xlij. Duodecim fratres unius patris filij sumus. Ista enim ciuitas scilicet ecclesia dicitur quadrata p- quatuor vir- tutum cardinalium quadraturam mensu- rata per debiti regiminis pluralita- tem dicitur adequata p- debitam iusticiam et celsuram qz p- certo latera ipsius cita- tis. i. persone dunt inter se equalita- tem habere. in quantum proportionabiliter dunt in gradu et statu uenire in uice. Dico igitur qz ciuitas muro fidei circumcincta p- quatuor virtutes

quadrata et ab ipso angelo testa- menti arundine sue occulte dispo- sitionis in suis personis proporcion- abiliter adequata: xij. portas. i. xij. apostolos cum xij. angulis. i. cum xij. articulis fidei habuit in qui- bus etiam nomina filiorum israhel. i. antiquorum patrum fidei continentur: et sic utriusque fidei noui et veteris tes- tamenti simul uenire monstra- uerunt. et sic etiam christus est pater familias. qui profert de thesauro suo vetera et noua. Math. xij. Vel dic qz ista ciuitas est anima in qua scz intellectus est rex et uoluntas regina plus potentie subie- ctie quam murum domine gratie et protectionis continent. et xij. portas. i. xij. apostolorum doctrinas tenet xij. angulos. i. xij. articulos fidei cre- dit et nomina xij. patriarcharum et sanctorum patrum nomina et ex- empla. p- imitationem ostendit Que per quatuor virtutes est quadrata. per iusticiam adequata. p- temperantiam debite men- surata. Psalme tricésimo quarto. Extendetur super eum mensura Vel dic qz angelus qui men- surat ciuitatem est bonus prela- tus qui cum mensura aurea. i. me- diante iusticia et prudentia debet ecclesiam sibi commissam et etiam subditos mensurare. et quantum proficiant vel deficiant cogitare ut sic possit eos secundum merita in officijs. et beneficijs pro- mouere Ciuitas noua iheru- salem habebat in suis partibus

Apocsp.

Unde iusticia potest dici illud a
triū maius rotūdum qđ habe
bat ordines de lapidibz sectis .
Tercio regū vij. Iusticia enim
atriū maius dicit qz maior ⁊ v
tilior ceteris virtutibz p̄hibetur
Dicit ecā rotūda. qz ista debet
esse plena et vera et nūq̄ per fal
laciā obliqua et p̄ dissimulacō
nē variā āgulosa **T**res ecā or
dines dicit̄ habē in quātū tres
ptes sue seu virtutes predcē sp̄
debent cōcomitare. **I**ste igit̄ sūt
xij. ptes porte p̄ quas intrat ad
animā spūs scūs et gratie et vir
tutes. qz p̄ certo p̄ portas pru
dētie intrat ad nos roborādū: p̄
portas temperātie intrat ad nos
modificandū. p̄ portas iusticie
ad nos iustificandū. **O**n̄ dauid
in **P̄s**⁹ **A**perite michi portas iu
sticie **E**t de tali triplicitate dicit̄
illud **E**cclēsticiā vicēsimō quin
to. **I**n tribz beneplacitū est spūi
meo. **V**el dic qz cītas est eccle
sia: porte duodecim significant
fidem. q̄ duodecim articulos hz
h̄ iste porte in trez distinguūt.
pro eo qz in quatuor plagis ter
re circumquaqz est ecclesia seu fi
deles vt trinitatis misteriū cre
dat̄ ⁊ fides ipsius teneat̄. **V**el
dic qz cītas est homo qui in o
riente puericie. in aquilone ado
lescētie in meridie iuuentutis.
in occidente senectutis. necesse ē
qz tres portas habeat id ē qz scē
trinitatis fidē credat vel trez por
tas idest tres virtutes theologi

cas. scz fidem spem et caritatem
habeat **V**el tres portas. i. mūdi
dam cordis. oris. et opeis gerat
vt dicat illud predictū. **E**cclēstici
xxv. **I**n tribz beneplacitum est
spiritui meo **N**oua cītas ibe
rusalem multa duodenaria con
tinebat. **C**ontinebat enim duo
decim stadia: duodecim portas.
duodecim angulos: duodecim
lapides preciosos: duodecim no
mina apostolorum: duodecim
nomina filiorum israhel. **C**ū
dictum sit qz cītas ecclesiā fig
nificet. sciendum est qz per sta
dia que dicuntur a stando intel
ligitur sue perseuerantie stabili
tas **P**er fūdamenta que hz intel
ligit̄ virtutū cardinalium firmi
tas **P**er portas eius intelligit̄
sacramentorum vtilitas **P**er la
pides preciosos intelligitur sua
rum virtutum moralium nobili
tas **P**er apostolorum nomina.
doctrīne apostolorum auctori
tas **P**er nomina filiorū israhel
sanctorum patrum. et suorum
exemplorum sanctitas siue bo
nitas. **I**ste sunt partes cīta
tis moralis idest anime sine qui
bus non diceretur neqz iherusa
lem neqz noua que deus spiritu
aliter dīnet. **I**herusalem idest
pacifica ⁊ noua. i. graciōsa ⁊ pla
cida d̄z dicit̄. s̄ eodē ca. **V**idi cīta
tem sanctam iherusalem de celo
descendentem. **S**ed quid. **I**n o
mibus istis perfecte anime par
tibz debet numerus duodenari?

Apocalyp.

per quem fides catholica intelligitur relucere. Numerus duodecimarius duodecim fidei articulos significat quos per certo in omnibus actibus anima sancta portat. quia si uera nullaps ipsius sufficiens esset nisi ibi fidei ueritas reluceret. quia nec porte sensum nec fundamenta virtutum cardinalium nec lapides preciosi virtutum moralium anguli sacramentorum nec nomina seu doctrina apostolorum nec exempli sanctorum patrum perficiunt nisi duodecimarius fidei spiritus assistat. Unde ad hebreos v. Sine fide impossibile est placere deo. **¶** Vel dic quod ista ciuitas est ecclesia cuius stadia que ipsum mensurauerunt fuerunt angeli fundamenta fuerunt patriarche. Porte fuerunt apostoli. anguli fuerunt uirtutes. lapides preciosi fuerunt uirgines et confessores. apostoli sunt prelati et predicatorum filii israel sunt omnes fideles. In istis autem omnibus duodecimarius numerus id est fides catholica est splenduit et in ipsis fidei ueritas semper fuit. **¶** Vel dic quod iste duodecimarius numerus est nobis stadium ad currendum fundamentum ad sustinendum porta ad intrandum angulus ad fortificandum lapis preciosus ad nos ditan dum. apostolus ad nos docendum patriarcha ad nos spiritualiter generandum. **¶** Vidit iohannes ciuitatem nouam cuius platee erant ex auro purissimo plucide

tamquam vitrum cuius fundamentum erat ornatum omni lapide precioso. Ibi enim nominat duodecim lapides preciosos. quibus est ornatum fundamentum ciuitatis. Primus lapis fuit iaspis. secundus saphirus. **¶** Tertius calcedomius. Quartus smaragdus. Quintus sardonius. Sextus sardius. septimus crisolitus. octauus berillus. nonus topasius. decimus crisopassus. undecimus iacinctus. duodecimus ametistus. **¶** Ista ciuitas est anima uel quilibet uir perfectus cuius platee conscie debent esse auree per sanctitatem seu vitree seu lucide per sapientie claritatem. Fundamentum enim cordis sui debet habere duodecim ornamenta duodecim uirtutes figuratas in istis duodecim lapidibus preciosis ut sic proprie sit illud fundamentum sicut uas auri solidum ornatum omni lapide precioso. **¶** Ecce. quinquagesimo. Est igitur primus lapis iaspis. qui fantasmata fugat et incantationibus resistit. sedes oculorum purgat et uisum acuit hec est fides que est prima aliarum uirtutum. quia secundum apostolum ad hebreos xi. Sine fide impossibile est placere deo. Ista enim est que fantasmata. id est demonia fugat. et incantationibus. id est hereticis obuiat. oculum cordis. id est uisum discretiois acuit atque purgat. **¶** Psalmus liiij. Domine iaspide propugnatuam tuam. secundus lapis est saphirus. qui celestem habet colorem. et secundum

hinc inde
per quam signi
hinc ad et ali
a specie bona
hinc et
uis anime
fundamento
uis lapis et
duo dicitur
et factus
que intelligit
hinc est seru
spirationes v
in finis ad
ma ad uin
suffert. **¶** Beati
ngous qui e
fortis oculos
tat. et portan
uerba et diuina
let secundum lap
istum intelligi
culos aliorum
tu delectabile est
prudente. uisum
uerba puaioia et
dicere et predicare
pua uiuat. Ista et
cardinalium uirtutum. q
debe appetere sequi prud
que sine ista uere par
uolare. **¶** Iohannes bap
uolens dixi sapient
ma es. et prudentia
uolens. **¶** Quintus lap
hinc que lucida depellit
uolens et pudici fact
seruata que lucida
supernate tollit. uolens

Apocry.

diascoridē. virtutem letificatiuā
p quā significat spes que tota ē
lucida et celestis in quātū celesti
a sperat bona que etiā desolatoꝝ
letificat. et iō de hoc dicit domi-
nus anime vel ecclesie **Psā. liiij.**
Fūdabo te in saphiri. **Tercius**
us lapis est calcedoni. qui secū-
dū diascoridem facit vincere cās
et calefactus attrahit paleas p
quē intelligitur caritas q̄ aliarū
v̄tutū est seruatix que cās id ē
tēptaciones vincit. et q̄ paleas
.i. infimos ad salutē trahit. **Pri-**
ma ad corin. xiiij. Caritas omnia
suffert. **Secūdus lapis ē smar-**
agdus qui ē viridis coloris cō-
fortās oculos et qui visū cōfor-
tat. et portātū se dat persuasoria
verba et diuinare volentibꝝ va-
let secūdum lapidarium. et per
istum intelligit̄ prudētia que oc-
culos aliorum cōfortat in quā-
tū delcābile est videre hominem
prudētē: visū intellectus seruat
verba psuasoria et eloquētia dat
dinare et predicare volentes su-
p oīa iuuat. **Ista enim est p̄ma**
cardinaliū v̄tutū. quā hō sūme
debet appetē seꝝ prudētia. et hoc
qz sine ista cetera parū noscūt̄
valere. **Iō bñ docet sapiēs Pro-**
vi. dicens **Dixi sapientie. soror**
mea es. et prudētia amica meā
vocaui. **Quintus lapis ē sar-**
domi. q̄ luxuriā depellit et hoīez
humilem et pudiciū facit et figt̄
tēperanciā que luxuriā. i. omnē
supfluitatē tollit: huilitatem et

pudiciā sp̄ gignit. De qua p̄f-
sper in libro de vita cōtēplatiua
ait. **Tēperātia** facit hominem
sobriū. parciū moderatū et pud-
iciū. **Hec enim libidis affectū tē-**
perat. desideria scā multiplicat:
viciosa castigat. inter nos cōfu-
sa oīa ordinat. p̄uas cogitaciōes
remouet scās iserit: voluptates
extinguit et totū hominem tēpe-
rat et cōpomit. **Sextus lapis ē**
sardius. qui sanguinei coloris ē
in cuiꝝ presentia omīꝝ lapis ma-
leficus nō potest nocere. tiorem
pellit et hominem audacem fa-
cit. **Iste figt̄ fortitudinē** qz pro-
certo iste coloris sanguineidꝝ eē
in q̄tū p̄p̄riū sanguinē fūdē nō
solet timere. quinymmo solet ti-
morem pellere et hominē auda-
cem facere et noumentum omi-
cis. i. temptaciōez diabolicam re-
sistendo refrenare. **Ūn ambrosiꝝ**
libro p̄mo. de officijs de fortitu-
dine dicit qz fortitudo virtutes
custodit. iusticiam seruat contra
viciā est inimica: ad laborē for-
tis: ad picula rigida et aduersa
Septimꝝ lapis est casolitus
ignem velocissime rapiens. qui
demonēs fugat et terret et timo-
res nocturnos pellit. **Et iste fig-**
nificat iusticiam que igne zeli et
seueritatis facilius concipit. de-
monēs idest maleficos homīes
tollit et tiore maloz sublato pa-
triā securam ēddit. **Ūnde de isto**
lapide scilicet de iusticia et ius-
to homine dicitur. Danielis x.

Apocalyp.

Unde de isto lapide scz de iusticia et iusto homine dicit danielis. **Decimo** Q ipse vidit filium hominis et corpus erat quasi crisolitus.

Octauus lapis est berillus et virtus s^m diascoride e contra pericula hostium et contra inimicum hominem inuictum facit. et inter berillos ille qui est pallidior e melior. p quem intelligitur paciencia q inter pericula sume valz. qz sic dicit seneca Cuiuslibet doloris remedium e pacia. **Nonus** lapis e topasius siue topasion. indeclinabile lapis clarissimus qz s^m lapidariu ad sanguine stringedu a ad aqua bulire no p mittedu v. oim lapidu superat claritatem Et sic iste sigt castitate que est pculdubio vritus rara. quia rara avis in terris et nigro similina agno. que sanguine luxurie restringit. et feruore concupiscentie copescit. et aliarum virtutum pulchritudine a teccedit. **Sapie** tercio **Q** pulchra est casta generacio cu claritate. **Decimus** lapis est crisoprassus que lux celat. et prodit obscuritas In obscuro enim splendet et sub diuo positus eius claritas absconditur atqz pallet. a iste est humilitas q sub diuo. i. in hominis apparentia non querit splendere. sed in obscuro ide in abscondito et secreto. quia p certo humilitas obscuritatem qrit. et omnem hominis presentiam. omnemqz vanam gloriam

semper fugit. **Mathei. sexto** capitulo. **Intra** cubiculum tuum: et ora patrem tuum qui in celis est qui videt in abscondito. **Undecimus** lapis est iacinctus. qui est lapis secundum tpa conditione mutan^r quia secundum qd tepus est turbidu vel serenu lapis iste fit serenus et turbidus. Et sigt vritutem discreois. q s^m bona tpa et personas se solz mutare. et vna cu vno a alia cum alio. nuc clara et affabilis. ne obscura et tristabilis debet esse. **Duodecim** lapis e ametistus lapis violaceus in colore. q s^m diascoride v. contra ebrietate. bonu confert intellectu et hoiez facit vigilu Et iste significat sobrietate que ad litteram ebrietati resistit hominem vigilem et diligentem effiat. malas a immundas cogitationes repellit. a intellectum acuit. **Unde leo papa in summa** De abstinentia prodeunt caste cogitationes. rationabiles voluntates. salubria consilia Per hac enim caro concupiscens morit^r et spiritus virtutibus innouat^r **Ista** sunt duodecim hominis fundamenta. seu duodecim fundamenta nostre conscientie vel gratie vel ecclie ornamenta a xij. lapidu pcciosoz. i. vritutu spiritualiu paramenta ita q auxili homi sic fundato vel ipi ecclie sic a deo stabilite vel etia auxili plato q e subditoz seu ecclie fundamentu potest dici illud ezech. xxviii

Omnia lap
ni tui sic du
fundamentu
mea eius m
Zau
Cum
bar
luna cogitar
luminat. E
tus car. Ita
lis habebat
nullatorus a
lus com quin
nacionem au
illuc ingredie
nes et venie
de ferientes
a facientes fr
ibi erat sedes
eius ad serun
facie eius ocl
tebant. **I**
ce dia de eccl
p certo ista n
rere templu id
mils vanitate
dane glorie cla
midane p spen
tatem et oclp fibi
qz p vno solu de
p lumina et solan
guz debet appetere
qz ecclesia vel relig
illuminacionem ac
men aut gloriam n
sicut que castus et
sicutare. ps lumen
nis verbum tuum:
mea mei. Docti illi

Apoctp.

Omnis lapis preciosus opimē
tū tuū sardius zē. vt de talibus
fundamentis dicat i **P**° Funda
mēta eius in montibz sc̄is

Sicut dicitur apoca. xij.
Ciuitas noua nouū hē
bat templū nec sole nec
luna egebat quia ipsam dñs il
luminabat. Et lucerna ip̄si ag
nus erat. **I**sta enim nullam pr
sus habebat noctem: porte ei
nullatenus clauderantur. et n̄
lus conquinatus aut abhomi
nacionem aut mendaciū faciēs
illuc ingrediebatur. ymmo ca
nes et venefici impudici homici
de. seruientes idolis. et mendaci
a facientes foris eiciebantur qz
ibi erat sedes dei et agni et serui
eius ad seruiendū ei ad vidēdū
faciē eius oēs ibi solūmō admit
tebant. **I**sta possunt allegori
ce dici de eccl̄ia vel religione: qz
p̄ certo ista nō d̄z habere vel q̄
rere templū idest ciuitatē qz ypo
crisis vanitatem: solem. i. mun
dane glorie claritatē lunā idest
mūdane p̄speritatis mutabili
tatem et eclipsibilem facultatem.
qz p̄ certo solū deum debet hēre
p̄ lumine et stolam agni. i. xp̄i
gr̄iā debet appetere pro lucerna
qz ecclesia vel religio a deo debz
illuminacionem accipe mūdi lu
men aut gloriā non querere.
s̄ lucē que cristus est solūmodo
affectare. **P**s Lucerna pedibus
meis verbum tuum: et lumen se
mitis mei. **P**orte illius dñt esse

aperte qz porte eius sp̄uales de
bent esse aperte ad recipiendū
peccatores ad fidē et ad penitē
tiam. qz ista non debet claudere
gremiū penitenti et dignos ad
officia vel beneficia admittendū
Psa. xxvi **A**perite portas igre
dientur gens iusta **P**orte ipsius
materiales ad pauperes susten
tandum et hospitalitatem indi
gentibus faciendum vt sic dica
tur illud iob tricesimo primo ca
pitulo. **F**oris non mansit pere
grinus: ostium meum viatori
patuit. **D**ñs uersificator ait. **P**or
ta patēs esto nulli clauderis ho
nesto. **Q**uia reuera serui dei et
agni idest viri iusti debent infra
portas ecclesie per promocio
nem admitti. vt ibi possint deo
seruire et faciē eius contem
plari vt dicitur in psalmo. **A**pe
rite michi portas iusticie ingres
sus in eas confitebor domino:
Nullus tamen immundus aut
peccator ibidem recipi debet q̄n
ymmo canes idest insatiabiles
cupidi et auari. venefici. i. pesti
feri. immundi idest luxuriosi. ho
micide idest detractores et male
fici et ydolatre idest supersticiosi
et heretici et sortilegi debent fo
ris extra ecclesiam impromoti
relinqui. **N**on enim dignum ē
qz tales ad fidem dei et agni idē
ad statum ecclesiasticę dignita
tis ascendant. vel qz ad portas
ecclesie introeant **P**salmi. **Q**ui
bus iuravi i ira mea si itroibunt

in requiem meā. Cuius tamen p̄b̄doloꝝ fit hodie oppositum quia mali p̄ portas ecclesie intro ducuntur. boni vero et serui domini ab ecclesie beneficijs repelluntur. Tre. primo. Vidi gentes ingressas sc̄uarium tuum de quibz̄ precepas ne intrarent ecclesiam tuā. **¶** Vel dic q̄ ista ciuitas est paradus vbi non est tēplum manufactum nec sol nec luna. quia speculum eius in eternum est deus ip̄sis luminare et lucerna. **¶** Ista est ciuitas que vsq; ad finem seculi aperta habz̄ ianuas. solos tamen seruos dei recipit: conquinatos et peccatores alios non admittit. quia secundum augusti. sicut nulli digno negabitur. ita nulli indigno conferetur. **¶** Vel dic q̄ in malo significato talis ciuitas est anima peccatrix vel ecclesia moderna: quia iam non est templum deuotionis vbi deficit sol discretionis vel cessat luna recte compassionis. vbi non clauduntur porte sensuum delectabilium. nec porte beneficiorum clauduntur ambidosi seu munera apportantibus. **¶** Vel dic q̄ ciuitas ē verbum iusti in quo est sedes dei et agni p̄ grām que a deo illuminatur per fidem et sapientiam. ita q̄ non habet noctem. i. errorem aut ignorantiam: nec querit tēplū. i. ecclesiā dignitatē. nec solem. i. mundane sc̄ie claritatē nec lunam. i. mundane glorie fa-

cultatem. portas cordis et sensuum suum habet apertas ad recipiendum r̄s que ad salutem sunt necessarie. Verumtamen nichil conquinatum idest nulla malacogitacio. aut affectio mala debet recipi per aliam male completie voluptatem. **¶** Mathei decimo. Egerunt bonos in vasa sua: malos autem foras miserunt. **¶** Vidit iohannes flumiū aque vite splendidum tamq̄m cristallum in medio platee ciuitatis procedentem de sede dei viui et agni. et ex vna parte fluminis lignum vite afferens fructus duodecim per menses singulos. reddens fructus et folia sua ad sanitatem gentium. **¶** Per istum flumiū intelligitur voluptas eterne glorie. que faciat potat et refrigerat beatos et que in ciuitate paradisi de ipsa sede maiestatis diuine immediate influitur. **¶** Psalmista Torrente voluptatis tue potabis eos. quoniam apud te est fons vite. **¶** Iste igitur flumiū eterne vite vel glorie duas habet partes scilicet cristi diuinitatem et humanitatem. qz̄ in istis duabz̄ pendet tota contemplacio beatorum. sed ex vtraq; parte istius fluminis inuenitur lignum vite. i. ex vna natura vitalis. perpetua et eterna videlicet natura angelica ex parte eius diuinitatis: et natura humana a parte ipsius humanitatis. **¶** Homo enim et angelus sunt

duo lig
visionem
mine vol
quodlibet
mo qz̄ ip
plantati
rū: quod
pore suo:
eius nō de
faciat semp
p̄ erro ista
ferunt per
tus duode
tur a mone
q̄ in quolib
at: et signat
talis vite: f
te signant q
radisi. Op
quomodo p
i. contra r̄
ista vita ill
beati h̄nt r̄
deam gaudi
singuli fructu
is et singula p
singulis h̄nt v
s̄. **¶** Nō s̄ igit
nostri in hac vi
tum ad animā s
memoria: in mte
na: in affectu con
be p̄sentū maloz
rū: languore v̄nū
q̄m ad corp̄ s̄nt a
solitas sine s̄itate
re agilitate: ob
locitate et plena co
sue sine subtilitate

Apodis.

duo ligna vite que percipiunt
visionem beatā et potantur flu-
mine voluptatis eterne. Unde de
quolibet beato dicitur in psal-
mo **Q** ipse sit tāq̄ lignū quod
plantatū ē secus decursus aqua-
rū: quod fructū suū dabit in tē-
pore suo: Et foliū eius idest cor
eius nō defluet. ideo quecumq̄
faciet semper prosperabuntur. **S**
p̄ certo ista ligna idest beati p̄-
ferunt per menses singulos fru-
ctus duodecim. Mensis em̄ dicitur
a mēse quod est defectus eo
q̄ in quolibet mēse luna defi-
cit. et signat defectus huius mor-
talis vite: fructus vero ligni vi-
te signant gaudia et premia pa-
radisi. **O**portet enim ostendere
quomodo per menses singulos
i. contra xij. defectus q̄s patit̄
ista vita ille arbores paradisi scilicet
beati hnt̄ xij. fructus idest duo-
decim gaudia siue premia ita vt
singuli fructus singulis mensi-
bus et singula p̄mia siue gaudia
singulis huius vite deficiētibz appli-
cēt̄. Menses igitur idest defectus
nostri in hac vita sunt sex quan-
tum ad animā scilicet obliuio i
memoria: in intellectu ignoran-
tia: in affectu cōcupiscentia: do-
lor p̄sentū maloz. timor futuro-
rū: languor v̄tutū naturalium:
q̄tū ad corp̄ sūt alij sex scilicet pas-
sibilitas sine sāitate: grauitas si-
ne agibilitate: obscuritas sine
claritate et plena cecitate. condē-
fitas sine subtilitate: labor sine

quiete. mors cū necessitate. **S**
pro certo contra istos duodecim
menses seu defectus sancti hnt̄
duodecim fructus idest duodecim
gaudia. Et primo scilicet quan-
tum ad animam in memoria fir-
mitatem sine obliuionis feruo-
re. in intellectu veritatem sine ig-
norantie errore. in affectu suffici-
entiam sine cupiditatis ardore.
in animo voluptatem sine tristi-
cia vel dolore. in statu securitatē
sine dubio vel timore. in natura
prosperitatem sine desiderio vel
languore. **I**tem quantum ad cor-
pus habebunt sanctitatem sine
passibilitate. et agibilitatem si-
ne ponderositate. claritatem si-
ne obscuritate subtilitatem sine
deficitate quietem sine turbacōe.
vitam sine mortis terminacione.
Et sic beati qui sunt ligna vite
per singulos menses habent sin-
gulos fructus. remedia vel pro-
fectus ita q̄ quelibet anima po-
test dici illa mulier de qua dicit̄
supra duodecimo capitulo. **S**ig-
num magnum apparuit in celo
mulier amicta sole et luna s̄b pe-
dibus eius. et in capite eius coro-
na stellarum duodecim. **V**el
dic q̄ lignū vite quod sedet su-
per oram fluminis dei sedentis
est vir iustus. qui super fluuiū
deuocionis compassionis et cō-
pūctiois sedet q̄ fluuiū a sede dei
et agni. i. inspiracōe vel influētia
xp̄i. p̄ueit. qz p̄ c̄to ille xij. fruc-
tus solet portare. idest duodecim

pietatis opera facere. et inde alios recreare qui fructus. i. pietatis opera sunt xij. scz sex spūalia et sex corpalia qui in istis duobus versibus cōtinētur. **I**nstrue castiga remitte solare ser ora. **V**estio o potio cibo recolligo visito condo. **U**t sic de homine pio et fructuoso dicat illud tercio regū xi. qz acbias diuisit palliū suū i xij ptes. Pallium ei bonoz nrōrū tā spūaliū qz corporaliū in xij. ptes diuidit qn̄ duodecī pietatis opa a nobis in alios diffunduntur. **E**t proculdubio folia istius ligni. idest v̄ba viri iusti ad sanitatem alioz proficiūt in quāntū verbis taliū alij boni fiunt. **U**el dic qz illud signū significat crucē cū suo crucifixo qd̄ in medio ciuitatis ecclē sup fluum deuocionis est situm quia p certo per menses singulos idest cōtra singulos viciōrū defectus ibi inueniuntur duodecim gratiarum virtutum et exemplorum fructus. **M**ensis enim d̄c̄s est a mēne quod est defectus: et significat mundi defectus vel vicia. **E**st enim primus mēsis in āno peccati ianuarius qui dicitur qz si anni ianua signis supbiam qz est inīcium et ianua peccatorū **E**ccāstici decimo. **I**nīcium omis peccati est supbia. **E**t illa pingitur cum tribus faciebus eo qz triplex est supbia. scilicet p̄ferre se maioribus paribus et minoribus. **U**el eo qz supbia nascit̄ ex tribus

causis scz eminentijs diuicijs et ex gracijs naturalibus. **U**el istas tres facies habere dicitur. pro eo qz superbus supra plures homines valere se opinat̄. **E**zech. primo. **Q**uatuor facies vni. **E**t ideo sol in aquario tunc dicitur esse qui scilicet p̄ncerna deozū dicitur fuisse. ad denotandum qz superbi summe gaudent in magnatum officijs alti esse. **D**e cūndus mensis est februarus. dicitur a febre quia pingitur se calefacere ad ignem et significat defectum luxurie qui facit eam per mala desideria calefieri. et febricitare. et semper in igne concupiscētie estuare. **E**cclēstici. tricesimo octauo. **V**apor ignis vret carnes eius. **E**t tunc sol in piscibus esse dicitur quia scilicet sol idest rō luxuriosorum in piscibus idest in carnis voluptatibus implicatur. **T**ercius est marcius dicitur a marte deo belli qui pingitur scindens vineam et in ipso sol est in ariete et significat iracundiam. que contra homines per impatientiā mouet bella: atqz vineas. i. simplices scidit et ledit et more arietis ipsos litibus et contentionibus percutit et inuadit verbis et verbis et accusatione non modica ipsos ferit. **E**cclē xxviii. **H**ō homini seruat iram. **Q**uartus mensis ē ap̄lis vbi ira se incipit apire qui pingit̄ homo armatus vadens ad bella sup equū. **E**t tūc est sol

Apoctp.

in thauro qui significat peccatum crudelitatis et seuitie quod est semper armatum ad vindictam de aduersarijs sumendam. et more thauri semper seuitiose incedit. et terram seu patriam suam rapinis et exactioibz alioru virefcere facit. **Contra quos Eccl. sexto. Nō te extollas i cogitatione tua sicut thaurus eu' tens domesticos tuos. Quia sic dicitur eccl. xxviii. Qui vindicare vult a deo inueiet vindictam**
Quintus mensis est maius. a madificatione pluuiarum dicitur. qui pingitur iuuenis floribus arcuseptus significans peccatum lasciuie quo fatui iuues curiof vestibz et moribz se adoz nat. et nichil aliud qz flores mundane glorie optat et delicijs carnalibz pre ceteris se madidat et humectant. dicentes illud sapientie secundo. Vno et vnguenti p' ciosi i pleam? nos: et non preteat nos flos temporis. Coronemus nos rosis ateqz marcescant
Ideo sol tunc videtur esse in geminis quia isti leticiam suam geminant et duplicant
Sextus mensis est iunius. in quo iam terra calefcit et ficcatur. Et ideo praeta tunc temporis defalcant. qz iste cum falce secando herbā depingitur. Et sol in cancro eius medio subinfertur Et significat peccatum paritatis et auaricie quod est in male seruando. qd sciz facit terram nostri cordis p

cupiditatem calefcere. et incompassionem secari. et qz herbas. idest diuicias falcare et amplecti et sibi per paritatem retinere curat. et nichil expedere. omnia autem seruat. et qz solem. i. animam in cancro quod est animal retro gradum intrare facit. in quantum ipsum a celestibus ad terrena retro gredi procurat
Unde innocencius de miseria humana dicit qz auarus nec patitibus compatitur. nec miseri miseretur. **S**equitur **I**ste est qui deo prefert aurum. paradiso p' p'omit argentum.
Septimus mensis e iulius in quo orit stella que dicitur canis et sol in leone intrat. in quo maximus regnat calor. et iste pingitur quasi segetes secans. qz tunc solēt arua segetibus exspoliari. significans detractionē et inuidiam quā comitatur canis mordēs. leo ore fetēs. idest mordax oblocutio. et fetida inflamacō. qz detractor et inuid? solēt segetes et virtutes et sufficiēcias aliorum falce sue ligue trūcāe. et ipsos bonis suis et honoribz spoliare. **J**ob. xxiiij. Agrū nō suū demetūt
Octauus mensis e augustus q dicit ab augēdo. tūc em segetes trituantur et grana segetum augent. et iō iste blada trituras et excutiens pingitur et sol in signum virginis tunc mouet. significans viciū rapie et auaricie qd e in male acquiredo qz auaricia

Apocalyp.

non cessat grana segetū .i. diuitias pauperum p rapinas et v-
suras ex cutere. et diuitias diuiti-
cū augē. et ipsos pauperes tri-
bulacionibus triturare. et iō sol
.i. animus taliū tunc temporis
solet virginē .i. sterilitatem vtu-
tū subintrare. **Ozee .x.** Effraym
vitula docta diligē tritūā Effra-
ym enim interpretatur augustū.
et designat illos qui diuitias su-
as augere non cessant. **Pro .xxij**
Calumpniat pauperem vt di-
uitias suas augeat. **Nonus** ē
september in quo vna colligū-
tur et ideo vindemians seu i do-
lijs vna fundens depingitur. et
significat ebrietatē seu deliciarū
voluptatē q̄ de vinis et delicijs
curā gerit. De quo dicitur ysa .v
De qui potentes estis ad bibe-
ndum vinum: et ad sectandum e-
brietatem vsq; ad vesperam. Et
ideo tunc t̄pis sol intraē libram
dicitur. quia isti ad nichil aliud
vacant nisi ad librandum pon-
derandum domino ventri suo. **Decimus** mensis est october in
quo semina in terrā proiciuntur.
Iō i forma hominis seminātis
pingit. quia tunc p̄imos fruc-
tus per semina noua alios reu-
pare conantur. et significat vic-
iū inconstantie quod fructus bo-
norum operum non custodit.
ymmo cotidie per ipsum perdit
illos et cotidie semina bonorum
propositoꝝ reuapae contē-
dit. **Ideo** sol tunc in scorpioē di-

ditur pro eo q̄ sol idest mens ta-
lium more scorpiomis in cauda
.i. in fine a facie idest aprincipi-
o. diuersificari dicitur. Ita q̄ ta-
libz seminatoribz potest dici il-
lud deu. xxvij. Frustra habetis
semētē que ab alijs deuorabit.
Iste enim mensis numq̄ come-
dit quod seminat. sic nec homo
inconstans fructum capit de bo-
no quod inchoat. **Luce .decimo**
q̄rto **Iste** homo cepit edificare:
et non potuit consummare. **Undecimus** mensis est nouem-
ber in quo tantū frigus viget.
q̄ pori terre et animalū claudū-
tur et labor exterius impeditur.
Ideo tunc quiescūt aues et am-
plius si cibū habeant impinguā-
t. **Iō** in forma boīs pascentis
et impinguātis suos porcos. et
excutiētis glandes depigit. **Sol**
tūc signū sagittarij pagt. signū
caele affectōꝝ et ex frigo ē i deuo-
ōis potas cordis et aurez clau-
dit et vires aie t̄ stringit. q̄ la-
borare p bona opa nō p̄mittit.
q̄nymmo ista facit possessores
suos q̄eti et ocio vacare. et suos
.i. filios vel nepotes et consangu-
neos caeles diuitijs et beneficijs
impinguare. Ita q̄ solent pro istis
glandibz .i. p terrenis bonis su-
is acquirendis q̄ plurimū labo-
rare. **Unde** sol .i. animus taliū sa-
gittariū d̄ p̄cutē qz cōstat q̄ isti
mali ec̄i. et vsuarij rōe sue car-
nalis affectionis pro filijs suis
ditandis. et eciam nepotibus.

Apoclyp.

solent alios sagittare et quando
q; rapinis et exactionibus mole-
stare ut sic possent glades bono-
rum typaliū ex autē et habē. **De iēo-
min?** Quāta mala nos cōpellit
facē carnalis affectus. **Duo-
decā?** mensis est decēber q̄ cor-
pora frigorū fortitudine ledit q̄
in figurā hoīs porcū occidentis
pingitur pro eo q̄ tūc typis por-
ci et aīalia que impigūata fuerāt
occidūt. **Sol** etiā tūc typis per fi-
gnū cap̄ corni vagatur. **Iste**
igit̄ mensis duriciē et seueritatē
significat. que solet alios frigo-
re et tribulatiōe percutere. et quos-
cūq; porcos idest homines pec-
catores et infirmos sine mīa oc-
cidere et corrigere. sicut ad hīam
patet in crudelibus iudiciis et p̄-
latis. qui sine cōpassione crude-
liter puniunt delinquentes nec
quaquāq; leui occasione hō deliq̄-
rit. eidē misentur. De quibus di-
cit **seneca** libro de clemētia Cru-
deles vocabo. qui puniendi cām
habent. **Isti** igit̄ capricorni di-
cuntur. quia dato q̄ quādoq; p̄-
ceteris vicijs faciāt alios. tamē
peccatores cornu petere et cor-
nu ventilare nimis austere nos-
cūtur. **Danielis octauo.** Ecce h̄-
cus captarum veniebat impetu
fortitudinis sue. **Isti** sūt duode-
cim mali menses. idest duodecā
defectus humani contra quos p̄-
certo sicut iam supra dictum est
lignum vite idest crux cum cru-
cifixo portat duodecim fructus

idest duodecim virtutes specia-
les et duodecim bona exempla
ut singuli menses per fructus sin-
gulos. idest singula vicia per v̄-
tutes singulas temperentur. **Di-
co** igitur q̄ de isto ligno vite. i.
cruce et crucifixo tu potes colli-
gere contra ianuarium humili-
tatem in capitis inclinacione qz
inclinato capite emittit spiritum
idest supbiam. **Contra** februari-
um luxurie timorem in aūtis spi-
nea perforacione et in oculoꝝ
ad terriā depressione. quia punc-
ture timoris domini in confide-
racione terre idest mortis carnis
concupiscentia. **Per** timorem do-
mini declinat omnis a malo. **Cō-**
tra marcium iracundie patientiā
in auris auscultaciōe quia dato
q̄ i. peria multa audis tamen
cum malediceretur non maledi-
cebat. **Psalmē liij.** dicens illd̄ ps̄
Ego tamq̄ surdus nō audiebā
zē. **Contra** aprilē vindicte et
seuicie collige misericordiam in
benigna lingue locutiōe in hoc
scz q̄ crucifixoribus misericordi-
ter indulget dans exemplum de
hoc qd̄ ipse docuit dicens. **Dimi-
tite** et dimittetur vobis. **Lucē.**
sexto capitulo. **Contra** maium
lasciue et inanis leticie contrici-
onem et dolorem in oris fellea
et amara potacione. dicens cum
Ezech. primo. et. **Psalmē.** triagesi-
mo octauo. capitulo. **Recogita-
bo** tibi omnes annos meos in a-
maritudine anime mee. **Contra**

Apocly.

iuniū pietatis collige liberalita-
tem in manuū pforacōe et extē-
sione. **M**anus eī perforata ma-
le cōtinet qd immittitur: exten-
sa v̄ro alteri porrigit quod ap-
petit. **D**a igitur liberaliter iux-
ta verbū Eccl̄i q̄rto. **N**on sit por-
recta manus tua ad accipiēdū
et ad dandū collcā. **C**ontra iu-
lium detractionis et inuidie col-
lige caritatem in corde et lateris
apertione: quia cor suū videtur
tibi velle daē dum latus tenet a
ptū. **U**nde bernardus. **R**espice
vulnera pendentis 2ē. **J**ob. xv.
Maiore caritatem nemo habz
q̄ vt aiām suā ponat quis pro
amicis suis. **C**ontra augustū
rapine et auaricie collige paup-
tatem in corpis denudacioē. **N**u-
dus enim in cruce mansit et nu-
ditatē et paupertatem in hoc dili-
gē nos instruxit. iuxta illud gre-
go. **N**udi post nudū curramus.
Contra septembrē deliciarū
et voluptatum collige asperā pe-
nitentiam in corporis flagella-
cōe. **C**aro enim eius nō fuit i de-
licijs ibi. s; in penis et supplicijs
dās exinde exemplū. q̄ magis
sūt diligenda aspera q̄ p̄sp̄era.
Job. xxxij. **C**ōsūpta est caro e-
ius a supplicijs. **C**ontra octo-
brē inconstantie collige pseuerā-
tiā in pedis cōclauacōe et cōfix-
ione. **I**ta em̄ fuit cōclauatus q̄
nec iudeorū insultationib; nec i
imicōptētacōib; cruce dimit-
tere voluit. dan; exēplū pseuerā

di in cruce .i. in cruciatu et labo-
re assumpto. **U**nde seneca. **U**tere
officio quod semel sūpsisti: tur-
pe est em̄ oneri cedere. **C**ōtra
nouēbrem carnalis affectionis
collige contemptū cuiusq; amo-
ris superflui in discipulorum fu-
ga et desertione et in totius cor-
poris a terra eleuatione. **I**n quo
nobis dat exēplum q̄ circa nos
per carnis affectionem nō debe-
mus amicos et notos tenē. **P**s.
Noti mei longe steterūt et vim
faciebant qui querebant animā
meam. **E**t qui querebant mala
michi locuti sunt vaitates: et cē-
tera. quinymmo debemus sursum
per contemplacionem suspensi
a terra et terreis eleuati esse. **U**n-
de iob septimo capitulo. dicitur.
Elegit suspendium anima mea
et cetera. **C**ontra decembrem
mimie seueritatis et duricie col-
lige compassionem delinquentiū
in crucifixi corporis disposicōe.
q̄ iste fuit crucifixus facie ad
occidentem: dorso ad orientem
dextera autem ad aquilonem.
sinistra ad meridiem versis. **I**n
quo datur nobis intelligi q̄ ip̄e
pie p passionem respiciat occide-
tales congelatos idest peccato-
res: dorsum vero vertit ad oien-
tales idest ad superbos. de suis
presumentes virtutibus. **D**ex-
terā etiam eterne libealitatis sue
porrigit aquilonarib; idest su-
is pauperib;: sinistrā vero eter-
ne aduersitatis et imicie minat.

medionalit
ite q̄ elatim
et dicit dicit
dat nob; exēp
pentes no
nec p̄ aultē
sed eis miferi
et eos extēsi
et p̄nam apl
sunt dicit ip̄e
angelis dei su
Et sic dico q̄
vel castus con
viciōū p̄fer
bonoz exēplo
contra supbiā
ms cōcupiam
cūdiā. miay
uiciam: cōtra
liberalitātē cō
tem cōtra inu
cōtra auariā
lupratem: p̄
gabilitatē: cōh

Apocalipsis.

meridionalibus .i. diuitibus quia iste qui esurientes impleuit bonis: et dicitur dicitur inanes. luce. p. o. dat nobis exemplum quod peccatores delinquentes non debemus contempnere nec per austeram seueritatem ledere sed eis misericorditer compatiri et eos extensis brachijs per misericordiam et pacem amplecti et recipere quia sicut dicit ipse luc. xv. gaudium est angelis dei super uno peccatore. etc. Et sic dico quod lignum vite .i. crucis vel christus contra .xij. menses .xij. viciorum profert nobis .xij. fructus .xij. bonorum exemplorum. scilicet humilitatem contra superbiam. timorem contra carnis concupiscentiam. pacem contra iram. audiam. misericordiam contra vindictam et seueritatem. contritionem contra lasciuiam. liberalitatem contra peccatum: caritatem contra inuidiam: et paupertatem contra auariciam. disciplinam contra voluptatem. perseuerantiam contra vagabunditatem. contemplationem contra carnem

le amore. compassione contra inimicem seueritatis ardorem. Lignum igitur vite protulit nobis .xij. fructus per menses singulos. Duodecim enim horum sunt diei sic dicit iohannis .xi. Vide supra li. v. ca. ubi de .xij. mensibus iuuenies aliter expostum. Et sic est finis iohannis et per consequens omnium aliarum figurarum biblie.

Ad laudem et gloriam dei. beate et gloriose virginis marie necnon ad utilitatem christifidelium consumatum est hoc prius reductorium moralizationum super totam bibliam. editum a domino petro berthozij pictauiensi ordinis sancti benedicti. et impressum per me Bartholomeum de vinkel sub anno domini mille quadringentesimo septuaginta septem. ipso die sancte gbertrudis virginis. de quo fit deus benedictus in secula. Amen.

LANDES-
LUND STADT-
BIBLIOTHEK
DUISSELDORF

